

Νόμος 2121/1993

Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα.

**ΦΕΚ Α 25 1993
Θέση σε ισχύ : 04.03.1993**

**Σημείωση: Ο νόμος 2121/1993 όπως παρατίθεται παρακάτω είναι
επικαιροποιημένος μέχρι και τον ν. 4531/2018.**

**Οι ερμηνευτικές παρατηρήσεις που σημειώνονται με αστερίσκους (*)
έχουν πραγματοποιηθεί από τον ΟΠΙ και δεν δεσμεύουν τα δικαστήρια.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....5

Άρθρο 1: Πνευματική ιδιοκτησία	5
Άρθρο 2: Αντικείμενο του δικαιώματος	5
Άρθρο 3: Το περιουσιακό δικαίωμα	6
Άρθρο 4: Το ηθικό δικαίωμα	8
Άρθρο 5: Δικαίωμα παρακολούθησης.....	9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ.....11

Άρθρο 6: Αρχικός δικαιούχος.....	11
Άρθρο 7: Έργα συνεργασίας, συλλογικά και σύνθετα	11
Άρθρο 8: Έργα μισθωτών	12
Άρθρο 9: Οπτικοακουστικά έργα	12
Άρθρο 10: Τεκμήρια	12
Άρθρο 11: Αρχικοί δικαιούχοι κατά πλάσμα.....	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ, ΑΣΚΗΣΗ.....13

Άρθρο 12: Μεταβίβαση	13
Άρθρο 13: Συμβάσεις και άδειες εκμετάλλευσης.....	14
Άρθρο 14: Τύπος των δικαιοπραξιών	14
Άρθρο 15: Έκταση της μεταβίβασης και των συμβάσεων και αδειών εκμετάλλευσης	15
Άρθρο 16: Συναίνεση του δημιουργού ως άσκηση ηθικού δικαιώματος.....	15
Άρθρο 17: Μεταβίβαση του υλικού φορέα	16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ 16

Άρθρο 18: Αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση.....	16
Άρθρο 19: Παράθεση αποσπασμάτων	21
Άρθρο 20: Σχολικά βιβλία και ανθολογίες	21
Άρθρο 21: Αναπαραγωγή για διδασκαλία	22
Άρθρο 22: Βιβλιοθήκες και αρχεία.....	22
(όπως τροποποιήθηκε ο τίτλος του με το α. 54 παρ. 3 περ. α) ν. 4481/2017).....	22
Άρθρο 23: Αναπαραγωγή κινηματογραφικών έργων	23
Άρθρο 24: Αναπαραγωγή για σκοπούς δικαστικούς ή διοικητικούς.....	23
Άρθρο 25: Χρήση για λόγους ενημέρωσης	24
Άρθρο 26: Χρήση εικόνων με έργα σε δημόσιους χώρους	24
Άρθρο 27: Δημόσια παράσταση ή εκτέλεση σε ειδικές περιστάσεις	24
Άρθρο 27Α: Ορισμένες χρήσεις ορφανών έργων	25
Άρθρο 28: Έκθεση και αναπαραγωγή εικαστικών έργων	28
Άρθρο 28Α: Αναπαραγωγή προς όφελος τυφλών και κωφαλάλων	29
Άρθρο 28Β: Εξαιρέση από το δικαίωμα αναπαραγωγής.....	29
Άρθρο 28Γ: Ρήτρα γενικής εφαρμογής επί των περιορισμών	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....30

Άρθρο 29: Η διάρκεια γενικώς	30
Άρθρο 30: Έργα συνεργασίας και μουσικές συνθέσεις με στίχους.....	30
Άρθρο 31: Ειδική έναρξη της διάρκειας.....	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ .....

Άρθρο 32: Ποσοστιαία αμοιβή	31
-----------------------------------	----

Άρθρο 33: Ρυθμίσεις για τη σύμβαση έντυπης έκδοσης και δικαιώματα μεταφραστή.....	32
Άρθρο 34: Ρυθμίσεις για τη σύμβαση οπτικοακουστικής παραγωγής.....	33
Άρθρο 35: Ρυθμίσεις για τη ραδιοφωνική και τηλεοπτική μετάδοση.....	34
Άρθρο 36: Αμοιβή για θεατρική παράσταση.....	37
Άρθρο 37: Εκτέλεση μουσικής σε κινηματογράφους.....	37
Άρθρο 38: Δικαιώματα φωτογράφων.....	37
Άρθρο 39: Ακυρότητα αντίθετων συμφωνιών.....	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ: ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ "ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ	
ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ"	
	39
Άρθρο 40: Έργα μισθωτών.....	39
Άρθρο 41: Εξάντληση δικαιώματος.....	39
Άρθρο 42: Περιορισμοί.....	39
Άρθρο 43: Αποσυμπίληση.....	40
Άρθρο 44.....	41
Άρθρο 45: Ισχύς άλλων διατάξεων και συμφωνιών.....	41
Άρθρο 45Α: Δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων.....	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ: ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....	
	43
Άρθρο 46: Άδεια από ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες.....	43
Άρθρο 47: Άδεια από παραγωγούς υλικών φορέων.....	45
Άρθρο 48: Άδεια από ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.....	47
Άρθρο 49: Δικαίωμα εύλογης αμοιβής.....	48
Άρθρο 50: Ηθικό δικαίωμα.....	49
Άρθρο 51: Δικαιώματα εκδοτών.....	50
Άρθρο 51Α: Προστασία προηγουμένως αδημοσίευτων έργων.....	50
Άρθρο 52: Τύπος άδειας, περιορισμοί και διάρκεια δικαιωμάτων καθώς και η ρύθμιση άλλων θεμάτων.....	50
Άρθρο 53: Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.....	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ: ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ.....	
	54
Άρθρο 54: Ανάθεση διαχείρισης.....	54
Άρθρο 55: Αρμοδιότητες των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης.....	57
Άρθρο 56: Σχέσεις με τους χρήστες.....	57
Άρθρο 57: Σχέσεις με τους δημιουργούς.....	57
Άρθρο 58: Εφαρμογή στα συγγενικά δικαιώματα.....	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ: ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΤΟΥ	
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ.....	
	58
Άρθρο 59: Επιβολή και τήρηση προδιαγραφών.....	58
Άρθρο 60: Επιβολή χρήσης συστημάτων ελέγχου.....	58
Άρθρο 61: Ένδειξη ελέγχου.....	58
Άρθρο 62: Απαγόρευση αποκωδικοποίησης.....	59
Άρθρο 63: Παρεμπόδιση της προσβολής ή της εξακολούθησής της.....	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ: ΈΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.....	
	60
Άρθρο 63Α: Απόδειξη.....	60
Άρθρο 63Β: Δικαστικά έξοδα.....	61
Άρθρο 64: Ασφαλιστικά μέτρα και συντηρητική απόδειξη.....	61
Άρθρο 64Α: Ασφαλιστικά μέτρα.....	63
Άρθρο 65: Αστικές κυρώσεις.....	63

Άρθρο 65Α: Διοικητικές κυρώσεις.....	65
Άρθρο 66: Ποινικές κυρώσεις	66
Άρθρο 66Α: Τεχνολογικά μέτρα.....	70
Άρθρο 66Β: Πληροφορίες για το καθεστώς των δικαιωμάτων	72
Άρθρο 66Γ: Δημοσιότητα αποφάσεων	72
Άρθρο 66Δ: Κώδικες δεοντολογίας και ανταλλαγή πληροφοριών	73
Άρθρο 66Ε: Κυρώσεις για προσβολές δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο	73
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ: ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	77
Άρθρο 67: Εφαρμοστέο δίκαιο	77
Άρθρο 68: Μη αναδρομικότητα του νόμου	78
Άρθρο 68Α: Διαχρονικό Δίκαιο	78
Άρθρο 69: Σύσταση Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας	80
Άρθρο 70: Οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν.....	82
Άρθρο 71: Εφαρμογή Κοινοτικών Οδηγιών.....	82
Άρθρο 72: Κατάργηση διατάξεων και ρύθμιση άλλων θεμάτων	84
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ	85
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	85
Άρθρο 77: Έναρξη ισχύος	85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 1: Πνευματική ιδιοκτησία

1. Οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία του έργου, αποκτούν πάνω σ' αυτό πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει, ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα).
2. Τα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνουν τις εξουσίες, που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 2: Αντικείμενο του δικαιώματος

1. Ως έργο νοείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως τα γραπτά ή προφορικά κείμενα, οι μουσικές συνθέσεις, με κείμενο ή χωρίς, τα θεατρικά έργα, με μουσική ή χωρίς, οι χορογραφίες και οι παντομίμες, τα οπτικοακουστικά έργα, τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, τα χαρακτηριστικά έργα και οι λιθογραφίες, τα αρχιτεκτονικά έργα, οι φωτογραφίες, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τοπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη.
2. Νοούνται επίσης ως έργα οι μεταφράσεις, οι διασκευές, οι προσαρμογές και οι άλλες μετατροπές έργων ή εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης, καθώς και οι συλλογές έργων ή συλλογές εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης ή απλών γεγονότων και στοιχείων, όπως οι εγκυκλοπαίδειες και οι ανθολογίες (παραλείπονται λέξεις) εφόσον η επιλογή ή η διεύθυνση του περιεχομένου τους είναι πρωτότυπη. Η προστασία των έργων της παρούσας παραγράφου γίνεται με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων στα προϋπάρχοντα έργα, που χρησιμοποιήθηκαν ως αντικείμενο των μετατροπών ή των συλλογών.
- 2.α. Αντικείμενο προστασίας είναι και οι βάσεις δεδομένων οι οποίες λόγω της επιλογής ή διεύθυνσης του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα. Η προστασία αυτή

δεν εκτείνεται στο περιεχόμενο των βάσεων δεδομένων και δεν θίγει κανένα από τα δικαιώματα που υφίστανται στο περιεχόμενο αυτό. Ως βάση δεδομένων νοείται η συλλογή έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων, διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή με άλλο τρόπο (άρθρα 3 και 1 παρ. 2 Οδηγίας 96/9).

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου 7 του παρόντος νόμου, θεωρούνται ως έργα λόγου προστατευόμενα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα συστήματα διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο. Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του.

4. Η προστασία του παρόντος νόμου είναι ανεξάρτητη από την αξία και τον προορισμό του έργου, καθώς και από το γεγονός ότι το έργο προστατεύεται ενδεχομένως και από άλλες διατάξεις.

5. Η προστασία του παρόντος νόμου δεν εκτείνεται σε επίσημα κείμενα με τα οποία εκφράζεται η άσκηση πολιτειακής αρμοδιότητας και ιδίως σε νομοθετικά, διοικητικά ή δικαστικά κείμενα, καθώς και στις εκφράσεις της λαϊκής παράδοσης, στις ειδήσεις και στα απλά γεγονότα ή στοιχεία.

Άρθρο 3: Το περιουσιακό δικαίωμα

1. Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει στους δημιουργούς ιδίως την εξουσία (δικαίωμα) να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:

α) Την εγγραφή και την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή των έργων τους με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει.

β) Τη μετάφραση των έργων τους.

γ) Τη διασκευή, την προσαρμογή ή άλλες μετατροπές των έργων τους.

δ) Όσον αφορά το πρωτότυπο ή τα αντίτυπα (αντίγραφα) των έργων τους, τη διανομή τους στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή μέσω πώλησης ή με άλλους τρόπους. Το δικαίωμα διανομής εντός της Κοινότητας αναλώνεται μόνο εάν η πρώτη πώληση ή η με οποιονδήποτε άλλο τρόπο πρώτη μεταβίβαση της κυριότητας του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων εντός της Κοινότητας πραγματοποιείται από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.

ε) Την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό, όσον αφορά το πρωτότυπο ή τα αντίτυπα των έργων τους. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων. Τα δικαιώματα αυτά δεν εφαρμόζονται σε σχέση με τα έργα αρχιτεκτονικής και τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών. Η εκμίσθωση και ο δημόσιος δανεισμός νοούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οδηγία 92/100 του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1992 (ΕΕΕΚ αριθμ. L 346/61 - 27.11.1992).

στ) Τη δημόσια εκτέλεση των έργων τους.

ζ) Τη μετάδοση ή αναμετάδοση των έργων τους στο κοινό με τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση, με ηλεκτρομαγνητικά κύματα ή με καλώδια ή με άλλους υλικούς αγωγούς ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, παραλλήλως προς την επιφάνεια της γης ή μέσω δορυφόρων.

η) Την παρουσίαση στο κοινό των έργων τους, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, καθώς και να καθιστούν προσιτά τα έργα τους στο κοινό κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στα έργα αυτά, όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται με οποιαδήποτε πράξη παρουσίασης στο κοινό με την έννοια της παρούσας ρύθμισης.

θ) Την εισαγωγή αντιτύπων των έργων τους που παρήχθησαν στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεση του δημιουργού ή, εφόσον πρόκειται για εισαγωγή από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αν το δικαίωμα της εισαγωγής αντιτύπων στην Ελλάδα είχε συμβατικά διατηρηθεί από τον δημιουργό (άρθρα 2, 3 παρ. 1 και 3, 4 Οδηγίας 2001/29 ΕΕΕΚ αριθμ. L. 167/10 - 22.6.2001).

2. Δημόσια θεωρείται κάθε χρήση ή εκτέλεση ή παρουσίαση του έργου, που κάνει το έργο προσιτό σε κύκλο προσώπων ευρύτερο από το στενό κύκλο της οικογένειας και το άμεσο κοινωνικό περιβάλλον, ανεξαρτήτως από το αν τα πρόσωπα αυτού του ευρύτερου κύκλου βρίσκονται στον ίδιο ή σε διαφορετικούς χώρους.

3. Ο δημιουργός βάσης δεδομένων έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει ή να απαγορεύει: α) την προσωρινή ή διαρκή αναπαραγωγή της βάσης δεδομένων με κάθε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, β) τη μετάφραση, προσαρμογή, διευθέτηση και οποιαδήποτε άλλη μετατροπή της βάσης δεδομένων, γ) οποιαδήποτε μορφή διανομής της βάσης δεδομένων ή αντιγράφων της στο κοινό. Η πρώτη πώληση αντιγράφου της βάσης δεδομένων στην Κοινότητα από το δικαιούχο, ή με τη συγκατάθεσή του, συνεπάγεται ανάληψη του δικαιώματος μεταπώλησης του εν λόγω αντιγράφου στην Κοινότητα, δ) οποιαδήποτε ανακοίνωση, επίδειξη ή παρουσίαση της βάσης δεδομένων στο κοινό, ε) οποιαδήποτε αναπαραγωγή, διανομή, ανακοίνωση, επίδειξη ή παρουσίαση στο κοινό των αποτελεσμάτων των πράξεων που αναφέρονται στο στοιχείο β'. Ο νόμιμος χρήστης βάσης δεδομένων ή αντιγράφου της μπορεί να εκτελέσει χωρίς άδεια του δημιουργού, οποιαδήποτε από τις παραπάνω πράξεις οι οποίες είναι αναγκαίες για την πρόσβαση στο περιεχόμενο της βάσης δεδομένων και την κανονική χρησιμοποίησή της. Στο μέτρο που ο νόμιμος χρήστης δικαιούται να χρησιμοποιεί τμήμα μόνο της βάσης δεδομένων, η προηγούμενη διάταξη εφαρμόζεται μόνο για το τμήμα αυτό. Συμφωνίες αντίθετες προς τις ρυθμίσεις των δύο αμέσως προηγούμενων εδαφίων είναι άκυρες (άρθρα 5, 6 παρ. 1 και 15 Οδηγίας 96/9).

4. Αναπαραγωγή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για ιδιωτικούς σκοπούς δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 4: Το ηθικό δικαίωμα

1. Το ηθικό δικαίωμα δίνει στο δημιουργό ιδίως τις εξουσίες:

α) της απόφασης για το χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο κατά τους οποίους το έργο θα γίνει προσιτό στο κοινό (δημοσίευση),

β) της αναγνώρισης της πατρότητάς του πάνω στο έργο και ειδικότερα την εξουσία να απαιτεί, στο μέτρο του δυνατού, τη μεία του ονόματός του στα αντίτυπα του έργου του και σε κάθε δημόσια χρήση του έργου του ή, αντίθετα, να κρατάει την ανωνυμία του ή να χρησιμοποιεί ψευδώνυμο,

γ) της απαγόρευσης κάθε παραμόρφωσης, περικοπής ή άλλης τροποποίησης του έργου του, καθώς και κάθε προσβολής του δημιουργού οφειλομένης στις συνθήκες παρουσίασης του έργου στο κοινό,

δ) της προσπέλασης στο έργο του, έστω και αν το περιουσιακό δικαίωμα στο έργο ή η κυριότητα στον υλικό φορέα του έργου ανήκει σε άλλον, οπότε η προσπέλαση πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο που προκαλεί τη μικρότερη δυνατή ενόχληση στο δικαιούχο,

ε) προκειμένου περί έργων λόγου ή επιστήμης, της υπαναχώρησης από συμβάσεις μεταβίβασης του περιουσιακού δικαιώματος ή εκμετάλλευσής του ή άδειας εκμετάλλευσής του εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία της προσωπικότητάς του εξαιτίας μεταβολής στις πεποιθήσεις του ή στις περιστάσεις και με καταβολή αποζημίωσης στον αντισυμβαλλόμενο για τη θετική του ζημία.

2. Στην τελευταία περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, η υπαναχώρηση ενεργεί μετά την καταβολή της αποζημίωσης. Αν, μετά την υπαναχώρηση, ο δημιουργός αποφασίσει και πάλι να προβεί σε μεταβίβαση ή εκμετάλλευση του έργου ή έργου παραπλήσιου, οφείλει κατά προτεραιότητα να προσφέρει στον παλαιό αντισυμβαλλόμενο του τη δυνατότητα να ανακαταρτίσει την παλαιά σύμβαση με όρους όμοιους ή ανάλογους προς εκείνους που ίσχυαν κατά το χρόνο της υπαναχώρησης.

3. Το ηθικό δικαίωμα είναι ανεξάρτητο από το περιουσιακό δικαίωμα και παραμένει στο δημιουργό ακόμα και μετά τη μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος.

Άρθρο 5: Δικαίωμα παρακολούθησης

1. Ο δημιουργός του πρωτοτύπου έργου τέχνης έχει δικαίωμα παρακολούθησης που είναι το ανεκχώρητο και αναπαλλοτρίωτο μεταξύ ζώντων δικαίωμα είσπραξης ενός ποσοστού επί του τιμήματος κάθε μεταπώλησης του εν λόγω έργου μετά την πρώτη μεταβίβασή του από το δημιουργό ή για λογαριασμό του. Παραίτηση από το δικαίωμα παρακολούθησης δεν χωρεί. Το δικαίωμα αυτό ισχύει αποκλειστικά σε κάθε μεταπώληση στην οποία συμμετέχουν, ως πωλητές, αγοραστές ή ενδιάμεσοι, επαγγελματίες της αγοράς έργων τέχνης, όπως οίκοι δημοπρασιών, γκαλερί έργων τέχνης και γενικά οποιοσδήποτε έμπορος έργων τέχνης. Το ποσοστό αυτό καταβάλλεται από τον πωλητή. Όταν συμπράττει και ενδιάμεσος επαγγελματίας της αγοράς έργων τέχνης, η ευθύνη για την καταβολή του ποσοστού βαρύνει αυτόν και τον πωλητή εις ολόκληρον (άρθρο 1 παράγραφοι 1, 2 και 4 της Οδηγίας 2001/84).

2. Ως πρωτότυπα έργα τέχνης νοούνται τα έργα εικαστικών τεχνών, όπως οι πίνακες, τα κολάζ, τα έργα ζωγραφικής, τα σχέδια, οι εικόνες χαρακτηριστικής, χαλκογραφίες και λιθογραφίες, τα

γλυπτά, τα εργόχειρα χαλιά τοίχου (ταπισερί), τα κεραμικά και έργα υαλουργίας και οι φωτογραφίες, εφόσον τα έργα αυτά έχουν δημιουργηθεί εξ ολοκλήρου από τον δημιουργό ή πρόκειται για αντίτυπα που θεωρούνται ως πρωτότυπα έργα τέχνης.

Τα αντίτυπα έργων τέχνης, τα οποία έχουν δημιουργηθεί ή παραχθεί σε περιορισμένο αριθμό από τον ίδιο τον δημιουργό ή υπό την ευθύνη του, θεωρούνται ως «πρωτότυπα έργα τέχνης» για την εφαρμογή του δικαιώματος παρακολούθησης. Κατά κανόνα τα αντίτυπα αυτά πρέπει να είναι αριθμημένα, να έχουν υπογραφεί ή να έχουν κατ' άλλο τρόπο εγκριθεί από τον δημιουργό (άρθρο 2 της Οδηγίας 2001/84).

3. Το ποσοστό που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ορίζεται βάσει των ακόλουθων συντελεστών:

α) 5% για το τμήμα της τιμής πώλησης έως 50.000,00 ευρώ.

β) 3% για το τμήμα της τιμής πώλησης από 50.000,01 έως 200.000,00 ευρώ.

γ) 1% για το τμήμα της τιμής πώλησης από 200.000,01 έως 350.000,00 ευρώ.

δ) 0,5% για το τμήμα της τιμής πώλησης από 350.000,01 έως 500.000,00 ευρώ.

ε) 0,25% για το τμήμα της τιμής πώλησης που υπερβαίνει τα 500.000,00 ευρώ.

Το συνολικό ποσοστό δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 12.500,00 ευρώ (άρθρα 3 και 4 της Οδηγίας 2001/84).

4. Οι τιμές πώλησης που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο νοούνται προ φόρων (άρθρο 5 της Οδηγίας 2001/84).

5. Το παραπάνω ποσοστό καταβάλλεται στον δημιουργό και μετά το θάνατό του στους κληρονόμους ή άλλους αιτία θανάτου δικαιοδόχους του.

6. Η διαχείριση και προστασία του δικαιώματος παρακολούθησης μπορεί να ανατεθεί σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, για την κατηγορία των έργων τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 (άρθρο 6 της Οδηγίας 2001/84).

7. Επί τριετία μετά τη μεταπώληση, οι δικαιούχοι και οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης μπορούν να απαιτούν από οποιονδήποτε επαγγελματία της αγοράς έργων τέχνης που

μνημονεύεται στην παράγραφο 1, κάθε πληροφορία απαραίτητη για την καταβολή του ποσοστού που οφείλεται επί της μεταπώλησης. Το δικαίωμα συλλογής πληροφοριών έχει και το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος (άρθρο 9 της Οδηγίας 2001/84).

8. Η διάρκεια προστασίας του δικαιώματος παρακολούθησης είναι αντίστοιχη με εκείνη που προβλέπεται στα άρθρα 29, 30, 31 παράγραφοι 1 και 2 του νόμου αυτού (άρθρο 8 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2001/84).

9. Οι δημιουργοί που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι δικαιοδόχοι τους απολαύουν του δικαιώματος παρακολούθησης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, εφόσον η νομοθεσία της χώρας της ιθαγένειας του δημιουργού ή του δικαιοδόχου του προστατεύει το δικαίωμα παρακολούθησης στη συγκεκριμένη χώρα υπέρ των Ελλήνων δημιουργών ή δημιουργών από άλλα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπέρ των δικαιοδόχων τους. Το δικαίωμα παρακολούθησης εφαρμόζεται και για τους δημιουργούς που δεν είναι υπήκοοι κράτους – μέλους, αλλά έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα (άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 3 της Οδηγίας 2001/84).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 6: Αρχικός δικαιούχος

1. Ο δημιουργός ενός έργου είναι ο αρχικός δικαιούχος του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος επί του έργου.
2. Τα δικαιώματα αποκτώνται πρωτογενώς χωρίς διατυπώσεις.

Άρθρο 7: Έργα συνεργασίας, συλλογικά και σύνθετα

1. Έργα συνεργασίας θεωρούνται όσα έχουν δημιουργηθεί με την άμεση σύμπραξη δύο ή περισσότερων δημιουργών. Οι δημιουργοί ενός έργου, που είναι προϊόν συνεργασίας, είναι οι αρχικοί συνδικαιούχοι του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος επί του έργου. Αν δεν συμφωνήθηκε αλλιώς, το δικαίωμα ανήκει κατά ίσα μέρη στους συνδημιουργούς.

2. Συλλογικά έργα θεωρούνται όσα έχουν δημιουργηθεί με τις αυτοτελείς συμβολές περισσότερων δημιουργών κάτω από την πνευματική διεύθυνση και το συντονισμό ενός φυσικού προσώπου. Το φυσικό αυτό πρόσωπο είναι ο αρχικός δικαιούχος του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος επί του συλλογικού έργου. Οι δημιουργοί των επιμέρους συμβολών είναι αρχικοί δικαιούχοι του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος επί των συμβολών τους, εφόσον αυτές είναι δεκτικές χωριστής εκμετάλλευσης.

3. Όταν ένα έργο είναι σύνθετο, απαρτιζόμενο από τμήματα που έχουν δημιουργηθεί χωριστά, οι δημιουργοί των τμημάτων επί του συνθέτου έργου και αποκλειστικοί αρχικοί δικαιούχοι των δικαιωμάτων του τμήματος, που δημιούργησε ο καθένας εφόσον αυτό είναι δεκτικό χωριστής εκμετάλλευσης

Άρθρο 8: Έργα μισθωτών

Επί έργων που δημιουργήθηκαν από μισθωτούς σε εκτέλεση σύμβασης εργασίας, αρχικός δικαιούχος του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος είναι ο δημιουργός. Αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, στον εργοδότη μεταβιβάζονται αυτοδικαίως εκείνες μόνο οι εξουσίες από το περιουσιακό δικαίωμα, που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση του σκοπού της σύμβασης. Το περιουσιακό δικαίωμα επί των έργων που δημιουργήθηκαν από τους απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στο Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., σε εκτέλεση του υπηρεσιακού τους καθήκοντος μεταβιβάζεται αυτοδικαίως στον εργοδότη, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία.

Άρθρο 9: Οπτικοακουστικά έργα

Ως δημιουργός ενός οπτικοακουστικού έργου τεκμαίρεται ο σκηνοθέτης.

Άρθρο 10: Τεκμήρια

1. Τεκμαίρεται ως δημιουργός του έργου, το πρόσωπο του οποίου το όνομα εμφανίζεται πάνω στον υλικό φορέα του έργου κατά τον τρόπο, που συνήθως χρησιμοποιείται για την ένδειξη

του δημιουργού. Το ίδιο ισχύει και αν εμφανίζεται ψευδώνυμο εφόσον το ψευδώνυμο δεν αφήνει αμφιβολία ως προς την ταυτότητα του προσώπου.

2. Τεκμαίρεται ως δικαιούχος της πνευματικής ιδιοκτησίας σε συλλογικά έργα, σε προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών ή σε οπτικοακουστικά έργα το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, του οποίου το όνομα ή η επωνυμία εμφανίζεται πάνω στον υλικό φορέα του έργου κατά τον τρόπο, που συνήθως χρησιμοποιείται για την ένδειξη του δικαιούχου.

3. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως στους δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων ως προς το προστατευόμενο αντικείμενό τους, καθώς και στους κατασκευαστές βάσεων δεδομένων για το ειδικής φύσης δικαίωμά τους (άρθρο 5 εδάφιο β' της Οδηγίας 2004/48).

4. Κατά των τεκμηρίων των προηγούμενων παραγράφων επιτρέπεται αντίθετη απόδειξη.

Άρθρο 11: Αρχικοί δικαιούχοι κατά πλάσμα

1. Λογίζεται έναντι των τρίτων ως αρχικός δικαιούχος του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος όποιος καθιστά νομίμως προσιτό στο κοινό έργο ανώνυμο ή με ψευδώνυμο. Μετά την εμφάνιση του πραγματικού δημιουργού του έργου, αυτός αποκτά τα παραπάνω δικαιώματα στην κατάσταση όπου βρίσκονται από τις ενέργειες του πλασματικού δικαιούχου.

2. Στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου το ηθικό δικαίωμα ανήκει στον κατά πλάσμα δικαιούχο κατά το μέτρο που δικαιολογείται από την ιδιότητά του αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ, ΑΣΚΗΣΗ

Άρθρο 12: Μεταβίβαση

1. Το περιουσιακό δικαίωμα μπορεί να μεταβιβασθεί μεταξύ ζώντων ή αιτία θανάτου.

2. Το ηθικό δικαίωμα είναι αμεταβίβαστο μεταξύ ζώντων. Μετά το θάνατο του δημιουργού, το ηθικό δικαίωμα περιέρχεται στους κληρονόμους του, που οφείλουν να το ασκούν σύμφωνα με τη θέληση του δημιουργού, εφόσον τέτοια θέληση έχει ρητά εκφρασθεί.

Άρθρο 13: Συμβάσεις και άδειες εκμετάλλευσης

1. Ο δημιουργός του έργου μπορεί να καταρτίζει συμβάσεις, με τις οποίες αναθέτει στον αντισυμβαλλόμενο και αυτός αναλαμβάνει την υποχρέωση να ασκήσει εξουσίες, που απορρέουν από το περιουσιακό δικαίωμα (συμβάσεις εκμετάλλευσης).
2. Ο δημιουργός του έργου μπορεί να επιτρέπει σε κάποιον άλλον την άσκηση εξουσιών, που απορρέουν από το περιουσιακό του δικαίωμα (άδειες εκμετάλλευσης).
3. Οι συμβάσεις και οι άδειες εκμετάλλευσης μπορεί να είναι αποκλειστικές ή μη αποκλειστικές. Οι αποκλειστικές συμβάσεις και άδειες εκμετάλλευσης παρέχουν στον αντισυμβαλλόμενο το δικαίωμα να ασκεί τις εξουσίες στις οποίες αναφέρεται η σύμβαση ή η άδεια κατ' αποκλεισμό οποιουδήποτε τρίτου. Οι μη αποκλειστικές συμβάσεις και άδειες εκμετάλλευσης παρέχουν στον αντισυμβαλλόμενο το δικαίωμα να ασκεί τις εξουσίες, στις οποίες αναφέρεται η σύμβαση ή η άδεια παράλληλα προς το δημιουργό και άλλους αντισυμβαλλομένους. Όταν υπάρχει σύμβαση ή άδεια εκμετάλλευσης ο αντισυμβαλλόμενος νομιμοποιείται, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία να ζητεί, στο δικό του όνομα, τη δικαστική προστασία των εξουσιών, που ασκεί από παράνομες προσβολές τρίτων.
4. Σε περίπτωση αμφιβολίας, η σύμβαση και η άδεια εκμετάλλευσης θεωρούνται μη αποκλειστικές.
5. Η σύμβαση ή η άδεια δεν μπορεί ποτέ να περιλαμβάνει το σύνολο των μελλοντικών έργων του δημιουργού και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αναφέρεται και σε τρόπους εκμετάλλευσης που δεν ήταν γνωστοί κατά το χρόνο της κατάρτισης των σχετικών δικαιιοπραξιών.
6. Τα δικαιώματα εκείνου που αναλαμβάνει την εκμετάλλευση ή που αποκτά τη δυνατότητα εκμετάλλευσης δεν μπορούν να μεταβιβασθούν μεταξύ ζώντων χωρίς τη συναίνεση του δημιουργού.

Άρθρο 14: Τύπος των δικαιιοπραξιών

Δικαιοπραξίες που αφορούν τη μεταβίβαση εξουσιών από το περιουσιακό δικαίωμα, την ανάθεση ή την άδεια εκμετάλλευσης και την άσκηση του ηθικού δικαιώματος είναι άκυρες αν

δεν καταρτισθούν εγγράφως. Την ακυρότητα μπορεί να επικαλεσθεί μόνο ο πνευματικός δημιουργός.

Άρθρο 15: Έκταση της μεταβίβασης και των συμβάσεων και αδειών εκμετάλλευσης

1. Η μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος και οι συμβάσεις εκμετάλλευσης ή άδειας εκμετάλλευσης του δικαιώματος αυτού μπορούν να είναι περιορισμένες από την άποψη των εξουσιών, του σκοπού, της διάρκειας, της τοπικής ισχύος και της έκτασης ή των μέσων εκμετάλλευσης.
2. Αν δεν καθορίζεται η διάρκεια της μεταβίβασης ή των συμβάσεων ή της άδειας εκμετάλλευσης και αν κάτι διάφορο δεν προκύπτει από τα συναλλακτικά ήθη, η διάρκεια αυτή θεωρείται ότι περιορίζεται σε πέντε χρόνια.
3. Αν δεν καθορίζεται η τοπική ισχύς της μεταβίβασης ή των συμβάσεων ή της άδειας εκμετάλλευσης, θεωρείται ότι αυτές ισχύουν στη χώρα όπου καταρτίστηκαν.
4. Αν δεν καθορίζεται η έκταση και τα μέσα εκμετάλλευσης για τα οποία γίνεται η μεταβίβαση ή συμφωνείται η εκμετάλλευση ή η άδεια εκμετάλλευσης, θεωρείται ότι αυτές αφορούν την έκταση και τα μέσα, που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού της σύμβασης ή της άδειας.
5. Σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης του περιουσιακού δικαιώματος ή παροχής αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης, εκείνος που αποκτά το δικαίωμα ή την άδεια είναι υποχρεωμένος, μέσα σε εύλογο χρόνο, να καταστήσει το έργο προσιτό στο κοινό με τον κατάλληλο τρόπο εκμετάλλευσης.

Άρθρο 16: Συναίνεση του δημιουργού ως άσκηση ηθικού δικαιώματος

Η συναίνεση του δημιουργού για πράξεις ή παραλείψεις, που αλλιώς θα αποτελούσαν προσβολή του ηθικού δικαιώματος, αποτελεί τρόπο άσκησης του δικαιώματος αυτού και δεσμεύει το δημιουργό.

Άρθρο 17: Μεταβίβαση του υλικού φορέα

Η μεταβίβαση της κυριότητας του υλικού φορέα, όπου έχει ενσωματωθεί το έργο, σε πρωτότυπο ή αντίγραφο ή αντίτυπο, δεν επιφέρει μεταβίβαση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν παρέχει στο νέο κτήτορα εξουσίες εκμετάλλευσης του έργου, εκτός αν εγγράφως έχει συμφωνηθεί το αντίθετο ήδη με τον αρχικό δικαιούχο του περιουσιακού δικαιώματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 18: Αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση

1. Με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η αναπαραγωγή ενός έργου που έχει νομίμως δημοσιευθεί, εφόσον η αναπαραγωγή γίνεται για ιδιωτική χρήση εκείνου που την κάνει. Δεν αποτελεί ιδιωτική χρήση, η χρήση στο πλαίσιο μιας επιχείρησης ή μιας υπηρεσίας ή ενός οργανισμού.
2. Η ελευθερία της αναπαραγωγής για ιδιωτική χρήση δεν ισχύει όταν με την αναπαραγωγή εμποδίζεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή βλάπτονται τα νόμιμα συμφέροντα των δημιουργών και ιδίως: α) όταν αναπαράγεται αρχιτεκτονικό έργο σε μορφή κτιρίου ή άλλης παρεμφερούς κατασκευής, β) όταν αναπαράγεται, με τεχνικά μέσα, έργο των εικαστικών τεχνών, που κυκλοφορεί σε περιορισμένο αριθμό ή η γραφική παράσταση μουσικού έργου.
3. Εάν για την ελεύθερη αναπαραγωγή του έργου για ιδιωτική χρήση χρησιμοποιούνται τεχνικά μέσα, όπως συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλοι υλικοί φορείς πρόσφοροι για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι υλικοί φορείς ψηφιακής αντιγραφής, ιδίως CD-RW, CD-R, DVD και άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, φορητές ηλεκτρονικές συσκευές –ταμπλέτες (tablets), έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones), συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, φωτοτυπικές συσκευές και χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες, σαρωτές και εκτυπωτές, οφείλεται εύλογη αμοιβή στον δημιουργό του έργου και στους κατά την παρούσα

διάταξη δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων, με εξαίρεση τα προς εξαγωγή είδη. Η εύλογη αμοιβή καθορίζεται ως εξής:

α) Η αμοιβή για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τις φορητές ηλεκτρονικές συσκευές - ταμπλέτες (tablets), και τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones) ορίζεται σε 2% της αξίας τους. Η αμοιβή κατανέμεται στους πνευματικούς δημιουργούς, στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, στους παραγωγούς γραμμένων μαγνητικών ταινιών ή άλλων γραμμένων υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας και στους εκδότες εντύπων.

Η κατανομή των ποσοστών της εύλογης αμοιβής επί των τεχνικών μέσων του προηγούμενου εδαφίου στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης της κάθε κατηγορίας ή υποκατηγορίας δικαιούχων, καθώς και ο τρόπος είσπραξης και καταβολής καθορίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 9.

β) Η αμοιβή για τις συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλους υλικούς φορείς πρόσφορους για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, τους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και τα άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, όπως επίσης η αμοιβή για συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή ορίζεται σε 6% της αξίας. Η αμοιβή για τους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και για τα άλλα αποθηκευτικά μέσα, καθώς και για τις συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή, κατανέμεται στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που εκπροσωπούν τους δικαιούχους των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9. Η αμοιβή για τις συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλους υλικούς φορείς πρόσφορους για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας κατανέμεται κατά 55% στους πνευματικούς δημιουργούς, 25% στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και 20% στους παραγωγούς γραμμένων μαγνητικών ταινιών ή άλλων γραμμένων υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας.

γ) Η αμοιβή για τις φωτοτυπικές συσκευές, τους σαρωτές, τους εκτυπωτές και για χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες ορίζεται σε 4% της αξίας τους. Η αμοιβή κατανέμεται εξ ημισείας μεταξύ των πνευματικών δημιουργών και των εκδοτών εντύπων. Στην έννοια των φωτοτυπικών συσκευών συμπεριλαμβάνεται και κάθε πολυμηχάνημα, το οποίο έχει τη

δυνατότητα φωτοαντιγραφικής αναπαραγωγής. Σε κάθε περίπτωση από τις ανωτέρω ο υπολογισμός της αξίας γίνεται κατά την εισαγωγή ή τη διάθεση από το εργοστάσιο. Η αμοιβή καταβάλλεται από τους εισαγωγείς ή από τους παραγωγούς των αντικειμένων αυτών, αναγράφεται στο τιμολόγιο και εισπράττεται από οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν με έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού και καλύπτουν εν όλω ή εν μέρει την ενδιαφερόμενη κατηγορία των δικαιούχων.

4.α) Όποιος εισάγει ή αποκτά ενδοκοινοτικά ή παράγει και διαθέτει τεχνικά μέσα ή/και χαρτί κατάλληλο για φωτοτυπίες που, σύμφωνα με την παράγραφο 3, υπόκεινται στην καταβολή εύλογης αμοιβής, υποχρεούται εντός τριάντα (30) ημερών από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου να δηλώνει εγγράφως και υπευθύνως κατά το ν. 1599/1986 (Α' 75) προς τον ΟΠΙ:

αα) την ποσότητα και τη συνολική αξία των τεχνικών μέσων ή/και χαρτιού κατάλληλου για φωτοτυπίες που κατά περίπτωση εισήγαγε ή απόκτησε ενδοκοινοτικά ή παρήγαγε και διέθεσε κατά το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό τρίμηνο ανά κατηγορία και τύπο τεχνικού μέσου και

ββ) ότι αυτή είναι πράγματι η ποσότητα και συνολική αξία χωρίς καμία απόκρυψη.

β) Κάθε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης έχει το δικαίωμα να ζητήσει οποτεδήποτε από οποιονδήποτε οφειλέτη, κοινοποιώντας του σχετική γραπτή πρόσκληση, να δηλώσει εγγράφως και υπευθύνως κατά τον. 1599/1986 προς τον ΟΠΙ:

αα) την ποσότητα και συνολική αξία των τεχνικών μέσων ή/και χαρτιού κατάλληλου για φωτοτυπία ανά κατηγορία και τύπο τεχνικού μέσου αναλυτικά που, σύμφωνα με την παράγραφο 3, υπόκεινται στην καταβολή εύλογης αμοιβής και τα οποία κατά περίπτωση εισήγαγε ή απόκτησε ενδοκοινοτικά ή παρήγαγε και διέθεσε,

ββ) ότι αυτή είναι πράγματι η ποσότητα και συνολική αξία χωρίς καμία απόκρυψη. Μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, ο οφειλέτης υποχρεούται να υποβάλει στον ΟΠΙ την ως άνω υπεύθυνη δήλωση υπογεγραμμένη από τον ίδιο, όταν πρόκειται για ατομική επιχείρηση, ή από τον κατά το καταστατικό εκπρόσωπό του, όταν πρόκειται για εταιρεία.

5. Αν ο οφειλέτης δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωση υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης της παραγράφου 4, το Μονομελές Πρωτοδικείο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, διατάσσει αυτόν που έχει κληθεί για άμεση υποβολή της υπεύθυνης

δήλωσης, με την καταδίκη, σε κάθε περίπτωση μη συμμόρφωσης του, χρηματικής ποινής υπέρ του αιτούντος οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, τριών χιλιάδων (3.000) έως τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, σύμφωνα με την παρ. 2Γ του άρθρου 54 του ν. 4481/2017.

6. Κάθε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης με δικές του δαπάνες, δικαιούται να ζητήσει τον έλεγχο της ακρίβειας του περιεχομένου οποιασδήποτε υπεύθυνης δήλωσης από έναν ορκωτό ελεγκτή, που ορίζεται από τον ΟΠΙ. Σε περίπτωση άρνησης του οφειλέτη να δεχθεί τον ανωτέρω έλεγχο, η διενέργεια του διατάσσεται από το Μονομελές Πρωτοδικείο, σύμφωνα με όσα ορίζονται παραπάνω. Η εκάστοτε έκθεση του ορκωτού ελεγκτή κατατίθεται στον ΟΠΙ και αντίγραφο αυτής δικαιούται να λάβει κάθε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης. Η διενέργεια νέου ελέγχου κατ' αίτηση άλλων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης για την ίδια δήλωση αποκλείεται.

7. Τα δικαιώματα των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους έχουν κατ' αλληλίων και όλες οι επιχειρήσεις που εισάγουν, παράγουν, διαθέτουν ή πωλούν τεχνικά μέσα και υλικούς φορείς που υπόκεινται στην αμοιβή του παρόντος άρθρου. Στην περίπτωση διενέργειας ελέγχου από ορκωτό ελεγκτή, η σχετική δαπάνη βαρύνει την επιχείρηση που ζήτησε τη διενέργειά του.

8. Σε περίπτωση κατά την οποία για την καταβολή της εύλογης αμοιβής είναι υπόχρεος ο εισαγωγέας, είτε πρόκειται για εισαγωγή είτε για ενδοκοινοτική απόκτηση των αναφερομένων στην παράγραφο 3 υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας ή άλλων τεχνικών μέσων, η αμοιβή υπολογίζεται επί της αξίας που αναγράφεται στο τιμολόγιο του ξένου οίκου, η δε προβλεπόμενη από το παρόν άρθρο σημείωση επί του τιμολογίου γίνεται επί του τιμολογίου διάθεσης των εν λόγω υλικών φορέων και τεχνικών μέσων και αναφέρει ότι στην τιμή διάθεσης περιλαμβάνεται και η υπολογισθείσα επί της ανωτέρω αξίας αμοιβή της παραγράφου 3. Η αμοιβή καθίσταται απαιτητή τρεις (3) μήνες από την εισαγωγή.

9. Όταν στην ίδια κατηγορία ή υποκατηγορία δικαιούχων υπάρχουν περισσότεροι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης και η συμφωνία για τη μεταξύ τους κατανομή του ποσοστού της εύλογης αμοιβής δεν έχει επιτευχθεί μέχρι την 1η Απριλίου εκάστου έτους, η κατανομή των ποσοστών της εύλογης αυτής αμοιβής στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης της κάθε κατηγορίας ή υποκατηγορίας δικαιούχων, ο τρόπος είσπραξης και καταβολής, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια καθορίζεται με απόφαση του ΟΠΙ. Η απόφαση του ΟΠΙ διαμορφώνεται σύμφωνα με τις απόψεις των ενδιαφερόμενων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, την καλή πίστη, τα συναλλακτικά ήθη και τις ακολουθούμενες πρακτικές σε

διεθνές και κοινοτικό επίπεδο. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης που δεν συμφωνούν με την απόφαση του ΟΠΙ, μπορούν να ζητήσουν από το Μονομελές Πρωτοδικείο δικάζον, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να καθορίσει άλλη κατανομή, οι οφειλέτες όμως υποχρεούνται να καταβάλουν στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης την εύλογη αμοιβή με βάση την απόφαση του ΟΠΙ. Η καταβολή αυτή συνεπάγεται την εξόφληση και ελευθέρωσή τους.

10. Αλλοδαπές, μη εγκατεστημένες στην Ελλάδα εταιρείες, που έχουν ειδικώς αδειοδοτηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 4α του άρθρου 29 του Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όπως αυτή εισήχθη με το ν. 4132/2013 (Α' 59) και την υπουργική απόφαση 1126/12.6.2013 (Β' 1420), δεν είναι υπόχρεες για την καταβολή της ανωτέρω εύλογης αμοιβής για τα προϊόντα που εισάγουν υπό το καθεστώς αναστολής καταβολής του οφειλόμενου Φ.Π.Α. Η οφειλόμενη στους δικαιούχους εύλογη αμοιβή καταβάλλεται από τον πρώτο εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας αγοραστή που αποκτά τα προϊόντα από τις αδειοδοτηθείσες, σύμφωνα με την παράγραφο 4α του άρθρου 29 του Τελωνειακού Κώδικα, αλλοδαπές εταιρείες, προκειμένου να τα διαθέσει στο εσωτερικό της χώρας και σημειώνεται ως ποσοστό και ποσό στο φορολογικό στοιχείο που εκδίδεται από τις ανωτέρω εταιρείες κατά την παράδοση των ανωτέρω προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας και εισπράττεται από οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, όπως στο παρόν άρθρο ορίζεται. Οι ανωτέρω εταιρείες υποχρεούνται να γνωστοποιούν στους δικαιούχους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης τα στοιχεία των παραδόσεων τους στο εσωτερικό της χώρας, με πλήρη

στοιχεία αγοραστή, ποσότητας, αξίας, κωδικού είδους, ημερομηνία αγοράς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κριθεί απαραίτητο για την είσπραξη της αμοιβής, με τριμηνιαίες καταστάσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 8. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού μπορεί να ρυθμίζονται λεπτομέρειες που αφορούν στην εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

11. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης οφείλουν να προβλέπουν και να αναρτούν στον ιστότοπό τους σύντομη και αποτελεσματική διαδικασία επιστροφής της εύλογης αμοιβής, την οποία έχουν εισπράξει επί των τεχνικών μέσων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, εφόσον υποβάλλεται αίτηση από επιχείρηση ή επαγγελματία και ο αιτών αποδεικνύει ότι τα μέσα αυτά προδήλως προορίζονται για χρήσεις άλλες από την αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση. Αίτημα επιστροφής υποβάλλεται μόνο από επιχείρηση ή επαγγελματία και όχι από τρίτους εισαγωγείς ή εμπόρους. Η διαδικασία επιστροφής της εύλογης αμοιβής προβλέπει μεταξύ άλλων και σε ποιόν οργανισμό συλλογικής διαχείρισης θα υποβάλλεται η αίτηση για καθεμία από τις

περιπτώσεις α' έως γ' της παραγράφου 3 (όπως τροποποιήθηκε με το α. 37 παρ. 1 του ν. 4540/2018).

Σημείωση: (α. 37 παρ. 2 του ν. 4540/2018)

~~Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν αναδρομικά από τη θέση σε ισχύ του ν. 4481/2017 (Α' 100). Για τις κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμείς δίκες που αφορούν στο άρθρο 18 του ν. 2121/1993 και έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, συνεχίζει να ισχύει το άρθρο 18 του ν. 2121/1993, όπως ίσχυε μέχρι την τροποποίησή του με την παράγραφο 1 (όπως τροποποιήθηκε με το α.104 του ν.4605/2019).~~

Άρθρο 19: Παράθεση αποσπασμάτων

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η παράθεση σύντομων αποσπασμάτων από έργο άλλου νομίμως δημοσιευμένου για την υποστήριξη της γνώμης εκείνου που παραθέτει ή την κριτική της γνώμης του άλλου, εφόσον η παράθεση των αποσπασμάτων αυτών είναι σύμφωνη προς τα χρηστά ήθη και η έκταση των αποσπασμάτων δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό. Η παράθεση του αποσπάσματος πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

Άρθρο 20: Σχολικά βιβλία και ανθολογίες

1. Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η αναπαραγωγή σε εκπαιδευτικά βιβλία, που χρησιμοποιούνται ως βιβλία διδασκαλίας για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση εγκεκριμένα από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή από άλλο αρμόδιο υπουργείο κατά το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα, έργων του λόγου ενός ή περισσότερων συγγραφέων νομίμως δημοσιευμένων, που αποτελούν μικρό τμήμα της συνολικής δημιουργίας του καθενός από αυτούς. Η ρύθμιση αυτή αφορά μόνο την έντυπη αναπαραγωγή.

2. Μετά το θάνατο του δημιουργού, επιτρέπεται χωρίς την άδεια των δικαιούχων του και χωρίς αμοιβή η αναπαραγωγή σε ανθολογίες έργων του λόγου περισσότερων συγγραφέων νομίμως

δημοσιευμένων, που αποτελούν μικρό τμήμα της συνολικής δημιουργίας του καθενός από αυτούς.

3. Η αναπαραγωγή, όπως ορίζεται στις προηγούμενες παραγράφους, δεν πρέπει να εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση του έργου από το οποίο παίρνονται τα κείμενα και πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

Άρθρο 21: Αναπαραγωγή για διδασκαλία

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η αναπαραγωγή άρθρων νομίμως δημοσιευμένων σε εφημερίδα ή σε περιοδικό, σύντομων αποσπασμάτων έργου ή τμημάτων σύντομου έργου ή έργου των εικαστικών τεχνών νομίμως δημοσιευμένου, εφόσον γίνεται αποκλειστικά για τη διδασκαλία ή τις εξετάσεις σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο μέτρο που δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό, είναι σύμφωνη με τα χρηστά ήθη και δεν εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση. Η αναπαραγωγή πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

Άρθρο 22: Βιβλιοθήκες και αρχεία

(όπως τροποποιήθηκε ο τίτλος του με το α. 54 παρ. 3 περ. α) ν. 4481/2017)

1. Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η αναπαραγωγή ενός πρόσθετου αντιτύπου από μη κερδοσκοπικές βιβλιοθήκες ή αρχεία, που έχουν αντίτυπο του έργου στην μόνιμη συλλογή τους, προκειμένου να διατηρήσουν το αντίτυπο αυτό ή να το μεταβιβάσουν σε άλλη, μη κερδοσκοπική, βιβλιοθήκη ή αρχείο. Η αναπαραγωγή επιτρέπεται μόνο αν είναι αδύνατη η προμήθεια ενός τέτοιου αντιτύπου από την αγορά σε σύντομο χρόνο και με εύλογους όρους.

2. Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, ο δημόσιος δανεισμός έργων από τις βιβλιοθήκες των δημοσίων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (σχολικές βιβλιοθήκες) καθώς και από τις ακαδημαϊκές

βιβλιοθήκες που είναι μέλη του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (όπως προστέθηκε με το α. 54 παρ. 3 περ. α) του ν. 4481/2017 και ισχύει από τις 4.3.1993).

Σημείωση: Με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζονται η αμοιβή που λαμβάνουν οι δικαιούχοι για το δημόσιο δανεισμό, ο τρόπος και το σύστημα είσπραξης και διανομής της, το σύνολο των βιβλιοθηκών και φορέων, που εμπίπτουν στη ρύθμιση, με εξαίρεση τις βιβλιοθήκες της παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 2121/1993, όπως προστίθεται με την περίπτωση α' της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του προηγούμενου εδαφίου, οι δημόσιες βιβλιοθήκες, οι βιβλιοθήκες που ανήκουν σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε Ν.Π.Ι.Δ., που εποπτεύονται από το Κράτος, οι δημοτικές βιβλιοθήκες, οι βιβλιοθήκες κοινωφελών ιδρυμάτων και οργανισμών, μορφωτικών ιδρυμάτων και αποστολών στην Ελλάδα καθώς και οι βιβλιοθήκες ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων δεν καταβάλλουν αμοιβή για το δημόσιο δανεισμό (α. 54 παρ. 3 β) ν. 4481/2017).

Άρθρο 23: Αναπαραγωγή κινηματογραφικών έργων

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κινηματογραφίας, η αναπαραγωγή κινηματογραφικής ταινίας με το σκοπό της διατήρησής της στο Εθνικό Κινηματογραφικό Αρχείο, όταν ο δικαιούχος της πνευματικής ιδιοκτησίας αρνιέται καταχρηστικά να την επιτρέψει και εφόσον πρόκειται για έργο ιδιαίτερης καλλιτεχνικής αξίας.

Άρθρο 24: Αναπαραγωγή για σκοπούς δικαστικών ή διοικητικών

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η αναπαραγωγή έργου για να χρησιμοποιηθεί σε δικαστική ή διοικητική διαδικασία, στο μέτρο που δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Άρθρο 25: Χρήση για λόγους ενημέρωσης

1. Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή στο μέτρο που δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό: α) η αναπαραγωγή και η διάδοση στο κοινό, για λόγους περιγραφής επίκαιρων γεγονότων με μέσα μαζικής επικοινωνίας έργων, που βλέπονται ή ακούγονται κατά τη διάρκεια ενός τέτοιου γεγονότος, β) η αναπαραγωγή και η διάδοση στο κοινό με μέσα μαζικής επικοινωνίας προς το σκοπό της ενημέρωσης επί επίκαιρων γεγονότων πολιτικών λόγων, προσφωνήσεων, κηρυγμάτων, δικανικών αγορεύσεων ή άλλων έργων παρόμοιας φύσης, καθώς και περιλήψεων ή αποσπασμάτων από διαλέξεις, εφόσον τα έργα αυτά παρουσιάζονται δημόσια.

2. Η αναπαραγωγή και η διάδοση στο κοινό πρέπει, όταν αυτό είναι δυνατό, να συνοδεύονται από την ένδειξη της πηγής και του ονόματος του δημιουργού.

Άρθρο 26: Χρήση εικόνων με έργα σε δημόσιους χώρους

Επιτρέπεται, χωρίς άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η περιστασιακή αναπαραγωγή και διάδοση με μέσα μαζικής επικοινωνίας εικόνων με έργα αρχιτεκτονικής, εικαστικών τεχνών, φωτογραφίας ή εφαρμοσμένων τεχνών, που βρίσκονται μονίμως σε δημόσιο χώρο.

Άρθρο 27: Δημόσια παράσταση ή εκτέλεση σε ειδικές περιστάσεις

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η δημόσια παράσταση ή εκτέλεση έργου: α) σε περίπτωση επισήμων τελετών, στο μέτρο που δικαιολογείται από τη φύση αυτών των τελετών, β) στο πλαίσιο της δραστηριότητας εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από το προσωπικό και τους μαθητές ή σπουδαστές του ιδρύματος εφόσον το κοινό απαρτίζεται αποκλειστικά από αυτούς ή από τους γονείς των μαθητών ή σπουδαστών ή όσους έχουν την επιμέλεια αυτών ή όσους συνδέονται άμεσα με τις δραστηριότητες του ιδρύματος.

Άρθρο 27Α: Ορισμένες χρήσεις ορφανών έργων

1. Επιτρέπεται να καθίστανται προσιτά στο κοινό με την έννοια της περίπτωσης η' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 και να αναπαράγονται για σκοπούς ψηφιοποίησης, διάθεσης στο κοινό, ευρετηρίασης, καταλογογράφησης, συντήρησης ή αποκατάστασης (επιτρεπόμενες χρήσεις) από προσιτές στο κοινό βιβλιοθήκες, εκπαιδευτικά ιδρύματα ή μουσεία, αρχεία ή ιδρύματα κινηματογραφικής ή ακουστικής κληρονομιάς, καθώς και από δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (φορείς χρήσης ορφανών έργων) έργα που περιλαμβάνονται στις συλλογές τους, στα οποία κανένας δικαιούχος δικαιωμάτων δεν έχει ταυτοποιηθεί ή ακόμα και αν έχει ταυτοποιηθεί, δεν έχει εντοπιστεί παρά τη διενέργεια επιμελούς αναζήτησης από τους φορείς χρήσης ορφανών έργων, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος άρθρου (ορφανά έργα).

2. Η παρούσα ρύθμιση εφαρμόζεται αποκλειστικά σε:

α. έργα που δημοσιεύθηκαν με τη μορφή βιβλίων, επιστημονικών περιοδικών, εφημερίδων, περιοδικών ή άλλων γραπτών κειμένων που περιλαμβάνονται στις συλλογές προσιτών στο κοινό βιβλιοθηκών, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή μουσείων, καθώς και στις συλλογές αρχείων ή ιδρυμάτων κινηματογραφικής ή ακουστικής κληρονομιάς,

β. κινηματογραφικά ή οπτικοακουστικά έργα και φωνογραφήματα που περιλαμβάνονται στις συλλογές προσιτών στο κοινό βιβλιοθηκών, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή μουσείων, καθώς και στις συλλογές αρχείων ή ιδρυμάτων κινηματογραφικής ή ακουστικής κληρονομιάς,

γ. κινηματογραφικά ή οπτικοακουστικά έργα και φωνογραφήματα που παράχθηκαν από δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς μέχρι τις 31.12.2002 και περιλαμβάνονται στα αρχεία τους,

δ. έργα ή άλλο προστατευόμενο αντικείμενο που έχει ενσωματωθεί ή συμπεριληφθεί ή συνιστά αναπόσπαστο τμήμα των παραπάνω έργων ή φωνογραφημάτων

Τα έργα των περιπτώσεων α', β', γ', δ' προστατεύονται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή/και συγγενικά δικαιώματα και έχουν δημοσιευτεί για πρώτη φορά σε κράτος – μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή, αν δεν έχουν δημοσιευτεί, έχουν μεταδοθεί για πρώτη φορά σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν τα έργα αυτά δεν έχουν δημοσιευθεί ή μεταδοθεί, χρησιμοποιούνται από τους φορείς χρήσης ορφανών έργων μόνον εφόσον:

α) έχουν διατεθεί ήδη στο κοινό από οποιονδήποτε από τους φορείς χρήσης ορφανών έργων (έστω με τη μορφή δανεισμού) με τη συναίνεση των δικαιούχων και

β) μπορεί βάσιμα να υποτεθεί ότι οι δικαιούχοι δεν θα είχαν αντίρρηση στις επιτρεπόμενες από το παρόν άρθρο χρήσεις τους.

3. Αν ένα έργο ή ένα φωνογράφημα έχει περισσότερους από έναν δικαιούχους και δεν έχουν όλοι ταυτοποιηθεί ή, ακόμα και αν έχουν ταυτοποιηθεί, δεν έχουν εντοπιστεί όλοι μετά τη διενέργεια και καταγραφή επιμελούς αναζήτησης, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στις παραγράφους 6 και 7, το έργο ή το φωνογράφημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους υπό την προϋπόθεση ότι οι κάτοχοι των δικαιωμάτων που έχουν ταυτοποιηθεί και εντοπιστεί έχουν, όσον αφορά τα δικαιώματα που κατέχουν, εξουσιοδοτήσει τους φορείς χρήσης ορφανών έργων να προβούν στις επιτρεπόμενες χρήσεις σε σχέση με τα δικαιώματά τους.

4. Η χρήση των ορφανών έργων είναι επιτρεπτή από τους φορείς χρήσης ορφανών έργων για την επίτευξη και μόνο στόχων που σχετίζονται με τη δημοσίου συμφέροντος αποστολή τους και ειδικότερα τη συντήρηση, την αποκατάσταση και την παροχή πολιτιστικής και εκπαιδευτικής πρόσβασης στα έργα και τα φωνογραφήματα που περιλαμβάνονται στις συλλογές τους. Οι φορείς χρήσης ορφανών έργων μπορούν να παράγουν έσοδα στο πλαίσιο των επιτρεπόμενων χρήσεων με αποκλειστικό σκοπό να καλύπτουν τις δαπάνες τους για την ψηφιοποίηση και τη διάθεση στο κοινό ορφανών έργων.

5. Οι φορείς χρήσης ορφανών έργων αναφέρουν σε κάθε χρήση του ορφανού έργου το όνομα των ταυτοποιημένων δημιουργών και δικαιούχων και την εξής επισήμανση: «Ορφανό έργο: [...] [αριθμός καταχώρισης στην Ενιαία Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων του Γραφείου Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς]».

6. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας καθορίζονται οι κατάλληλες πηγές για τη διενέργεια της καλόπιστης επιμελούς αναζήτησης από τους φορείς χρήσης ορφανών έργων για την ταυτοποίηση και τον εντοπισμό των δικαιούχων σύμφωνα με την παράγραφο 1 πριν από τη χρήση τους για κάθε έργο ή φωνογράφημα, συμπεριλαμβανόμενων έργων και προστατευόμενων αντικειμένων που περιλαμβάνονται σε αυτό. Η επιμελής αναζήτηση διενεργείται από τους φορείς χρήσης ορφανών έργων ή από τρίτους κατ' εντολή των φορέων, στο κράτος-μέλος της πρώτης δημοσίευσης ή -ελλείψει δημοσίευσης- της πρώτης μετάδοσης. Για τα κινηματογραφικά ή οπτικοακουστικά έργα, ο παραγωγός των οποίων έχει την έδρα ή τη συνήθη διαμονή του σε ένα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η επιμελής αναζήτηση διενεργείται στο κράτος-μέλος της έδρας ή της συνήθους διαμονής του. Αν τα έργα δεν έχουν δημοσιευθεί ή μεταδοθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2, η επιμελής αναζήτηση διεξάγεται στο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο φορέας χρήσης ορφανών έργων που έχει διαθέσει στο κοινό το έργο. Όταν υπάρχουν στοιχεία που υποδεικνύουν

ότι πρέπει να γίνει έρευνα σε πηγές άλλων χωρών, θα πρέπει να διεξάγεται η σχετική έρευνα και σε αυτές.

7. Οι φορείς χρήσης ορφανών έργων που διενεργούν την επιμελή αναζήτηση τηρούν μητρώο της αναζήτησης καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης του ορφανού έργου και για επτά (7) έτη μετά την παύση της και παρέχουν συγκεκριμένες πληροφορίες στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ο οποίος και τις διαβιβάζει αμέσως στην Ενιαία Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων του Γραφείου Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν:

α) πλήρη περιγραφή του ορφανού έργου και των ονομάτων των ταυτοποιημένων δημιουργών και δικαιούχων,

β) τα αποτελέσματα της επιμελούς αναζήτησης που έχει διενεργηθεί από τους φορείς χρήσης ορφανών έργων, τα οποία οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι ένα έργο ή ένα φωνογράφημα θεωρείται ορφανό,

γ) δήλωση των φορέων χρήσης ορφανών έργων σε σχέση με τις επιτρεπόμενες χρήσεις, στις οποίες προτίθενται να προβούν,

δ) τυχόν αλλαγή του καθεστώτος του ορφανού έργου (γνωστοποίηση νέων στοιχείων που τους έχουν κοινοποιηθεί),

ε) στοιχεία επικοινωνίας του φορέα χρήσης ορφανών έργων,

στ) οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που εξειδικεύονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Οργανισμού, σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία που ορίζεται από το Γραφείο Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς αναφορικά με τη Βάση Δεδομένων.

8. Διενέργεια επιμελούς αναζήτησης δεν απαιτείται για έργα, τα οποία ήδη βρίσκονται καταχωρισμένα στην Ενιαία Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων του Γραφείου Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς ως ορφανά. Έργο ή φωνογράφημα θεωρείται ορφανό, αν έχει χαρακτηριστεί ως ορφανό σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος της Ε.Ε..

9. Αν εμφανιστεί δικαιούχος έργου ή φωνογραφήματος ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου που έχει καταχωριστεί ως ορφανό, δικαιούται να θέσει τέλος στο καθεστώς του έργου ως ορφανού αναφορικά με τα δικαιώματά του και να ζητήσει τη διακοπή της χρήσης του έργου από τον φορέα χρήσης ορφανών έργων, καθώς και την καταβολή αποζημίωσης για τη χρήση του έργου του που έχει πραγματοποιήσει ο φορέας. Η λήξη του καθεστώτος ενός έργου ως ορφανού συνιστά ευθύνη του φορέα χρήσης ορφανών έργων που το χρησιμοποιεί. Ο φορέας χρήσης ορφανών έργων κρίνει εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, υπολογιζόμενων από την επομένη της κατάθεσης της αίτησης του εμφανιζόμενου ως δικαιούχου, αν η αίτηση και τα προσκομισθέντα από αυτόν στοιχεία επαρκούν για να θεμελιώσουν δικαίωμά του επί του

συγκεκριμένου ορφανού έργου και είτε προβαίνει στο χαρακτηρισμό του ως «μη ορφανού» είτε απορρίπτει την αίτηση. Αν ο φορέας χρήσης ορφανών έργων, δεν αποφανθεί επί της αίτησης εντός της ως άνω προθεσμίας ή αν παρόλο που έχει κάνει δεκτή την αίτηση, συνεχίζει να χρησιμοποιεί το έργο, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 63Α έως και 66Δ. Αν ένα έργο καθίσταται «μη ορφανό», σύμφωνα με την Ενιαία Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων του Γραφείου Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς, ο φορέας χρήσης ορφανών έργων υποχρεούται σε διακοπή της χρήσης του εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης από το ως άνω Γραφείο.

Η αποζημίωση ανέρχεται στο ήμισυ της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της χρήσης που πραγματοποίησε ο φορέας χρήσης ορφανών έργων και αποδίδεται εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη

του καθεστώτος ενός έργου ως ορφανού. Αν δεν συμφωνήσουν τα μέρη, οι όροι, η προθεσμία και το ύψος της αποζημίωσης καθορίζονται από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.

10. Σε κάθε περίπτωση, εάν αποδειχθεί ότι λόγω πλημμελούς και κακόπιστης αναζήτησης ένα έργο αναγνωρίστηκε εσφαλμένα ως ορφανό, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 63Α έως και 66Δ.

11. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας δεν φέρει καμία ευθύνη για τη διενέργεια της επιμελούς αναζήτησης εκ μέρους του φορέα χρήσης ορφανών έργων και τη θέση ενός έργου σε καθεστώς ορφανού, καθώς και για τη λήξη του εν λόγω καθεστώτος.

12. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τις διατάξεις για τα ανώνυμα ή ψευδώνυμα έργα, καθώς και τις ρυθμίσεις σχετικά με τη διαχείριση δικαιωμάτων βάσει του παρόντος νόμου.

(άρθρα 1, 2, 3, 4, 5 και 6 της Οδηγίας 2012/28/ΕΕ).

Άρθρο 28: Έκθεση και αναπαραγωγή εικαστικών έργων

1. Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η παρουσίαση στο κοινό έργων των εικαστικών τεχνών μέσα σε μουσεία, που έχουν την κυριότητα του υλικού φορέα όπου έχει ενσωματωθεί το έργο, ή στο πλαίσιο εκθέσεων, που οργανώνονται σε μουσεία.

2. Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η παρουσίαση στο κοινό και η αναπαραγωγή σε καταλόγους έργου των εικαστικών τεχνών στο μέτρο που αυτό είναι αναγκαίο για την διευκόλυνση της πώλησης του έργου.

3. Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων, η αναπαραγωγή επιτρέπεται μόνο εφόσον δεν παρεμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση του έργου και δεν βλάπτει τα νόμιμα συμφέροντα του δημιουργού.

Άρθρο 28Α: Αναπαραγωγή προς όφελος τυφλών και κωφαλάλων

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή του έργου προς όφελος τυφλών και κωφαλάλων προσώπων, για χρήσεις που συνδέονται άμεσα με την αναπηρία και δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα, στο βαθμό που απαιτείται λόγω της συγκεκριμένης αναπηρίας. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού μπορούν να καθορισθούν οι όροι εφαρμογής της ρύθμισης, καθώς και η εφαρμογή της σε άλλες κατηγορίες προσώπων με αναπηρίες (άρθρο 5 παρ. 3 περίπτωση β' Οδηγίας 2001/29).

Άρθρο 28Β: Εξαιρέση από το δικαίωμα αναπαραγωγής

Εξαιρούνται από το δικαίωμα αναπαραγωγής οι προσωρινές πράξεις αναπαραγωγής, οι οποίες είναι μεταβατικές ή παρεπόμενες και οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο και ουσιώδες τμήμα μιας τεχνολογικής μεθόδου, έχουν δε ως αποκλειστικό σκοπό να επιτρέψουν: α) την εντός δικτύου μετάδοση μεταξύ τρίτων μέσω διαμεσολαβητή ή β) τη νόμιμη χρήση, ενός έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου, και οι οποίες δεν έχουν καμία ανεξάρτητη οικονομική σημασία (άρθρο 5 παρ. 1 Οδηγίας 2001/29).

Άρθρο 28Γ: Ρήτρα γενικής εφαρμογής επί των περιορισμών

Οι περιορισμοί που προβλέπονται στο τέταρτο κεφάλαιο του Ν. 2121/1993, όπως ισχύει, εφαρμόζονται μόνο σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, οι οποίες δεν αντίκεινται στην κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν θίγουν αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δικαιούχου (άρθρο 5 παρ. 5 Οδηγίας 2001/29).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Άρθρο 29: Η διάρκεια γενικώς

1. Η πνευματική ιδιοκτησία διαρκεί όσο η ζωή του δημιουργού και εβδομήντα (70) χρόνια μετά το θάνατό του, που υπολογίζονται από την 1η Ιανουαρίου του έτους το οποίο έπεται του θανάτου του δημιουργού.
2. Μετά τη λήξη της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, το Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Πολιτισμού, μπορεί να ασκεί τις εξουσίες αναγνώρισης της πατρότητας του δημιουργού και τις εξουσίες προστασίας της ακεραιότητας του έργου που απορρέουν από το ηθικό δικαίωμα κατά το άρθρο 4 παρ. 1 περιπτ. β' και γ' του παρόντος νόμου.

Άρθρο 30: Έργα συνεργασίας και μουσικές συνθέσεις με στίχους

1. Για τα έργα συνεργασίας η πνευματική ιδιοκτησία διαρκεί όσο η ζωή του τελευταίου επιζώντος δημιουργού και εβδομήντα (70) έτη μετά τον θάνατό του, που υπολογίζονται από την 1η Ιανουαρίου του έτους το οποίο έπεται του θανάτου του τελευταίου επιζώντος δημιουργού.
2. Η διάρκεια προστασίας για μουσικές συνθέσεις με στίχους είναι ίση με την αναφερόμενη στην παράγραφο 1 διάρκεια, εφόσον και οι δύο συνεισφορές, του συνθέτη και του στιχουργού, έχουν δημιουργηθεί ειδικά για τη συγκεκριμένη μουσική σύνθεση με στίχους (όπως αντικαταστάθηκε με το α. 54 παρ. 4 ν. 4481/2017).

Άρθρο 31: Ειδική έναρξη της διάρκειας

1. Για τα ανώνυμα ή ψευδώνυμα έργα η πνευματική ιδιοκτησία διαρκεί εβδομήντα (70) χρόνια από την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται εκείνου κατά το οποίο το έργο κατέστη νομίμως προσιτό στο κοινό, εκτός εάν, πριν από την πάροδο αυτής της χρονικής περιόδου, ο δημιουργός αποκαλύψει την ταυτότητά του ή το υιοθετηθέν από το δημιουργό ψευδώνυμο δεν αφήνει καμία αμφιβολία για την ταυτότητά του, οπότε εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες.
2. Όταν ένα έργο δημοσιεύεται σε τόμους, τμήματα, τεύχη, αριθμούς ή επεισόδια και η διάρκεια προστασίας αρχίζει από τη στιγμή που το έργο κατέστη νομίμως προσιτό στο κοινό, η διάρκεια προστασίας υπολογίζεται για κάθε μέρος χωριστά.

3. Η διάρκεια προστασίας ενός οπτικοακουστικού έργου λήγει εβδομήντα (70) έτη μετά το θάνατο του τελευταίου επιζώντος μεταξύ των ακολούθων προσώπων: του κύριου σκηνοθέτη, του σεναριογράφου, του συγγραφέα διαλόγων και του συνθέτη μουσικής που γράφτηκε ειδικά για να χρησιμοποιηθεί στο οπτικοακουστικό έργο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 32: Ποσοστιαία αμοιβή

1. Η αμοιβή, που οφείλει να καταβάλλει ο αντισυμβαλλόμενος στο δημιουργό για δικαιопραξίες που αφορούν τη μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος ή εξουσιών από αυτό, την ανάθεση άδειας εκμετάλλευσης, συμφωνείται υποχρεωτικά σε ορισμένο ποσοστό, το ύψος του οποίου καθορίζεται ελεύθερα μεταξύ των μερών. Βάση για τον υπολογισμό του ποσοστού είναι όλα ανεξαιρέτως τα ακαθάριστα έσοδα ή τα έξοδα ή τα συνδυασμένα ακαθάριστα έσοδα και έξοδα, που πραγματοποιούνται από την δραστηριότητα του αντισυμβαλλόμενου και προέρχονται από την εκμετάλλευση, του έργου. Κατ' εξαίρεση, η αμοιβή μπορεί να υπολογίζεται σε ορισμένο ποσό στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) η βάση υπολογισμού της ποσοστιαίας αμοιβής είναι πρακτικά αδύνατο να προσδιορισθεί ή ελλείπουν τα μέσα ελέγχου για την εφαρμογή του ποσοστού, β) τα έξοδα που απαιτούνται για τον υπολογισμό και τον έλεγχο είναι δυσανάλογα με την αμοιβή που πρόκειται να εισπραχθεί, γ) η φύση ή οι συνθήκες της εκμετάλλευσης καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή του ποσοστού, ιδίως όταν η συμβολή του δημιουργού δεν αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του συνόλου του πνευματικού δημιουργήματος ή όταν η χρήση του έργου έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με το αντικείμενο της εκμετάλλευσης.

2. Η υποχρεωτική συμφωνία της αμοιβής σε ποσοστό, που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις, εφόσον δεν υπάρχει ειδικότερη διάταξη στον παρόντα νόμο, και δεν αφορά τα έργα που δημιουργήθηκαν από μισθωτούς σε εκτέλεση σύμβασης εργασίας, τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και κάθε είδους διαφήμιση.

Άρθρο 33: Ρυθμίσεις για τη σύμβαση έντυπης έκδοσης και δικαιώματα μεταφραστή

1. Η αμοιβή, που οφείλει να καταβάλει ο εκδότης έντυπης έκδοσης στο δημιουργό για την αναπαραγωγή και τη διανομή του έργου ή αντιτύπων αυτού, συμφωνείται σε ορισμένο ποσοστό επί της λιανικής τιμής πώλησης όλων των πωλούμενων αντιτύπων. Όταν η σύμβαση έντυπης έκδοσης αφορά λογοτεχνικό έργο όπως διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα, ποίημα, δοκίμιο, κριτικό δοκίμιο, θεατρικό έργο, ταξιδιωτικό έργο, βιογραφία, που εκδίδεται στην πρωτότυπή του γλώσσα με τη μορφή βιβλίου, εξαιρουμένων των βιβλίων τσέπης, η αμοιβή που οφείλει να καταβάλλει ο εκδότης στο δημιουργό μετά την πώληση των χιλίων (1.000) αντιτύπων δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 10% επί της τιμής λιανικής πώλησης όλων των πωλούμενων αντιτύπων.

2. Κατ' εξαίρεση της προηγούμενης παραγράφου η αμοιβή του δημιουργού μπορεί να συμφωνηθεί σε ορισμένο ποσό στις εξής περιπτώσεις: α) συλλογικά έργα, β) εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, ανθολογίες έργων τρίτων, γ) σχολικά βιβλία και βοηθήματα, δ) λευκώματα, ημερολόγια, ατζέντες, πρακτικοί οδηγοί, έντυπα παιχνίδια και εκπαιδευτικό υλικό όπως χάρτες, άτλαντες, ε) πρόλογοι, σχολιασμοί, εισαγωγές, παρουσιάσεις, στ) εικονογραφήσεις και φωτογραφικό υλικό εντύπων εκδόσεων, ζ) μη λογοτεχνικά εικονογραφημένα παιδικά βιβλία, η) πολυτελείς εκδόσεις περιορισμένου αριθμού εντύπων, θ) περιοδικά, εφημερίδες.

3. Εάν υπάρχουν περισσότεροι δημιουργοί, και η μεταξύ τους σχέση δεν έχει ρυθμιστεί διαφορετικά, η ποσοστιαία αμοιβή κατανέμεται σε αυτούς ανάλογα με την έκταση της συμβολής του καθενός. Σε περίπτωση που ένας ή περισσότεροι δημιουργοί δεν προστατεύονται κατά τις διατάξεις των νόμων περί πνευματικής ιδιοκτησίας, οι προστατευόμενοι δημιουργοί παίρνουν το ποσοστό αμοιβής που συμφωνήθηκε ή αυτό το οποίο θα έπαιρναν κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, αν προστατεύονταν όλοι οι δημιουργοί.

4. Σε περίπτωση εκμίσθωσης ή δανεισμού αντιτύπων από τρίτων, η αμοιβή για την παροχή της αναγκαίας άδειας κατανέμεται σε ίσα μέρη ανάμεσα στο δημιουργό και τον εκδότη.

5. Στις περιπτώσεις που αμοιβή του δημιουργού καθορίζεται σε ποσοστό επί της λιανικής πώλησης, όλα τα αντίτυπα του έργου πρέπει να φέρουν την υπογραφή του συγγραφέα, εκτός αν συμφωνηθεί άλλος τρόπος ελέγχου. Με προεδρικό διάταγμα, που θα εκδοθεί εντός εξαμήνου από της ισχύος του παρόντος νόμου, ύστερα από πρόταση του Υπουργού

Πολιτισμού και έπειτα από ακροάσεις των ενδιαφερομένων επαγγελματικών κλάδων, θα καθορισθεί άλλος τρόπος ελέγχου του αριθμού των πωλούμενων αντιτύπων.

6. Η αμοιβή που οφείλει να καταβάλλει ο εκδότης έντυπης έκδοσης στο μεταφραστή ενός έργου για τη μετάφραση, την αναπαραγωγή και διανομή του έργου, συμφωνείται σε ορισμένο ποσοστό επί της τιμής λιανικής πώλησης όλων των πωλούμενων αντιτύπων. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 4 και 5 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως.

7. Το όνομα του μεταφραστή αναφέρεται υποχρεωτικά και με εμφανή τρόπο στη σελίδα του κύριου τίτλου του βιβλίου. Μετά από συμφωνία με τον εκδότη, το όνομα του μεταφραστή μπορεί να αναφέρεται και στο εξώφυλλο του βιβλίου.

Άρθρο 34: Ρυθμίσεις για τη σύμβαση οπτικοακουστικής παραγωγής

1. Στη σύμβαση για τη δημιουργία οπτικοακουστικού έργου ανάμεσα στον παραγωγό και τον πνευματικό δημιουργό πρέπει να ορίζονται οι συγκεκριμένες εξουσίες από το περιουσιακό δικαίωμα που μεταβιβάζονται στον παραγωγό. Στην αντίθετη περίπτωση, η σύμβαση επιφέρει μεταβίβαση στον παραγωγό εκείνων των εξουσιών από το περιουσιακό δικαίωμα, που είναι αναγκαίες για την εκμετάλλευση του οπτικοακουστικού έργου, σύμφωνα με το σκοπό της σύμβασης. Το οπτικοακουστικό έργο θεωρείται περατωμένο όταν εγκριθεί από τον πνευματικό δημιουργό το πρότυπο παραγωγής αντιτύπων προς εκμετάλλευση. Για κάθε παραμόρφωση, περικοπή ή άλλη τροποποίηση της οριστικής μορφής του οπτικοακουστικού έργου, έχει εγκριθεί από τον πνευματικό δημιουργό, απαιτείται προηγούμενη άδεια αυτού. Το ηθικό δικαίωμα των δημιουργών των επί μέρους συμβόλων δεν μπορεί να ασκηθεί παρά μόνο σε σχέση με την οριστική μορφή του οπτικοακουστικού έργου, όπως έχει εγκριθεί από τον πνευματικό δημιουργό.

2. Στη σύμβαση ανάμεσα στον παραγωγό και τους δημιουργούς των επί μέρους συμβολών, που ενσωματώθηκαν σε οπτικοακουστικό έργο, πρέπει να ορίζονται οι συγκεκριμένες εξουσίες από το περιουσιακό δικαίωμα, που μεταβιβάζονται στον παραγωγό. Στην αντίθετη περίπτωση, η σύμβαση ανάμεσα στον παραγωγό και τους δημιουργούς των επί μέρους συμβόλων, εκτός των μουσικοσυνθετών και των στιχουργών, επιφέρει μεταβίβαση στον παραγωγό εκείνων των εξουσιών, που είναι αναγκαίες για την εκμετάλλευση του οπτικοακουστικού έργου σύμφωνα με το σκοπό της σύμβασης. Το περιουσιακό δικαίωμα σε σχέση με άλλες χρήσεις των

συμβόλων παραμένει στους δημιουργούς, εφόσον οι συμβολές αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανεξάρτητα από το οπτικοακουστικό έργο. Ως δημιουργοί των επί μέρους συμβολών θεωρούνται ιδίως ο σεναριογράφος, ο συγγραφέας διαλόγων, ο συνθέτης μουσικής, ο διευθυντής φωτογραφίας, ο σκηνογράφος, ο ενδυματολόγος, ο ηχολήπτης και ο επεξεργαστής τελικής σύνθεσης (Μοντέρ).

3. Ο πνευματικός δημιουργός διατηρεί το δικαίωμα χωριστής αμοιβής για κάθε τρόπο εκμετάλλευσης του οπτικοακουστικού έργου. Η αμοιβή αυτή καθορίζεται σε ορισμένο ποσοστό, το ύψος του οποίου συμφωνείται στη σχετική σύμβαση. Βάση για τον υπολογισμό του ποσοστού είναι όλα ανεξαιρέτως τα ακαθάριστα έσοδα ή τα έξοδα ή τα συνδυασμένα ακαθάριστα έσοδα και έξοδα, που πραγματοποιούνται από την εκμετάλλευση του οπτικοακουστικού έργου. Ο παραγωγός του οπτικοακουστικού έργου υποχρεούται μία φορά το χρόνο να παρέχει εγγράφως στον πνευματικό δημιουργό κάθε πληροφορία, που αφορά την εκμετάλλευση του οπτικοακουστικού έργου, επιδεικνύοντάς του όλα τα σχετικά έγγραφα. Από τη ρύθμιση της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται οι διαφημιστικές ταινίες μικρού μήκους.

4. Στην περίπτωση εκμίσθωσης υλικών φορέων εικόνας ή ήχου και εικόνας πάνω στους οποίους έχει εγγραφεί οπτικοακουστικό έργο, ο πνευματικός δημιουργός διατηρεί πάντοτε το δικαίωμα εύλογης αμοιβής για την εκμίσθωση. Η ρύθμιση εφαρμόζεται και στην περίπτωση εκμίσθωσης υλικών φορέων ήχου.

Άρθρο 35: Ρυθμίσεις για τη ραδιοφωνική και τηλεοπτική μετάδοση

1. Εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, σε περίπτωση επανάληψης της μετάδοσης ενός έργου από το ραδιόφωνο ή την τηλεόραση δεν χρειάζεται άλλη συναίνεση του δημιουργού πέρα από την αρχική, ο ραδιοτηλεοπτικός όμως οργανισμός υποχρεούται να καταβάλει πρόσθετη αμοιβή στο δημιουργό που ορίζεται για την πρώτη επανάληψη σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του ποσού που αρχικά συμφωνήθηκε και για κάθε επόμενη σε ποσοστό 20%. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύει στις σχέσεις των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης με τους χρήστες που ρυθμίζονται στο άρθρο 56 του παρόντος νόμου.

2. Η σύμβαση ραδιοφωνικής ή τηλεοπτικής μετάδοσης, αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, δεν δίνει στον αντισυμβαλλόμενο ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό την εξουσία να επιτρέψει σε τρίτους τη μετάδοση ή αναμετάδοση του έργου στο κοινό με ηλεκτρομαγνητικά κύματα ή με

υλικούς αγωγούς ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, παραλλήλως προς την επιφάνεια της γης ή μέσω δορυφόρων.

3. Η παρουσίαση έργου στο κοινό μέσω δορυφόρου συντελείται αποκλειστικά στο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο έδαφος του οποίου, κάτω από τον έλεγχο και την ευθύνη του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, τα σήματα που περιέχουν προγράμματα εισάγονται σε μια αδιάκοπη αλυσίδα μετάδοσης προς το δορυφόρο και από εκεί προς το έδαφος. Εάν τα σήματα που περιέχουν προγράμματα έχουν κωδικοποιημένη μορφή, τότε υπάρχει παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου, εφόσον τίθενται στη διάθεση του κοινού από το ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό ή με τη συγκατάθεση του τα μέσα για την αποκωδικοποίηση του προγράμματος. Σε περίπτωση που η παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου τελείται σε μη κοινοτικό κράτος, το οποίο δεν παρέχει επίπεδο προστασίας που προβλέπεται δυνάμει του νόμου αυτού, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, ισχύουν τα εξής: ι) εάν τα σήματα που περιέχουν προγράμματα εκπέμπονται στο δορυφόρο από σταθμό μετάδοσης προς δορυφόρο που ευρίσκεται σε ένα Κράτος - Μέλος, η πράξη παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου θεωρείται ότι έχει τελεστεί στο εν λόγω Κράτος - Μέλος και τα δικαιώματα μπορούν να ασκηθούν κατά του προσώπου που θέτει σε λειτουργία το σταθμό μετάδοσης προς δορυφόρο, ιι) εάν δεν χρησιμοποιείται σταθμός μετάδοσης προς δορυφόρο που ευρίσκεται σε Κράτος - Μέλος, αλλά την πράξη παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου την έχει αναθέσει ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός εγκατεστημένος σε Κράτος - Μέλος, η πράξη αυτή θεωρείται ότι έχει τελεστεί στο Κράτος - Μέλος στο οποίο ο ραδιοτηλεοπτικός οργανισμός έχει την κύρια εγκατάστασή του στην Κοινότητα και τα δικαιώματα μπορούν να ασκηθούν κατά του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού. Ως παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου θεωρείται η πράξη της εισαγωγής, κάτω από τον έλεγχο και με ευθύνη του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, των σημάτων που περιέχουν προγράμματα τα οποία προορίζονται για λήψη από το κοινό σε μια αδιάκοπη αλυσίδα μετάδοσης προς το δορυφόρο και από εκεί προς το έδαφος. Η άδεια για την παρουσίαση έργου στο κοινό μέσω δορυφόρου αποκτάται μόνο με συμφωνία.

4. Η καλωδιακή αναμετάδοση εκπομπών από άλλα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ελλάδα γίνεται όσον αφορά την πνευματική ιδιοκτησία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτόν και βάσει ατομικών ή συλλογικών συμβάσεων μεταξύ των δημιουργών και των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης καλωδιακών δικτύων. Όταν δεν έχει συναφθεί συμφωνία σχετικά με την έγκριση της καλωδιακής αναμετάδοσης μιας εκπομπής, οποιοδήποτε από τα ενδιαφερόμενα μέρη έχει τη δυνατότητα να ζητεί τη συνδρομή ενός ή περισσότερων μεσολαβητών που επιλέγει από πίνακα μεσολαβητών τον οποίο καταρτίζει ο Οργανισμός

Πνευματικής Ιδιοκτησίας κάθε δύο χρόνια. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας μπορεί να ζητά τη γνώμη των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης καλωδιακών δικτύων για την κατάρτιση του πίνακα αυτού. Οι μεσολαβητές μπορούν να υποβάλλουν προτάσεις προς τα μέρη. Θεωρείται ότι όλα τα μέρη αποδέχονται την πρόταση αυτή, εάν κανένα από αυτά δεν προβάλλει αντιρρήσεις μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την κοινοποίηση της πρότασης. Ως καλωδιακή αναμετάδοση θεωρείται η χωρίς αλλοιώσεις και περικοπές ταυτόχρονη αναμετάδοση, μέσω συστημάτων καλωδίων ή μικροκυμάτων και με σκοπό τη λήψη τους από το κοινό, αρχικής ενσύρματης ή ασύρματης, έστω και δορυφορικής μετάδοσης, από Κράτος-Μέλος, τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών προγραμμάτων που προορίζονται για λήψη από το κοινό.

5. Το δικαίωμα του δημιουργού να παρέχει άδεια ή να αρνείται την παροχή αδειάς σε επιχείρηση εκμετάλλευσης καλωδιακού δικτύου για την αναμετάδοση εκπομπής μέσω καλωδίου ασκείται μόνο μέσω οργανισμών συλλογικής διαχείρισης. Όταν ο δημιουργός δεν έχει αναθέσει τη διαχείριση του δικαιώματος καλωδιακής αναμετάδοσης σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης που έχει αναλάβει με έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, τη διαχείριση των δικαιωμάτων της ίδιας κατηγορίας, μπορεί να διαχειρίζεται το δικαίωμα καλωδιακής αναμετάδοσης. Όταν υπάρχουν περισσότεροι από ένας οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης, για τα δικαιώματα της ίδιας κατηγορίας, ο δημιουργός είναι ελεύθερος να επιλέξει μεταξύ τους τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, τον οποίον εξουσιοδοτεί να διαχειρίζεται το δικαίωμα καλωδιακής αναμετάδοσης. Ο δημιουργός που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο έχει τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις με τους δικαιούχους, που έχουν αναθέσει τη διαχείριση στον οργανισμό και μπορεί να αξιώσει τα δικαιώματα αυτά μέσα σε διάστημα τριών (3) ετών από την ημερομηνία της καλωδιακής αναμετάδοσης του έργου.

6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται στα δικαιώματα που ασκούνται από ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό, όσον αφορά στις δικές του μεταδόσεις, ανεξάρτητα από το αν τα σχετικά δικαιώματα είναι δικά του ή του έχουν μεταβιβαστεί από άλλους δημιουργούς ή άλλους δικαιούχους.

7. Προκειμένου για δευτερεύουσα σύγχρονη, ακέραιη και αμετάβλητη μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων μέσω καλωδίων ή άλλων υλικών αγωγών, η συλλογική διαχείριση της σχετικής εξουσίας των δημιουργών είναι υποχρεωτική.

8. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 έως 8 εφαρμόζονται αναλόγως στη διαχείριση και την προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων που ρυθμίζονται στις διατάξεις του όγδοου κεφαλαίου του ν. 2121/1993 (οι παράγραφοι 5-8 προστέθηκαν με το α. 54 παρ. 5 του ν. 4481/2017).

Άρθρο 36: Αμοιβή για θεατρική παράσταση

1. Τα συγγραφικά δικαιώματα των θεατρικών συγγραφέων καθορίζονται σε ποσοστό επί των ακαθάριστων εισπράξεων μετά την αφαίρεση του φόρου δημοσίων θεαμάτων.
2. Τα ελάχιστα όρια των ποσοστών αυτών καθορίζονται σε 22% για τα κρατικά θέατρα και σε 10% για τα ιδιωτικά θέατρα, συνολικά για ολόκληρο το πρόγραμμα μιας παράστασης με έργα πρωτότυπα ή με μεταφράσεις ή διασκευές κλασικών έργων, αρχαίων ή νεότερων. Το ελάχιστο όριο ορίζεται σε 5% για τη μετάφραση έργων του σύγχρονου διεθνούς δραματολογίου. Αν στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται έργα περισσότερων συγγραφέων, η αμοιβή κατανέμεται μεταξύ τους ανάλογα με τη χρονική διάρκεια του έργου του καθενός.

Άρθρο 37: Εκτέλεση μουσικής σε κινηματογράφους

Το ελάχιστο όριο της αμοιβής των δημιουργών για την εκτέλεση μουσικών συνθέσεων με στίχους ή χωρίς, περιλαμβανομένων σε κινηματογραφικές ταινίες, σε αίθουσες ή χώρους κινηματογράφων είναι 1% επί των ακαθάριστων εισπράξεων μετά την αφαίρεση του φόρου δημοσίων θεαμάτων.

Άρθρο 38: Δικαιώματα φωτογράφων

1. Η μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος ή η σύμβαση και η άδεια εκμετάλλευσης, που αφορούν δημοσίευση φωτογραφίας σε εφημερίδα ή περιοδικό ή άλλο μέσο μαζικής ενημέρωσης, καλύπτει, εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, τη δημοσίευση της φωτογραφίας στη συγκεκριμένη εφημερίδα ή το συγκεκριμένο περιοδικό ή το συγκεκριμένο μέσο μαζικής ενημέρωσης, στο οποίο αναφερόταν η μεταβίβαση ή η σύμβαση και η άδεια εκμετάλλευσης, καθώς και τη διατήρησή της στο αρχείο τους. Για κάθε δημοσίευση μετά την πρώτη, οφείλεται το μισό της τρέχουσας αμοιβής. Η δημοσίευση φωτογραφίας από αρχείο εφημερίδας ή περιοδικού ή άλλου μέσου μαζικής ενημέρωσης, που έχει μεταβιβασθεί δεν

επιτρέπεται χωρίς την αναφορά του τίτλου της εφημερίδας ή του περιοδικού ή του ονόματος του μέσου μαζικής ενημέρωσης, στο αρχείο των οποίων έχει περιέλθει αρχικά με νόμιμο τρόπο η φωτογραφία.

2. Εφόσον για τη δημοσίευση της φωτογραφίας παραχωρείται το πρωτότυπο της φωτογραφικής αποτύπωσης, η παραχώρηση αυτή, αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, αφορά μόνο τη χρήση του πρωτοτύπου που πρέπει να επιστρέφεται στο φωτογράφο μετά την πραγματοποίηση της χρήσης για την πρώτη δημοσίευση.

3. Ο φωτογράφος διατηρεί το δικαίωμα αναζήτησης και επιστροφής των φωτογραφιών του, που δεν έχουν δημοσιευθεί, σε οποιοδήποτε χρονικό διάστημα μετά την παρέλευση τριμήνου από τη σύμβαση ή την άδεια εκμετάλλευσης προς τη συγκεκριμένη εφημερίδα ή το συγκεκριμένο περιοδικό ή άλλο μέσο μαζικής ενημέρωσης.

4. Σε κάθε δημοσίευση φωτογραφίας, πρέπει να αναφέρεται το όνομα του φωτογράφου. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση μεταβίβασης αρχείου εφημερίδας ή περιοδικού ή άλλου μέσου μαζικής ενημέρωσης.

5. Ο ιδιοκτήτης εφημερίδας ή περιοδικού δεν μπορεί να εκδίδει βιβλία ή λευκώματα και να πραγματοποιεί εκθέσεις χρησιμοποιώντας ως υλικό φωτογραφίες του μισθωτή φωτογράφου χωρίς την άδειά του. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση δανεισμού.

Άρθρο 39: Ακυρότητα αντίθετων συμφωνιών

Συμφωνίες, που προβλέπουν ρυθμίσεις διαφορετικές ή ύψος αμοιβών χαμηλότερο από τα καθοριζόμενα με τα προηγούμενα άρθρα του παρόντος κεφαλαίου, είναι, εφόσον δεν ορίζεται άλλως στο νόμο, άκυρες κατά το μέτρο που περιέχουν ρήτρες δυσμενέστερες για τους δημιουργούς.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ: ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ "ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΤΟΥ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΒΑΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ"**

Άρθρο 40: Έργα μισθωτών

Το περιουσιακό δικαίωμα σε πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή, που δημιουργήθηκε από μισθωτό σε εκτέλεση σύμβασης εργασίας ή σύμφωνα με τις οδηγίες του εργοδότη του, μεταβιβάζεται αυτοδικαίως στον εργοδότη, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία.

Άρθρο 41: Εξάντληση δικαιώματος

Η πρώτη πώληση αντιγράφου ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα από το δημιουργό ή με τη συγκατάθεσή του εξαντλεί το δικαίωμα διανομής του αντιτύπου αυτού μέσα στην Κοινότητα με εξαίρεση του δικαιώματος ελέγχου των μεταγενέστερων εκμισθώσεων του προγράμματος ή ενός αντιγράφου του.

Άρθρο 42: Περιορισμοί

1. Εφόσον δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς πληρωμή αμοιβής, η αναπαραγωγή, η μετάφραση, η προσαρμογή, η διασκευή ή οποιαδήποτε άλλη μετατροπή ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, όταν οι πράξεις αυτές είναι αναγκαίες για την κατά προορισμό χρησιμοποίηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης και της διόρθωσης σφαλμάτων, από το πρόσωπο που το απέκτησε νομίμως.
2. Δεν εμπίπτει στον περιορισμό της προηγούμενης παραγράφου και χρειάζεται άδεια του δημιουργού η αναπαραγωγή που είναι αναγκαία για τη φόρτωση, την εμφάνιση στην οθόνη, την εκτέλεση, τη μεταβίβαση ή την αποθήκευση του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή.

3. Ο νόμιμος χρήστης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή δεν μπορεί να εμποδιστεί συμβατικά να παραγάγει, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς πληρωμή αμοιβής, ένα εφεδρικό αντίγραφο του προγράμματος στο μέτρο που αυτό είναι απαραίτητο για τη χρήση.

4. Επιτρέπεται στο νόμιμο χρήστη αντιγράφου προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς πληρωμή αμοιβής, η παρακολούθηση, η μελέτη ή η δοκιμή της λειτουργίας του προγράμματος προκειμένου να εντοπισθούν οι ιδέες και αρχές που αποτελούν τη βάση οποιουδήποτε στοιχείου του προγράμματος, εάν οι ενέργειες αυτές γίνονται κατά τη διάρκεια πράξης που αποτελεί νόμιμη χρήση του προγράμματος. Αντίθετη συμφωνία δεν επιτρέπεται.

5. Αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση πέραν από τις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 43: Αποσυμπίληση

1. Επιτρέπεται στο νόμιμο χρήστη αντιγράφου προγράμματος, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς πληρωμή αμοιβής, η ενέργεια των πράξεων, που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 42, εφόσον είναι απαραίτητη προκειμένου να ληφθούν οι αναγκαίες πληροφορίες για τη διαλειτουργικότητα ενός ανεξάρτητα δημιουργηθέντος προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή με άλλα προγράμματα, εφόσον οι αναγκαίες για τη διαλειτουργικότητα πληροφορίες δεν ήταν ήδη ευκόλως και ταχέως προσιτές στο νόμιμο χρήστη και εφόσον οι πράξεις περιορίζονται στα μέρη του αρχικού προγράμματος, που είναι απαραίτητα για τη διαλειτουργικότητα αυτή.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν επιτρέπουν, οι πληροφορίες που ελήφθησαν κατ' εφαρμογή τους: α) να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς άλλους εκτός από την επίτευξη της διαλειτουργικότητας του ανεξάρτητα δημιουργηθέντος προγράμματος, β) να ανακοινωθούν σε άλλα πρόσωπα εκτός από τις περιπτώσεις όπου αυτό απαιτείται για τη διαλειτουργικότητα του ανεξάρτητα δημιουργηθέντος προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, γ) να χρησιμοποιηθούν για την επεξεργασία, την παραγωγή ή την εμπορία προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, του οποίου η έκφραση είναι κατά βάση όμοια προς το αρχικό πρόγραμμα ή για οποιαδήποτε άλλη πράξη που προσβάλλει την πνευματική ιδιοκτησία του δημιουργού.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν μπορούν να ερμηνευθούν έτσι ώστε να επιτρέπεται η εφαρμογή τους κατά τρόπο που θα έβλαπτε την κανονική εκμετάλλευση του προγράμματος του ηλεκτρονικού υπολογιστή ή θα προκαλούσε αδικαιολόγητη βλάβη στα νόμιμα συμφέροντα του δημιουργού του.

Άρθρο 44

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρο 45: Ισχύς άλλων διατάξεων και συμφωνιών

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγουν άλλες νομικές διατάξεις, που αφορούν ιδίως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα σήματα, τον αθέμιτο ανταγωνισμό, το εμπορικό απόρρητο, την προστασία των ημιαγωγών προϊόντων ή το δίκαιο των συμβάσεων.
2. Συμφωνίες αντίθετες προς τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 42 και προς το άρθρο 43 είναι άκυρες.

Άρθρο 45Α: Δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων

1. Ο κατασκευαστής βάσης δεδομένων έχει το δικαίωμα να απαγορεύει την εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης δεδομένων, αξιολογούμενου ποιοτικά ή ποσοτικά, εφόσον η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου της βάσης δεδομένων καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση. Κατασκευαστής βάσης δεδομένων είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει την πρωτοβουλία και επωμίζεται τον κίνδυνο των επενδύσεων. Δεν θεωρείται κατασκευαστής ο εργολάβος βάσης δεδομένων (άρθρο 7 παρ. 10 Οδηγίας 96/9).
2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου: α) "Εξαγωγή" θεωρείται η μόνιμη ή προσωρινή μεταφορά του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου βάσης δεδομένων σε άλλο υλικό φορέα με οποιοδήποτε μέσο ή με οποιαδήποτε μορφή και β) επαναχρησιμοποίηση νοείται η πάσης μορφής διάθεση στο κοινό του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης δεδομένων με διανομή αντιγράφων, εκμίσθωση, μετάδοση με άμεση

επικοινωνία ή με άλλες μορφές. Η πρώτη πώληση αντιγράφου μιας βάσης δεδομένων στην Κοινότητα από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του συνιστά ανάλωση του δικαιώματος ελέγχου της μεταπώλησης του εν λόγω αντιγράφου στην Κοινότητα. Ο δανεισμός στο κοινό δεν συνιστά πράξη εξαγωγής ή επαναχρησιμοποίησης (άρθρο 7 παρ. 2 Οδηγίας 96/9).

3. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ισχύει ανεξάρτητα από το εάν η εν λόγω βάση δεδομένων ή το περιεχόμενό της προστατεύεται με τις διατάξεις για την πνευματική ιδιοκτησία ή με άλλες διατάξεις. Η προστασία βάσει του δικαιώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει ενδεχόμενα δικαιώματα επί του περιεχομένου τους. Το δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων μπορεί να μεταβιβασθεί με αντάλλαγμα ή χωρίς αντάλλαγμα ή να παραχωρηθεί η εκμετάλλευσή του με άδεια ή σύμβαση (άρθρο 7 παρ. 3 και 4 Οδηγίας 96/9).

4. Δεν επιτρέπεται η επανειλημμένη και συστηματική εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση επουσιωδών μερών του περιεχομένου της βάσης δεδομένων, εφόσον συνεπάγεται τη διενέργεια πράξεων που έρχονται σε σύγκρουση με την κανονική εκμετάλλευση της βάσης δεδομένων ή θίγουν αδικαιολόγητα νόμιμα συμφέροντα του κατασκευαστή της βάσης (άρθρο 7 παρ. 5 Οδηγίας 96/9).

5. Ο κατασκευαστής βάσης δεδομένων που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού με οποιονδήποτε τρόπο δεν μπορεί να εμποδίσει το νόμιμο χρήστη της βάσης να εξάγει ή/και να επαναχρησιμοποιεί επουσιώδη μέρη του περιεχομένου της αξιολογούμενα ποιοτικά ή ποσοτικά για οποιονδήποτε σκοπό. Εάν ο νόμιμος χρήστης δικαιούται να εξάγει ή/και να επαναχρησιμοποιεί τμήμα μόνο της βάσης δεδομένων, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται μόνο για το τμήμα αυτό. Ο νόμιμος χρήστης βάσης δεδομένων που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού με οποιονδήποτε τρόπο δεν μπορεί: α) να εκτελεί πράξεις που έρχονται σε σύγκρουση με την κανονική εκμετάλλευση της βάσης αυτής ή θίγουν αδικαιολόγητα τα νόμιμα συμφέροντα του κατασκευαστή της, β) να προξενεί ζημία στους δικαιούχους του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή των συγγενικών δικαιωμάτων για τα έργα ή τις ερμηνείες ή εκτελέσεις που περιέχονται στην εν λόγω βάση δεδομένων. Συμφωνίες αντίθετες προς τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο είναι άκυρες (άρθρα 8 και 15 Οδηγίας 96/9).

6. Ο νόμιμος χρήστης της βάσης δεδομένων που έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού με οποιονδήποτε τρόπο μπορεί, χωρίς την άδεια του κατασκευαστή της βάσης δεδομένων, να εξάγει ή και/να επαναχρησιμοποιήσει ουσιώδες μέρος του περιεχομένου της: α) όταν

πρόκειται για εξαγωγή, για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή και στο βαθμό που αυτό δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο μη εμπορικό σκοπό, β) όταν πρόκειται για εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση για λόγους δημόσιας ασφάλειας ή για σκοπούς διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας. Το δικαίωμα ειδικής φύσης ισχύει για τις βάσεις δεδομένων των οποίων οι κατασκευαστές ή οι δικαιούχοι είναι υπήκοοι Κράτους - Μέλους ή έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο έδαφος της Κοινότητας. Εφαρμόζεται επίσης στις εταιρείες και επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία Κράτους - Μέλους και οι οποίες έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους εντός της Κοινότητας. Όταν η συγκεκριμένη Εταιρία ή επιχείρηση έχει μόνο την καταστατική της έδρα στο έδαφος της Κοινότητας, οι δραστηριότητές της πρέπει να συνδέονται πραγματικά και αδιάλειπτα με την οικονομία ενός Κράτους - Μέλους (άρθρα 9 και 11 Οδηγίας 96/9).

7. Το δικαίωμα που προβλέπεται στο άρθρο αυτό ισχύει από την περάτωση της κατασκευής της βάσης δεδομένων και λήγει δεκαπέντε (15) έτη μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται της ημερομηνίας περάτωσης. Στην περίπτωση βάσης δεδομένων η οποία έχει τεθεί στη διάθεση του κοινού, με οποιονδήποτε τρόπο, πριν από τη λήξη της περιόδου που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο, η διάρκεια της προστασίας του δικαιώματος που προβλέπεται στο παρόν άρθρο λήγει δεκαπέντε (15) έτη μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους το οποίο έπεται της ημερομηνίας κατά την οποία η βάση τέθηκε για πρώτη φορά στη διάθεση του κοινού. Οποιαδήποτε ουσιώδης τροποποίηση, αξιολογούμενη ποιοτικά ή ποσοτικά, του περιεχομένου μιας βάσης δεδομένων, ιδίως οποιαδήποτε ουσιώδης τροποποίηση εξαιτίας της διαδοχικής σάρωσης προσθηκών, διαγραφών ή μετατροπών, που έχουν ως αποτέλεσμα να θεωρείται ότι πρόκειται για νέα ουσιώδη επένδυση, αξιολογούμενη ποιοτικά ή ποσοτικά, παρέχει στη βάση που προκύπτει από την επένδυση αυτή δικαίωμα ίδιας διάρκειας προστασίας (άρθρο 10 Οδηγίας 96/9).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ: ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Άρθρο 46: Άδεια από ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες

1. Ως ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες θεωρούνται τα πρόσωπα που ερμηνεύουν ή

εκτελούν με οποιονδήποτε τρόπο έργα του πνεύματος όπως οι ηθοποιοί, οι μουσικοί, οι τραγουδιστές, οι χορωδοί, οι χορευτές, οι καλλιτέχνες κουκλοθέατρου, θεάτρου σκιών, θεάματος ποικιλιών (βαριετέ) ή ιπποδρόμου (τσίρκου).

2. Οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες έχουν το δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:

α) την εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσής τους σε υλικό φορέα,

β) την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, όσον αφορά την εγγραφή σε υλικό φορέα της ερμηνείας ή εκτέλεσής τους,

γ) τη διανομή στο κοινό του υλικού φορέα με την εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσης, με πώληση ή με άλλους τρόπους. Το δικαίωμα διανομής δεν αναλώνεται εντός της Κοινότητας όσον αφορά τον υλικό φορέα με την εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσης, εκτός από την περίπτωση της πρώτης πώλησης εντός της Κοινότητας, που πραγματοποιείται από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του,

δ) την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό του υλικού φορέα με την εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσης. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής των ως άνω υλικών φορέων,

ε) τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ηλεκτρομαγνητικά κύματα, δορυφόροι, καλώδια, καθώς και την παρουσίαση στο κοινό του υλικού φορέα με την παράνομη εγγραφή της ζωντανής ερμηνείας ή εκτέλεσης,

στ) τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ηλεκτρομαγνητικά κύματα, δορυφόροι, καλώδια, της ζωντανής ερμηνείας ή εκτέλεσής τους, εκτός αν η μετάδοση αυτή αποτελεί αναμετάδοση νόμιμης μετάδοσης,

ζ) την παρουσίαση στο κοινό της ζωντανής ερμηνείας ή εκτέλεσής τους, που γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο, εκτός από ραδιοτηλεοπτική μετάδοση,

η) τη διάθεση στο κοινό, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στην εγγραφή σε υλικό φορέα της ερμηνείας ή εκτέλεσής τους, όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος. Το δικαίωμα αυτό δεν αναλώνεται με οποιαδήποτε πράξη διάθεσης στο κοινό με την έννοια της παρούσας ρύθμισης (άρθρα 2, 3 παρ. 2 και 3, 4 Οδηγίας 2001/29).

3. Η άδεια που απαιτείται για την ενέργεια των πράξεων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία στην οποία να ορίζονται συγκεκριμένα οι πράξεις για τις οποίες δίνεται η άδεια, θεωρείται ότι έχει δοθεί, όταν ο ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης συνδέεται μ' εκείνον που επιχειρεί αυτές τις πράξεις με σύμβαση εργασίας, που έχει ως σκοπό την ενέργεια αυτών των συγκεκριμένων πράξεων. Ο ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης διατηρεί πάντοτε το δικαίωμα αμοιβής για την ενέργεια καθεμιάς από τις πράξεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου σε κάθε τρόπο εκμετάλλευσης της ερμηνείας ή εκτέλεσής του. Ειδικότερα, ο ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης διατηρεί το δικαίωμα εύλογης αμοιβής για την εκμίσθωση, χωρίς να μπορεί να παραιτηθεί από αυτό, εάν έχει δώσει σε παραγωγό υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας άδεια για την εκμίσθωση του υλικού φορέα με την εγγραφή της ερμηνείας του.

4. Σε περίπτωση ερμηνείας ή εκτέλεσης από σύνολο, οι μετέχοντες σε αυτό ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες ορίζουν με πλειοψηφία και εγγράφως έναν αντιπρόσωπό τους για την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στη δεύτερη παράγραφο του παρόντος άρθρου. Αυτή η αντιπροσώπευση δεν αφορά το διευθυντή της ορχήστρας ή της χορωδίας, τον σολίστ, τους πρωταγωνιστές και το σκηνοθέτη. Αν δεν έχει ορισθεί αντιπρόσωπος σύμφωνα με το εδάφιο α' της παρούσας παραγράφου, η άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στη δεύτερη παράγραφο του παρόντος άρθρου γίνεται από το διευθυντή του συνόλου.

5. Απαγορεύεται η μεταβίβαση εν ζωή των δικαιωμάτων που προβλέπονται στη δεύτερη παράγραφο του παρόντος άρθρου, καθώς και η παραίτηση από αυτά. Είναι δυνατή η ανάθεση της διαχείρισης και προστασίας των δικαιωμάτων αυτών σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και προστασίας των δικαιωμάτων αυτών σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 54 και 58 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 47: Άδεια από παραγωγούς υλικών φορέων

1. Οι παραγωγοί φωνογραφημάτων (παραγωγοί υλικών φορέων ήχου) έχουν το δικαίωμα να επιτρέπουν ή απαγορεύουν:

α) την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, όσον αφορά τα φωνογραφήματά τους,

β) τη διανομή στο κοινό των ως άνω υλικών φορέων που έχουν παραγάγει με πώληση ή με άλλους τρόπους. Το δικαίωμα διανομής δεν αναλώνεται εντός της Κοινότητας, όσον αφορά τους ως άνω υλικούς φορείς, εκτός από την περίπτωση της πρώτης πώλησης εντός της Κοινότητας που πραγματοποιείται από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του,

γ) την εκμίσθωση ή το δημόσιο δανεισμό των ως άνω υλικών φορέων. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής των ως άνω υλικών φορέων,

δ) τη διάθεση στο κοινό, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στα φωνογραφήματά τους, όπου και όταν ο ίδιος επιλέγει. Το δικαίωμα αυτό δεν αναλώνεται με οποιαδήποτε πράξη διάθεσης στο κοινό με την έννοια της παρούσας ρύθμισης,

ε) την εισαγωγή των ως άνω υλικών φορέων που παρήχθησαν στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεσή τους ή, εφόσον πρόκειται για εισαγωγή από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αν το δικαίωμα της εισαγωγής τους στην Ελλάδα είχε συμβατικά διατηρηθεί από τον παραγωγό (άρθρα 2, 3 παρ. 2 και 3, 4 Οδηγίας 2001/29).

2. Οι παραγωγοί οπτικοακουστικών έργων (παραγωγοί υλικών φορέων εικόνας ή ήχου και εικόνας) έχουν το δικαίωμα να επιτρέπουν ή απαγορεύουν:

α) την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, όσον αφορά το πρωτότυπο και τα αντίτυπα (αντίγραφα) των ταινιών τους,

β) τη διανομή στο κοινό των ως άνω υλικών φορέων που έχουν παραγάγει με πώληση ή με άλλους τρόπους. Το δικαίωμα διανομής δεν αναλώνεται εντός της Κοινότητας, όσον αφορά τους ως άνω υλικούς φορείς, εκτός από την περίπτωση της πρώτης πώλησης εντός της Κοινότητας που πραγματοποιείται από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του,

γ) την εκμίσθωση ή το δημόσιο δανεισμό των ως άνω υλικών φορέων. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής των ως άνω υλικών φορέων,

δ) τη διάθεση στο κοινό, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση όπου και όταν ο ίδιος επιλέγει, όσον αφορά το πρωτότυπο και τα αντίγραφα των ταινιών τους. Το δικαίωμα αυτό δεν αναλώνεται με οποιαδήποτε πράξη διάθεσης στο κοινό με την έννοια της παρούσας ρύθμισης,

ε) την εισαγωγή των ως άνω υλικών φορέων που παρήχθησαν στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεσή τους ή, εφόσον πρόκειται για εισαγωγή από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αν το δικαίωμα της εισαγωγής τους στην Ελλάδα είχε συμβατικά διατηρηθεί από τον παραγωγό,

στ) τη ραδιοηλεκτρονική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της δορυφορικής μετάδοσης ή καλωδιακής αναμετάδοσης των ως άνω υλικών φορέων, καθώς και την παρουσίαση αυτών στο κοινό. (άρθρα 2, 3 παρ. 2 και 3, 4 Οδηγίας 2001/29).

3 . Ως παραγωγός υλικού φορέα ήχου νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πρωτοβουλία και ευθύνη του οποίου πραγματοποιείται η πρώτη εγγραφή σειράς ήχων μόνο. Ως παραγωγός υλικού φορέα εικόνας ή ήχου και εικόνας νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πρωτοβουλία και ευθύνη του οποίου πραγματοποιείται η πρώτη εγγραφή σειράς εικόνων με ή χωρίς ήχο.

Άρθρο 48: Άδεια από ραδιοηλεκτρονικούς οργανισμούς

1. Οι ραδιοηλεκτρονικοί οργανισμοί έχουν το δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν: α) την αναμετάδοση των εκπομπών τους με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ηλεκτρομαγνητικά κύματα, δορυφόροι, καλώδια, β) την παρουσίαση στο κοινό των εκπομπών τους σε χώρους όπου η είσοδος επιτρέπεται με εισιτήριο, γ) την εγγραφή των εκπομπών τους σε υλικούς φορείς ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, είτε οι εκπομπές αυτές μεταδίδονται ενσυρμάτως είτε ασυρμάτως, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης, δ) την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, όσον αφορά την υλική ενσωμάτωση των εκπομπών τους που μεταδίδονται ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης ε) τη διανομή στο κοινό των υλικών φορέων με την εγγραφή των εκπομπών τους, μέσω πώλησης ή με άλλους τρόπους. Το δικαίωμα διανομής δεν αναλώνεται εντός της Κοινότητας, όσον αφορά τους υλικούς φορείς με την εγγραφή των εκπομπών, εκτός από την περίπτωση της πρώτης πώλησης εντός της Κοινότητας που πραγματοποιείται από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του, στ) την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό του υλικού φορέα με την εγγραφή των εκπομπών τους. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής του ως άνω υλικού φορέα, ζ) τη διάθεση στο κοινό, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στην υλική ενσωμάτωση των

εκπομπών τους, όπου και όταν ο ίδιος επιλέγει. Το δικαίωμα αυτό δεν αναλώνεται με οποιαδήποτε πράξη διάθεσης στο κοινό με την έννοια της παρούσας ρύθμισης (άρθρα 2, 3 παρ. 2 και 3, 4 Οδηγίας 2001/29).

2. Οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί δεν έχουν το δικαίωμα που προβλέπεται στο εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, όταν αναμεταδίδουν απλώς μέσω καλωδίου εκπομπές ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών.

Άρθρο 49: Δικαίωμα εύλογης αμοιβής

1. Όταν υλικός φορέας ήχου που έχει νόμιμα εγγραφεί χρησιμοποιείται για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ηλεκτρομαγνητικά κύματα, δορυφόροι, καλώδια, ή για παρουσίαση στο κοινό, ο χρήστης οφείλει εύλογη και ενιαία αμοιβή στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, των οποίων η ερμηνεία ή η εκτέλεση έχει εγγραφεί στον υλικό φορέα, και στους παραγωγούς των υλικών αυτών φορέων. Η αμοιβή αυτή καταβάλλεται υποχρεωτικά σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης των σχετικών δικαιωμάτων. Οι οργανισμοί αυτοί υποχρεούνται να διαπραγματεύονται, να συμφωνούν τις αμοιβές, να προβάλλουν τις σχετικές αξιώσεις για την καταβολή και να εισπράττουν τις σχετικές αμοιβές από τους χρήστες. (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 6 περ α) του ν. 4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*).

2. Το δικαίωμα εύλογης αμοιβής των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών που προβλέπεται από την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου είναι ανεκχώρητο, με την επιφύλαξη της υποχρεωτικής ανάθεσης της είσπραξης και διαχείρισης στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν σύμφωνα με τα άρθρα 54 έως 58 του παρόντος νόμου.

3. Οι εισπραττόμενες αμοιβές κατανέμονται εξ ημισείας μεταξύ ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και παραγωγών των υλικών φορέων. Η κατανομή των εισπραττόμενων αμοιβών μεταξύ των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και μεταξύ των παραγωγών γίνεται κατά τις μεταξύ τους συμφωνίες που περιέχονται στον κανονισμό του κάθε οργανισμού συλλογικής διαχείρισης.

4. Οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες έχουν δικαίωμα εύλογης αμοιβής για τη ραδιοτηλεοπτική αναμετάδοση της ερμηνείας ή εκτέλεσής τους που μεταδίδεται ραδιοτηλεοπτικά. Το δικαίωμα εύλογης αμοιβής που προβλέπεται από την παρούσα

παράγραφο είναι ανεκχώρητο και είναι δυνατή μόνο η ανάθεση της είσπραξης και διαχείρισης στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 54 έως 58 του παρόντος νόμου.

5. Όταν υλικός φορέας εικόνας ή ήχου και εικόνας που έχει νόμιμα εγγραφεί χρησιμοποιείται για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, όπως ηλεκτρομαγνητικά κύματα, δορυφόροι, καλώδια ή για παρουσίαση στο κοινό, ο χρήστης οφείλει εύλογη αμοιβή στους ερμηνευτές ή εκτελεστές των οποίων η ερμηνεία έχει εγγραφεί στους υλικούς αυτούς φορείς. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται η παράγραφος 1 εδάφια β' και γ' καθώς και οι παράγραφοι 2 και 4 του παρόντος άρθρου (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 6 περ. β) του ν. 4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*).

6. Καταργήθηκε από τη θέση σε ισχύ του α. 54 παρ. 6 περ. γ) ν. 4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*.

7. Εκκρεμείς δίκες κατά την ίδρυση του ενιαίου οργανισμού συλλογικής διαχείρισης συνεχίζονται από τους αρχικούς διαδίκους έως την αμετάκλητη περάτωσή τους. (όπως προστέθηκε με το άρθρο 46 παρ. 1 του ν. 3905/2010)

* Εκ παραδρομής στο α. 54 παρ. 1 δεύτερο εδάφιο ν. 4481/2017 αναφέρεται «με την επιφύλαξη της παραγράφου 12» αντί του ορθού «παραγράφου 11».

Άρθρο 50: Ηθικό δικαίωμα

1. Οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες έχουν καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους το δικαίωμα αναγνώρισης και προβολής της πατρότητάς τους πάνω στην ερμηνεία ή την εκτέλεσή τους και το δικαίωμα της απαγόρευσης κάθε παραμόρφωσης της ερμηνείας ή της εκτέλεσης αυτής.

2. Μετά το θάνατο του ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη το δικαίωμα αυτό περιέρχεται στους κληρονόμους του.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 12 παράγραφος 2 και του άρθρου 16 εφαρμόζονται αναλόγως και στο ηθικό δικαίωμα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών.

Άρθρο 51: Δικαιώματα εκδοτών

Εκδότες εντύπων έχουν το δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναπαραγωγή, με φωτοτυπικές, ηλεκτρονικές ή όποιες άλλες μεθόδους, για σκοπούς εκμετάλλευσης, της στοιχειοθεσίας και της σελιδοποίησης των έργων που έχουν εκδώσει.

Άρθρο 51Α: Προστασία προηγουμένως αδημοσίευτων έργων

Κάθε πρόσωπο το οποίο, μετά τη λήξη της προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας, για πρώτη φορά δημοσιεύει νομίμως ή παρουσιάζει νομίμως στο κοινό έργο προηγουμένως αδημοσίευτο, δικαιούται προστασίας ανάλογης με το περιουσιακό δικαίωμα του δημιουργού. Η διάρκεια προστασίας του δικαιώματος αυτού είναι είκοσι πέντε (25) έτη από τη στιγμή που για πρώτη φορά το έργο δημοσιεύθηκε νομίμως ή παρουσιάστηκε νομίμως στο κοινό και υπολογίζεται από την 1η Ιανουαρίου του έτους το οποίο έπεται της πρώτης νόμιμης δημοσίευσης ή παρουσίασης στο κοινό.

Άρθρο 52: Τύπος άδειας, περιορισμοί και διάρκεια δικαιωμάτων καθώς και η ρύθμιση άλλων θεμάτων

Τα δικαιώματα που προβλέπονται στα άρθρα 46 έως 51 διέπονται από τους ακόλουθους κανόνες: α) οι δικαιοπραξίες, που αφορούν τα δικαιώματα αυτά, ισχύουν μόνο εφόσον έγιναν γραπτώς,

β) οι περιορισμοί, που προβλέπονται για το περιουσιακό δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας, ισχύουν αναλόγως και γι' αυτά,

γ) η διάρκεια των δικαιωμάτων των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών που προβλέπονται στα άρθρα 46 και 49 του νόμου αυτού ορίζεται σε πενήντα (50) χρόνια μετά την ημερομηνία της ερμηνείας ή εκτέλεσης, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τη διάρκεια της ζωής του καλλιτέχνη. Ωστόσο,

– αν η ενσωμάτωση της ερμηνείας ή εκτέλεσης επί άλλου μέσου εκτός φωνογραφήματος, δημοσιευθεί ή παρουσιασθεί νομίμως στο κοινό εντός της περιόδου αυτής, τα δικαιώματα

διαρκούν πενήντα (50) έτη από την ημερομηνία της πρώτης αυτής δημοσίευσης ή της πρώτης αυτής παρουσίασης στο κοινό, ανάλογα με το ποια έγινε πρώτη,
– αν η ενσωμάτωση της ερμηνείας ή εκτέλεσης επί φωνογραφήματος δημοσιευθεί ή παρουσιασθεί νομίμως στο κοινό εντός της περιόδου αυτής, τα δικαιώματα διαρκούν εβδομήντα (70) έτη από την ημερομηνία της πρώτης αυτής δημοσίευσης ή της πρώτης αυτής παρουσίασης στο κοινό, ανάλογα με το ποια έγινε πρώτη. (άρθρο 1 παρ. 2 περίπτωση α' της Οδηγίας 2011/77/ΕΕ)

δ) Τα δικαιώματα των παραγωγών φωνογραφημάτων (παραγωγών υλικών φορέων ήχου) λήγουν πενήντα έτη μετά την πραγματοποίηση της υλικής ενσωμάτωσης. Ωστόσο, εάν το φωνογράφημα έχει δημοσιευθεί νομίμως κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, τα δικαιώματα λήγουν εβδομήντα έτη από την ημερομηνία της πρώτης νόμιμης δημοσίευσης. Εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί νόμιμη δημοσίευση κατά την περίοδο που μνημονεύεται στο πρώτο εδάφιο και εάν το φωνογράφημα έχει παρουσιαστεί νομίμως στο κοινό κατά την περίοδο αυτή, τα δικαιώματα λήγουν εβδομήντα έτη από την ημερομηνία της πρώτης νόμιμης παρουσίασης στο κοινό. Ωστόσο, αν λόγω εκπολής της διάρκειας προστασίας η οποία παρέχεται βάσει της παρούσας παραγράφου, στη διατύπωσή της πριν τροποποιηθεί από την Οδηγία 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, τα δικαιώματα των παραγωγών φωνογραφημάτων δεν προστατεύονται πλέον από τις 22 Δεκεμβρίου 2002, η παρούσα παράγραφος δεν συνεπάγεται την εκ νέου έναρξη προστασίας τους (άρθρο 11 παρ. 2 Οδηγίας 2001/29).

αα) Αν πενήντα έτη από τη νόμιμη δημοσίευση του φωνογραφήματος ή -ελλείψει τέτοιας δημοσίευσης- πενήντα (50) έτη από τη νόμιμη παρουσίασή του στο κοινό, ο παραγωγός φωνογραφήματος παύει να προσφέρει προς πώληση αντίγραφα του φωνογραφήματος σε επαρκή ποσότητα που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς ή να το καθιστά διαθέσιμο στο κοινό, με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, κατά τέτοιο τρόπο ώστε το κοινό να μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτό σε τόπο και χρόνο που επιλέγει ο καθένας ατομικά, ο ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση με την οποία παραχώρησε στον παραγωγό φωνογραφήματος την εκμετάλλευση τουλάχιστον των δικαιωμάτων του αναπαραγωγής, διανομής και διάθεσης στο κοινό στην υλική ενσωμάτωση των ερμηνειών ή εκτελέσεών του. Το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης αυτής μπορεί να ασκηθεί αν ο παραγωγός δεν εκτελέσει αμφοτέρες τις πράξεις εκμετάλλευσης που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο εντός ενός (1) έτους από την έγγραφη κοινοποίηση σε αυτόν από τον

ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη της πρόθεσής του να καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Αν τα εν λόγω δικαιώματα έχουν μεταβιβαστεί σε τρίτο, σύμφωνα με την υποπερίπτωση ζζ', η έγγραφη καταγγελία ασκείται κατά του παραγωγού, όπως αυτός ορίζεται στην υποπερίπτωση ζζ'. Παραίτηση του ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη από το δικαίωμα καταγγελίας είναι άκυρη. Όταν ένα φωνογράφημα περιέχει την υλική ενσωμάτωση των ερμηνειών ή εκτελέσεων περισσότερων ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, αυτοί μπορούν να καταγγείλουν τις συμβάσεις του πρώτου εδαφίου, εφαρμοζόμενης της διάταξης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 46. Αν δεν οριστεί αντιπρόσωπος, εφαρμόζονται οι διατάξεις για την κοινωνία δικαιώματος. Η καταγγελία της σύμβασης του πρώτου εδαφίου σύμφωνα με την παρούσα υποπερίπτωση έχει ως έννομη συνέπεια τη λήξη των δικαιωμάτων του παραγωγού φωνογραφήματος και οποιουδήποτε τρίτου αντλεί δικαιώματα από αυτόν.

ββ) Όπου μια σύμβαση του πρώτου εδαφίου της υποπερίπτωσης αα' παρέχει στον ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη δικαίωμα να αξιώσει μη επαναλαμβανόμενη αμοιβή, ο ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης δικαιούται να λαμβάνει ετήσια συμπληρωματική αμοιβή από τον παραγωγό φωνογραφήματος για κάθε πλήρες έτος που έπεται του πεντηκοστού έτους από τη νόμιμη δημοσίευση του φωνογραφήματος ή -ελλείψει τέτοιας δημοσίευσης- του πεντηκοστού έτους από τη νόμιμη παρουσίαση του φωνογραφήματος στο κοινό. Η καταβολή πρέπει να πραγματοποιείται εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της εκάστοτε οικονομικής χρήσης. Παραίτηση του ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη από το δικαίωμα της ετήσιας συμπληρωματικής αμοιβής είναι άκυρη.

γγ) Το συνολικό ποσό που διατίθεται από έναν παραγωγό φωνογραφήματος για την πληρωμή της ετήσιας συμπληρωματικής αμοιβής που αναφέρεται στην υποπερίπτωση ββ' αντιστοιχεί στο 20% των ακαθάριστων εσόδων που έχει αποκομίσει ο παραγωγός φωνογραφήματος, κατά τη διάρκεια του έτους που προηγείται αυτού για το οποίο καταβάλλεται η εν λόγω αμοιβή, από την αναπαραγωγή, τη διανομή και τη διάθεση του συγκεκριμένου φωνογραφήματος, μετά το πεντηκοστό έτος από τη νόμιμη δημοσίευση του φωνογραφήματος ή -ελλείψει τέτοιας δημοσίευσης- μετά το πεντηκοστό έτος από τη νόμιμη παρουσίαση του φωνογραφήματος στο κοινό.

δδ) Το δικαίωμα της συμπληρωματικής αμοιβής της υποπερίπτωσης ββ' διαχειρίζονται οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης των ερμηνευτών-εκτελεστών καλλιτεχνών.

εε) Οι παραγωγοί φωνογραφήματων υποχρεούνται κατόπιν αιτήσεως να παρέχουν ετησίως και συνολικά (για όλους τους ερμηνευτές–εκτελεστές καλλιτέχνες, οι οποίοι δικαιούνται την ετήσια συμπληρωματική αμοιβή και για όλα τα φωνογραφήματα) στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, οι οποίοι διαχειρίζονται την ετήσια συμπληρωματική αμοιβή της υποπερίπτωσης ββ΄, οποιαδήποτε πληροφορία ενδέχεται να είναι αναγκαία προκειμένου να εξασφαλισθεί η καταβολή της αμοιβής αυτής.

στστ) Σε περίπτωση που ένας ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης δικαιούται επαναλαμβανόμενες πληρωμές, δεν αφαιρούνται από τις πληρωμές αυτές οι προκαταβολές ή οι οποιοσδήποτε συμβατικά καθορισμένες κρατήσεις σε σχέση με το συγκεκριμένο φωνογράφημα που έχουν καταβληθεί στον ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη μετά το πεντηκοστό έτος από τη νόμιμη δημοσίευση του φωνογραφήματος ή -ελλείψει τέτοιας δημοσίευσης- το πεντηκοστό έτος από τη νόμιμη παρουσίαση του φωνογραφήματος στο κοινό.

ζζ) Ως παραγωγός φωνογραφήματος για το σκοπό των παραπάνω υποπεριπτώσεων αα΄ έως στστ΄ νοείται ο πρωτογενής δικαιούχος ή ο καθολικός ή οιονεί καθολικός δικαιούχος αυτού ή οποιοσδήποτε τρίτος στον οποίο έχουν μεταβιβαστεί τα σχετικά δικαιώματα.

ε) Η διάρκεια των δικαιωμάτων των παραγωγών οπτικοακουστικών έργων (παραγωγών υλικών φορέων εικόνας ή ήχου και εικόνας) ορίζεται σε πενήντα (50) χρόνια μετά την υλική ενσωμάτωση. Ωστόσο, αν εντός της περιόδου αυτής γίνει νόμιμη δημοσίευση ή νόμιμη παρουσίαση του υλικού φορέα στο κοινό, τα δικαιώματα αυτά διαρκούν πενήντα (50) χρόνια από την ημερομηνία της πρώτης δημοσίευσης ή της πρώτης αυτής παρουσίας στο κοινό, ανάλογα με το ποια έγινε πρώτη.

στ) η διάρκεια των δικαιωμάτων των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών που προβλέπονται στο άρθρο 48 του νόμου αυτού ορίζεται σε πενήντα (50) χρόνια μετά την πρώτη μετάδοση μιας εκπομπής, είτε αυτή μεταδίδεται ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου μετάδοσης.

ζ) η διάρκεια του δικαιώματος των εκδοτών που προβλέπεται στο άρθρο 51 του νόμου αυτού ορίζεται σε πενήντα (50) χρόνια μετά την τελευταία έκδοση του έργου.

η) η διάρκεια που καθορίζεται στις περιπτώσεις γ΄, δ΄, ε΄ και στ΄ του παρόντος άρθρου υπολογίζεται από την 1^η Ιανουαρίου του έτους το οποίο έπεται του γενεσιουργού γεγονότος.

θ) Για τους σκοπούς της παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου και της καλωδιακής αναμετάδοσης τα δικαιώματα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, καθώς και των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών προστατεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του όγδοου κεφαλαίου του νόμου αυτού, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 35 του παρόντος νόμου (άρθρο 1 παρ. 2 περίπτωση β' και γ' της Οδηγίας 2011/77/ΕΕ).

Άρθρο 53: Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας

Η προστασία, που προβλέπεται από τα άρθρα 46 έως 52 του παρόντος νόμου, αφήνει ακέραιη και δεν επηρεάζει κατά κανένα τρόπο την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Καμία από τις διατάξεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο που θίγει την προστασία αυτή. Εάν οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, οι παραγωγοί υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί και οι εκδότες εντύπων έχουν αποκτήσει, εκτός από το συγγενικό δικαίωμα και δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας στο έργο, το δικαίωμα αυτό και το συγγενικό δικαίωμα υπάρχουν παραλλήλως και παρέχουν τις εξουσίες που απορρέουν από το κάθε δικαίωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ: ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 54: Ανάθεση διαχείρισης

Παρ. 1-4 Παραλείπονται ως μη ισχύουσες (καταργήθηκαν από τη θέση σε ισχύ του α. 54 παρ. 1 του ν. 4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*).

Παρ. 5-6 Παραλείπονται ως μη ισχύουσες (καταργήθηκαν από τη θέση σε ισχύ του α. 54 παρ. 1 του ν.4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 54 παρ. 14 δεύτερο εδάφιο του ν. 4481/2017).

Παρ. 7-9 Παραλείπονται ως μη ισχύουσες (καταργήθηκαν από τη θέση σε ισχύ του α. 54 παρ. 1 του ν. 4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*).

10. Ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού δύναται, μετά από γνώμη του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας, και εφόσον συντρέχει σοβαρή πιθανολόγηση ότι ο οργανισμός

συλλογικής διαχείρισης δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του και ιδίως να εισπράξει και να διασφαλίσει την απόδοση στους δικαιούχους των ποσών που εισπράττει για λογαριασμό τους, λόγω ενδεικτικά αρνητικών ιδίων κεφαλαίων, να λάβει ως προληπτικό διοικητικό μέτρο το διορισμό προσωρινού επιτρόπου με θητεία έξι (6) μηνών και δυνατότητα ανανέωσης μέχρι δύο (2) φορές και με συνολική διάρκεια ανανέωσης έως και έξι (6) μήνες (όπως τροποποιήθηκε με το α.127 του ν. 4514/2018). Ο προσωρινός επίτροπος διασφαλίζει την είσπραξη από τους χρήστες και την απόδοση προς τους δικαιούχους των ποσών που οι τελευταίοι εισπράττουν. Συγχρόνως, ο προσωρινός επίτροπος ασκεί στο όνομα του οργανισμού κάθε ένδικο βοήθημα ή μέσο για την προάσπιση των συμφερόντων των δικαιούχων και εκπροσωπεί τον οργανισμό δικαστικά και εξώδικα τόσο για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των δικαιούχων αλλά και για κάθε διαφορά που προκύπτει από απόφαση ή ενέργεια του ιδίου. Για την επίτευξη των σκοπών αυτών, ο προσωρινός επίτροπος υποκαθιστά τη διοίκηση από τη δημοσίευση του διορισμού του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Παράλληλα, ο προσωρινός επίτροπος επεμβαίνει αποφασιστικώς, ακυρώνοντας άμεσα κάθε πράξη ή απόφαση που δεν λαμβάνεται από τον ίδιο τον επίτροπο, προκειμένου να μη διακοπεί η λειτουργία του οργανισμού ή οδηγηθεί σε πτώχευση. Για τα λοιπά θέματα διοίκησης, το ΔΣ υποχρεούται να ενημερώνει τον προσωρινό επίτροπο, ο οποίος, εάν διαφωνεί με την εν λόγω απόφαση ή ενέργεια που μπορεί να πλήξει τη βιωσιμότητα του οργανισμού ή τα συμφέροντα των δικαιούχων, αποφασίζει ο ίδιος. Ο προσωρινός επίτροπος επιλέγεται από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού μεταξύ προσώπων εγνωσμένου κύρους και ανάλογης επαγγελματικής εμπειρίας σε θέματα διοίκησης επιχειρήσεων ή οργανισμών ή οικονομικά ή νομικά θέματα. Ο διορισμός προσωρινού επιτρόπου δεν επιτρέπεται να προβληθεί ως λόγος τροποποίησης ή καταγγελίας οποιασδήποτε σύμβασης ή συμφωνίας στην οποία είναι συμβαλλόμενος ο οργανισμός. Τα όργανα διοίκησης και οι εργαζόμενοι του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης υποχρεούνται να παρέχουν αμέσως στον προσωρινό επίτροπο οποιοδήποτε στοιχείο ή πληροφορία τους ζητηθεί και να διευκολύνουν την άσκηση των καθηκόντων του. Η ευθύνη του προσωρινού επιτρόπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του περιορίζεται σε δόλο και βαριά αμέλεια. Για την υποβοήθηση του έργου του προσωρινού επιτρόπου, ο ΟΠΙ δύναται, μετά από πρόταση του προσωρινού επιτρόπου, να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με νομικούς, οικονομικούς ή τεχνικούς συμβούλους, καθώς και με προσωπικό διοικητικής υποστήριξης, ύστερα από έγκριση των προσώπων και της αμοιβής τους από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού. Επιτρέπεται η απόσπαση στον ΟΠΙ τακτικών υπαλλήλων Υπουργείων, Ανεξάρτητων Αρχών, καθώς και νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίοι διατίθενται για την

υποβοήθηση του έργου του προσωρινού επιτρόπου. Η απόσπαση διενεργείται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων με κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Αθλητισμού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών της οργανικής τους θέσης. Η καταβολή των ανωτέρω αποδοχών βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΟΠΙ. Η διάρκεια των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, καθώς και των αποσπάσεων δεν δύναται να υπερβαίνει τη διάρκεια της θητείας του προσωρινού επιτρόπου. Η αμοιβή του προσωρινού επιτρόπου καθορίζεται, ύστερα από εισήγηση του ΟΠΙ, με την απόφαση διορισμού του και βαρύνει, μαζί με τα έξοδα διαχείρισης και τις αμοιβές των προσώπων που προσλαμβάνονται για την υποβοήθηση του έργου του, όπως προβλέπεται ανωτέρω, τον προϋπολογισμό του ΟΠΙ. Σχετικά με την αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρ βαση του υποχρεωτικού ωραρίου των προσώπων που υποβοηθούν τον προσωρινό επίτροπο, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης α' της υποπαραγράφου 2 της παραγράφου Γ' του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Η αποζημίωση για την ως άνω καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου απασχόληση βεβαιώνεται από τον προσωρινό επίτροπο και βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΟΠΙ. Ο επίτροπος υποβάλλει στον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού συνοπτική έκθεση πεπραγμένων στο τέλος κάθε μήνα, προγραμματισμό για τον επόμενο και συνολική έκθεση με τη λήξη της θητείας του. Η θητεία του προσωρινού επιτρόπου λήγει με την παρέλευση του χρόνου για τον οποίο διορίστηκε. Άλλως, ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού δύναται με αιτιολογημένη απόφασή του να ανακαλέσει το διορισμό του προσωρινού επιτρόπου για λόγους που ανάγονται στην άσκηση των καθηκόντων του ή στην ανάγκη εξυγίανσης του οργανισμού (όπως αντικαταστάθηκε με το α. 54 παρ. 15 περ. α) του ν. 4481/2017 – *αναδρομική εφαρμογή από 30.3.2017*).**

Σημείωση: «Η παρ. 10 του άρθρου 54 του ν. 2121/1993, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο παύει να εφαρμόζεται: α) αν ανακληθεί ο ορισμός του προσωρινού επιτρόπου ή παυθεί με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού για οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους στην πιο πάνω διάταξη λόγους ή β) αν διοριστεί Επίτροπος σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 52 του παρόντος (ν. 4481/2017)» (α. 54 παρ. 15 περ. β) του ν. 4481/2017).

* *Εκ παραδρομής στο α. 54 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο ν. 4481/2017 αναφέρεται «με την επιφύλαξη της παραγράφου 12» αντί του ορθού «παραγράφου 11».*

**Εκ παραδρομής στο α. 54 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο ν. 4481/2017 δεν αναφέρεται ότι η κατάργηση των άρθρων 54 έως 59 του ν. 2121/1993 πραγματοποιείται με την επιφύλαξη και της παραγράφου 15 του παρόντος άρθρου (δηλ. α. 54 ν. 4481/2017).

Άρθρο 55: Αρμοδιότητες των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης

Παραλείπεται ως μη ισχύον
(καταργήθηκε από τη θέση σε ισχύ του α. 54 παρ. 1 περ. α) του ν. 4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*)

*Εκ παραδρομής στο α. 54 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο αναφέρεται «με την επιφύλαξη της παραγράφου 12» αντί του ορθού «παραγράφου 11».

Άρθρο 56: Σχέσεις με τους χρήστες

Παραλείπεται ως μη ισχύον
(καταργήθηκε από τη θέση σε ισχύ του α. 54 παρ. 1 ν. 4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*)

*Εκ παραδρομής στο α. 54 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο αναφέρεται «με την επιφύλαξη της παραγράφου 12» αντί του ορθού «παραγράφου 11».

Άρθρο 57: Σχέσεις με τους δημιουργούς

Παραλείπεται ως μη ισχύον
(καταργήθηκε από τη θέση σε ισχύ του α.54 παρ. 1 του ν. 4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*)

*Εκ παραδρομής στο α. 54 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο αναφέρεται «με την επιφύλαξη της παραγράφου 12» αντί του ορθού «παραγράφου 11».

Άρθρο 58: Εφαρμογή στα συγγενικά δικαιώματα

Παραλείπεται ως μη ισχύον
(καταργήθηκε από τη θέση σε ισχύ του α.54 παρ. 1 του ν.4481/2017 με την επιφύλαξη του α. 53 παρ. 11 του ν. 4481/2017*)

*Εκ παραδρομής στο α. 54 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο αναφέρεται «με την επιφύλαξη της παραγράφου 12» αντί του ορθού «παραγράφου 11».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ: ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 59: Επιβολή και τήρηση προδιαγραφών

Με προεδρικά διατάγματα, εκδιδόμενα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού, μπορεί να καθοριστούν προδιαγραφές για τις συσκευές ή άλλο υλικό αναπαραγωγής έργων έτσι ώστε να εμποδίζεται ή να περιορίζεται η χρησιμοποίηση των συσκευών ή του άλλου υλικού για πράξεις που προσβάλλουν την κανονική εκμετάλλευση της πνευματικής ιδιοκτησίας ή των συγγενικών δικαιωμάτων.

Άρθρο 60: Επιβολή χρήσης συστημάτων ελέγχου

Με προεδρικά διατάγματα, εκδιδόμενα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού, μπορεί να επιβληθεί η χρήση συσκευών ή συστημάτων που επιτρέπουν τον προσδιορισμό των αναπαραγομένων ή χρησιμοποιούμενων έργων και την έκταση ή τη συχνότητα της αναπαραγωγής ή της χρήσης, εφόσον δεν βλάπτονται αδικαιολογήτως τα νόμιμα συμφέροντα των χρηστών.

Άρθρο 61: Ένδειξη ελέγχου

Με προεδρικά διατάγματα, εκδιδόμενα ύστερα από πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού, μπορεί να προβλεφθεί ότι η κυκλοφορία υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας επιτρέπεται μόνο εφόσον φέρουν επικολλημένο στο περικάλυμμα ή σε άλλο εμφανές σημείο ειδικό επίσημα ή ταινία ελέγχου ή άλλη αναγνωριστική ένδειξη οποιουδήποτε τύπου που παρέχεται από τον κατά περίπτωση αρμόδιο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης και πιστοποιεί ότι η διάθεση στο εμπόριο ή η κατ' άλλον τρόπο κυκλοφορία του υλικού φορέα δεν αποτελεί προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού.

Άρθρο 62: Απαγόρευση αποκωδικοποίησης

Απαγορεύεται χωρίς την άδεια του ραδιοηλεκτρονικού οργανισμού που μεταδίδει, με ηλεκτρομαγνητικά κύματα ή με καλώδια ή με άλλους τρόπους υλικούς αγωγούς ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, παράλληλα προς την επιφάνεια της γης ή μέσω δορυφόρου προγράμματα κωδικοποιημένα, η διάθεση, η χρήση και η κατοχή με σκοπό χρήσης ή διάθεσης συσκευών αποκωδικοποίησης.

Άρθρο 63: Παρεμπόδιση της προσβολής ή της εξακολούθησής της

1. Σε κάθε περίπτωση όπου επίκειται η τέλεση πράξης προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας όπως όταν, χωρίς να υπάρχει η απαιτούμενη άδεια του δημιουργού, πρόκειται να γίνει δημόσια εκτέλεση θεατρικού ή κινηματογραφικού ή μουσικού έργου, η κατά τόπον αρμόδια αστυνομική αρχή οφείλει να απαγορεύει την πράξη αυτή ύστερα από αίτηση του δημιουργού ή των δικαιοδόχων του. Η εισαγγελική αρχή, εφόσον της ζητηθεί, οφείλει να δώσει σχετική εντολή στην αστυνομική αρχή. Το ίδιο ισχύει και όταν η δημόσια εκτέλεση άρχισε με άδεια του δημιουργού, αλλά η καταβολή της οφειλόμενης αμοιβής καθυστερεί περισσότερο από δύο μέρες.

2. Προκειμένου να χορηγηθεί η κατά το νόμο απαιτούμενη άδεια του Δήμου (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 41 παρ. 1 στοιχ. Κβ ν. 2218/1994 και με το άρθρο 46 παρ. 5 του ν. 3905/2010) για τη χρήση μουσικών οργάνων ή για την καταλληλότητα του χώρου ή όποια άλλη άδεια σχετική με χώρο όπου πρόκειται να εκτελεσθούν δημόσια μουσικές συνθέσεις ή άλλα έργα των οποίων η διαχείριση έχει ανατεθεί σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης, απαιτείται η προσαγωγή έγγραφης άδειας δημόσιας εκτέλεσης χορηγούμενης από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης της εξουσίας δημόσιας εκτέλεσης.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση προσβολής των δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων που προβλέπονται από τα άρθρα 46, 47 και 48 του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ: ΈΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 63Α: Απόδειξη

1. Όταν ένας διάδικος έχει προσκομίσει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία επαρκή προς στήριξη των ισχυρισμών του περί προσβολής ή επικείμενης προσβολής δικαιωμάτων του παρόντος νόμου, ενώ παράλληλα επικαλείται αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου, το δικαστήριο ύστερα από αίτηση του διαδίκου, μπορεί να διατάξει την προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων από τον αντίδικο. Αν συντρέχει προσβολή των δικαιωμάτων σε εμπορική κλίμακα, το δικαστήριο μπορεί επίσης, ύστερα από αίτηση διαδίκου, να διατάξει τη γνωστοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου. Η ύπαρξη περισσότερων αντιτύπων θεωρείται επαρκής ένδειξη προσβολής σε εμπορική κλίμακα. Σε κάθε περίπτωση το δικαστήριο φροντίζει για τη διασφάλιση της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών (άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 της Οδηγίας 2004/48).

2. Ύστερα από αιτιολογημένο αίτημα του διαδίκου, ελεγχόμενο από το δικαστήριο ως προς την αναλογικότητά του, που υποβάλλεται με την αγωγή ή και αυτοτελώς στο πλαίσιο δίκης για προσβολή δικαιωμάτων του παρόντος νόμου, ο πρόεδρος επί πολυμελούς δικαστηρίου ή ο δικαστής του μονομελούς δικαστηρίου μπορεί και πριν από την ορισμένη δικάσιμο να διατάσσει την παροχή από τον αντίδικο πληροφοριών για την προέλευση και για τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή παροχής των υπηρεσιών, που προσβάλλουν δικαίωμα του παρόντος νόμου. Το ίδιο μπορεί να διατάσσεται και κατά οποιουδήποτε άλλου προσώπου, το οποίο: (α) βρέθηκε να κατέχει τα παράνομα εμπορεύματα σε εμπορική κλίμακα. (β) βρέθηκε να χρησιμοποιεί τις παράνομες υπηρεσίες σε εμπορική κλίμακα. (γ) διαπιστώθηκε ότι παρείχε, σε εμπορική κλίμακα, υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες για την προσβολή δικαιώματος ή (δ) υποδείχθηκε από πρόσωπο των τριών προηγούμενων εδαφίων ως εμπλεκόμενο στην παραγωγή, κατασκευή ή διανομή των εμπορευμάτων ή στην παροχή των υπηρεσιών.

3. Οι πληροφορίες της παραγράφου 2 περιλαμβάνουν, εφόσον ενδείκνυται: (α) τα ονοματεπώνυμα και τις διευθύνσεις των παραγωγών, κατασκευαστών, διανομέων, προμηθευτών και λοιπών προηγούμενων κατόχων του προϊόντος ή της υπηρεσίας, καθώς και των παραληπτών χονδρεμπόρων και των εμπόρων λιανικής, (β) πληροφορίες για τις ποσότητες που παρήχθησαν, κατασκευάστηκαν, παραδόθηκαν, παραλήφθηκαν ή παραγγέλθηκαν, καθώς και για το τίμημα που αφορά στα εν λόγω εμπορεύματα ή υπηρεσίες.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 εφαρμόζονται με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων, οι οποίες: (α) παρέχουν στον δικαιούχο δικαιώματα πληρέστερης ενημέρωσης, (β) διέπουν τη χρήση, στο πλαίσιο αστικής ή ποινικής διαδικασίας, των πληροφοριών που γνωστοποιούνται βάσει των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, (γ) διέπουν την ευθύνη για καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος ενημέρωσης ή (δ) παρέχουν τη δυνατότητα άρνησης της παροχής πληροφοριών που θα υποχρέωναν το κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 πρόσωπο να παραδεχθεί τη συμμετοχή του ιδίου ή των στενών συγγενών του στην προσβολή δικαιωμάτων του παρόντος νόμου ή (ε) διέπουν την προστασία της εμπιστευτικότητας των πηγών πληροφοριών ή την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (άρθρο 8 της Οδηγίας 2004/48).

5. Αν ο διάδικος κληθεί και αδικαιολόγητα δεν προσκομίσει τα αποδεικτικά στοιχεία κατά την παράγραφο 1, οι αντίστοιχοι προς απόδειξη ισχυρισμοί του διαδίκου που ζήτησε την προσκόμιση ή τη γνωστοποίηση των αποδεικτικών στοιχείων θεωρούνται ομολογημένοι. Όποιος αδικαιολόγητα παραβεί διαταγή του δικαστηρίου κατά την παράγραφο 2 καταδικάζεται εκτός από τα δικαστικά έξοδα και σε χρηματική ποινή ύψους πενήντα χιλιάδων (50.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, που περιέρχεται στο δημόσιο ταμείο.

Άρθρο 63B: Δικαστικά έξοδα

Στις υποθέσεις του παρόντος νόμου τα εν γένει δικαστικά έξοδα και τέλη περιλαμβάνουν υποχρεωτικά και κάθε άλλη συναφή δαπάνη, όπως τα έξοδα των μαρτύρων, τις αμοιβές των πληρεξουσίων δικηγόρων, τις αμοιβές των πραγματογνωμόνων και τεχνικών συμβούλων των διαδίκων και τις δαπάνες για την ανακάλυψη των προσβολών, στις οποίες ευλόγως υποβλήθηκε ο νικήσας διάδικος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 173 επ. του Κ.Πολ.Δ. (άρθρο 14 της Οδηγίας 2004/48).

Άρθρο 64: Ασφαλιστικά μέτρα και συντηρητική απόδειξη

1. Εφόσον πιθανολογείται προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικού δικαιώματος προβλεπομένου στα άρθρα 46 έως 48 και 51 ή του δικαιώματος ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων, το Μονομελές Πρωτοδικείο διατάσσει ως ασφαλιστικό μέτρο τη συντηρητική κατάσχεση των αντικειμένων που κατέχονται από τον καθ' ου και

αποτελούν μέσο τέλεσης ή προϊόν ή απόδειξη της προσβολής. Αντί για συντηρητική κατάσχεση, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναλυτική απογραφή των αντικειμένων αυτών περιλαμβανομένης και της φωτογράφησής τους. Στις παραπάνω περιπτώσεις εφαρμόζεται υποχρεωτικώς το άρθρο 687 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ. και χορηγείται υποχρεωτικώς προσωρινή διαταγή κατά το άρθρο 691 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ. (άρθρο 7 της Οδηγίας 2004/48).

2. Το δικαστήριο διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα ή συντηρητική απόδειξη χωρίς να είναι αναγκαίος ο ειδικός προσδιορισμός των έργων, που απειλούνται με προσβολή ή προσβάλλονται.

3. Το δικαστήριο μπορεί να λαμβάνει κατά του καθ' ου ασφαλιστικά μέτρα, με σκοπό να προληφθεί κάθε επικείμενη προσβολή δικαιωμάτων του παρόντος νόμου ή να απαγορευθεί προσωρινά η συνέχιση της προσβολής, εφόσον απαιτείται, με την απειλή καταβολής χρηματικής ποινής κατ' άρθρο 947 Κ.Πολ.Δ., για κάθε προσβολή ή συνέχιση των προσβολών των εν λόγω δικαιωμάτων. Για τη διαπίστωση της παράβασης του διαταχθέντος ασφαλιστικού μέτρου ή της συναφούς διατάξεως του άρθρου 691 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ. εφαρμόζεται η διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κ.Πολ.Δ.. Το δικαστήριο μπορεί να εξαρτήσει τη συνέχιση της εν λόγω προσβολής από την παροχή εγγύησης με σκοπό να διασφαλισθεί η αποζημίωση του δικαιούχου. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάσσει τη συντηρητική κατάσχεση ή τη δικαστική μεσεγγύηση των εμπορευμάτων, για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι προσβάλλουν δικαιώματα του παρόντος νόμου, προκειμένου να εμποδισθεί η είσοδος ή η κυκλοφορία τους στο εμπόριο.

4. Στις περιπτώσεις προσβολών που διαπράττονται σε εμπορική κλίμακα το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει ως ασφαλιστικό μέτρο τη συντηρητική κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων του φερόμενου ως παραβάτη, περιλαμβανομένης της δέσμευσης των τραπεζικών του λογαριασμών. Προς τούτο, το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει οποιονδήποτε κατέχει τις σχετικές πληροφορίες να προβεί στη γνωστοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων ή να εξασφαλίσει την προσήκουσα πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες.

5. Η απόφαση περί των ασφαλιστικών μέτρων των παραγράφων 3 και 4 μπορεί να λαμβάνεται, εφόσον ενδείκνυται, χωρίς να ακουστεί η άλλη πλευρά κατ' άρθρο 687 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ., ιδίως όταν τυχόν καθυστέρηση θα μπορούσε να προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημία στον αιτούντα. Όταν στις περιπτώσεις αυτές η απόφαση ή η διαταγή του δικαστηρίου δεν κοινοποιείται κατά νόμο στον καθ' ου πριν ή κατά την εκτέλεση αυτής, η κοινοποίηση αυτής στον καθ' ου γίνεται

την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την εκτέλεση, διαφορετικά οι διαδικαστικές πράξεις που συνιστούν αυτή καθίστανται άκυρες.

6. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1, 3 και 4 το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει τα μέτρα με τον όρο να δοθεί από τον αιτούντα εγγύηση, που καθορίζεται με την απόφασή του ή την προσωρινή διαταγή ή και χωρίς εγγύηση και τάσσει υποχρεωτικώς προθεσμία για την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση κατά το άρθρο 693 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ., που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή αίρεται αυτοδικαίως το ασφαλιστικό μέτρο.

7. Αν τα ανωτέρω ασφαλιστικά μέτρα ανακληθούν εξαιτίας οποιασδήποτε πράξης ή παράλειψης του αιτούντος ή αν διαπιστωθεί εκ των υστέρων ότι δεν υπήρξε προσβολή ή απειλή προσβολής των δικαιωμάτων του παρόντος νόμου, το δικαστήριο μπορεί να καταδικάσει τον αιτούντα, εφόσον ενήργησε καταχρηστικά, ύστερα από αίτηση του καθ' ου, να καταβάλει στον καθ' ου προσήκουσα αποζημίωση για κάθε ζημία που υπέστη εξαιτίας των εν λόγω μέτρων (άρθρα 7 και 9 της Οδηγίας 2004/48).

Άρθρο 64Α: Ασφαλιστικά μέτρα

Οι δικαιούχοι μπορούν να ζητήσουν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των διαμεσολαβητών, οι υπηρεσίες των οποίων χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού ή συγγενικού δικαιώματος. Το ίδιο ισχύει και για το δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων (άρθρο 8 παρ. 3 Οδηγίας 2001/29).

Άρθρο 65: Αστικές κυρώσεις

1. Σε κάθε περίπτωση προσβολής ή επαπειλούμενης προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας ή του συγγενικού δικαιώματος ο δημιουργός ή ο δικαιούχος του συγγενικού δικαιώματος μπορεί να αξιώσει κατά περίπτωση την αναγνώριση του δικαιώματός του, την άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον. Η άρση της προσβολής μπορεί να περιλαμβάνει κατ' αίτηση του ενάγοντος ενδεικτικά:

α) την απόσυρση από το εμπόριο των εμπορευμάτων που κρίθηκε ότι προσβάλλουν δικαίωμα του παρόντος νόμου και, εφόσον απαιτείται, των υλικών που κυρίως χρησίμευσαν στη δημιουργία ή την κατασκευή των εν λόγω εμπορευμάτων,

β) την οριστική απομάκρυνση αυτών από το εμπόριο ή γ) την καταστροφή αυτών. Τα δικαιώματα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής έχουν οι δικαιούχοι και κατά διαμεσολαβητή, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτον για την προσβολή δικαιωμάτων του παρόντος νόμου (άρθρα 10 παρ.1 και 11 της Οδηγίας 2004/48).

2. Όποιος υπαιτίως προσέβαλε την πνευματική ιδιοκτησία ή τα συγγενικά δικαιώματα άλλου υποχρεούται σε αποζημίωση και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης. Η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το διπλάσιο της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς την άδεια ο υπόχρεος.

3. Αντί για αποζημίωση και χωρίς να απαιτείται υπαιτιότητα του υποχρέου ο δημιουργός ή ο δικαιούχος του συγγενικού δικαιώματος μπορεί να αξιώσει είτε την καταβολή του ποσού κατά το οποίο ο υπόχρεος έγινε πλουσιότερος από την εκμετάλλευση του έργου ή του αντικειμένου συγγενικού δικαιώματος προβλεπόμενης στα άρθρα 46 έως 48 και 51 του παρόντος νόμου χωρίς άδεια του δημιουργού ή του δικαιούχου είτε την καταβολή του κέρδους που ο υπόχρεος αποκόμισε από την εκμετάλλευση αυτή.

4. Το δικαστήριο καταδικάζοντας σε παράλειψη πράξης απειλεί για κάθε παράβαση χρηματική ποινή οκτακοσίων ογδόντα (880) έως δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) ευρώ υπέρ του δημιουργού ή του δικαιούχου συγγενικού δικαιώματος προβλεπόμενου στα άρθρα 46 έως 48 και 51 του παρόντος νόμου καθώς και προσωπική κράτηση έως ένα έτος. Το ίδιο ισχύει και όταν η καταδίκη γίνεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 947 του Κ.Πολ.Δ (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 7 του ν. 4481/2017).

5. Οι αστικές κυρώσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση κατά την οποία ο οφειλέτης δεν κατέβαλε σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης την αμοιβή που προβλέπεται από την παράγραφο 3 του άρθρου 18 του παρόντος νόμου.

6. Οι αστικές κυρώσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στην περίπτωση προσβολής του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας του δημιουργού βάσης δεδομένων καθώς και του δικαιώματος ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων.

Άρθρο 65Α: Διοικητικές κυρώσεις

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα και κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου αναπαράγει, πωλεί ή κατ' άλλον τρόπο διανέμει στο κοινό ή κατέχει με σκοπό διανομής πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή, ανεξαρτήτως άλλων κυρώσεων, υπόκειται σε διοικητικό πρόστιμο ίσο με χίλια (1.000) ευρώ για κάθε παράνομο αντίτυπο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή.

2. Πλανόδιος ή στάσιμος (εκτός καταστήματος) που καταλαμβάνεται να διανέμει στο κοινό με πώληση ή με άλλους τρόπους ή να κατέχει με σκοπό διανομής υλικούς φορείς ήχου, στους οποίους έχει εγγραφεί έργο που αποτελεί αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων, υπόκειται σε διοικητικό πρόστιμο ίσο με το γινόμενο των τεμαχίων των παράνομων υλικών φορέων που αποτελούν αντικείμενο της προσβολής επί είκοσι (20) ευρώ ανά τεμάχιο υλικού φορέα ήχου κατά την έκθεση κατάσχεσης που συντάσσεται κατά τη σύλληψη του δράστη. Το ελάχιστο ποσό του διοικητικού προστίμου ορίζεται σε χίλια (1.000) ευρώ. Το ίδιο ισχύει και για την αναπαραγωγή και διανομή υλικών φορέων ήχου εντός καταστημάτων (όπως προστέθηκε με το άρθρο 46 παρ. 6 του ν. 3905/2010 και όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ.8 περ. α) του ν. 4481/2017).

2.Α. Όποιος χωρίς δικαίωμα και κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου προβαίνει σε αναπαραγωγή φωνογραφημάτων αποθηκευμένων σε οποιοδήποτε τεχνικό μέσο αποθήκευσης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι σκληροί δίσκοι ενσωματωμένοι ή μη σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, υπόκειται σε διοικητικό πρόστιμο ίσο με χίλια (1.000) ευρώ (όπως προστέθηκε με το α. 54 παρ. 8 περ. β) του ν. 4481/2017).

3. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού μπορεί να αυξομειώνονται τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 2 ποσά υπολογισμού και ελάχιστου ορίου του διοικητικού προστίμου.

4. Αρμόδιες για τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου και την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων είναι η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.), οι Αστυνομικές, Λιμενικές (όπως προστέθηκε με το άρθρο 46 παρ. 7 του ν. 3905/2010) και

Τελωνειακές Αρχές, οι οποίες μετά τη διαπίστωση της παράβασης, ενημερώνουν τους δικαιούχους μέσω του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού, καθορίζονται η διαδικασία επιβολής και είσπραξης του προστίμου, οι αρμόδιες υπηρεσίες είσπραξης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 66: Ποινικές κυρώσεις

1. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 2.900 -15.000 ευρώ όποιος χωρίς δικαίωμα και κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου ή διατάξεων των κυρωμένων με νόμο πολυμερών διεθνών συμβάσεων για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας εγγράφει έργα ή αντίτυπα, αναπαράγει αυτά άμεσα ή έμμεσα, προσωρινά ή μόνιμα, με οποιαδήποτε μορφή, εν όλω ή εν μέρει, μεταφράζει, διασκευάζει, προσαρμόζει ή μετατρέπει αυτά, προβαίνει σε διανομή αυτών στο κοινό με πώληση ή με άλλους τρόπους ή κατέχει με σκοπό διανομής, εκμισθώνει, εκτελεί δημόσια, μεταδίδει ραδιοτηλεοπτικά κατά οποιονδήποτε τρόπο, παρουσιάζει στο κοινό έργα ή αντίτυπα με οποιονδήποτε τρόπο, εισάγει αντίτυπα του έργου που παρήχθησαν παράνομα στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεση του δημιουργού και γενικά εκμεταλλεύεται έργα, αντίγραφα ή αντίτυπα που είναι αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας ή προσβάλλει το ηθικό δικαίωμα του πνευματικού δημιουργού να αποφασίζει για τη δημοσίευση του έργου στο κοινό, καθώς και να παρουσιάζει αυτό αναλλοίωτο χωρίς προσθήκες ή περικοπές (άρθρο 8 παρ.1 Οδηγίας 2001/29).

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου ή διατάξεων των κυρωμένων με νόμο διεθνών συμβάσεων για την προστασία συγγενικών δικαιωμάτων προβαίνει στις ακόλουθες πράξεις: Α) Χωρίς την άδεια των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών: α) εγγράφει σε υλικό φορέα την ερμηνεία ή εκτέλεση, β) αναπαράγει άμεσα ή έμμεσα, προσωρινά ή μόνιμα με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, την εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσής τους σε υλικό φορέα, γ) προβαίνει σε διανομή στο κοινό του υλικού φορέα με την εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσης ή κατέχει με σκοπό διανομής, δ) εκμισθώνει τον υλικό φορέα με την εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσης, ε) μεταδίδει ραδιοτηλεοπτικά με οποιονδήποτε τρόπο τη ζωντανή ερμηνεία ή εκτέλεση, εκτός αν η μετάδοση αυτή αποτελεί αναμετάδοση νόμιμης μετάδοσης, στ) παρουσιάζει στο κοινό τη ζωντανή ερμηνεία ή εκτέλεση που γίνεται με οποιονδήποτε τρόπο, εκτός από ραδιοτηλεοπτική

μετάδοση, ζ) διαθέτει στο κοινό, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση, όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος, στην εγγραφή σε υλικό φορέα της ερμηνείας ή της εκτέλεσής τους Β) Χωρίς την άδεια των παραγωγών φωνογραφήματων (παραγωγών υλικών φορέων ήχου) : α) αναπαράγει άμεσα ή έμμεσα, προσωρινά ή μόνιμα με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, τα φωνογραφήματά τους, β) προβαίνει σε διανομή στο κοινό των ως άνω υλικών φορέων ή κατέχει με σκοπό διανομής, γ) εκμισθώνει τους ως άνω υλικούς φορείς, δ) διαθέτει στο κοινό, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση, όπου και όταν ο ίδιος επιλέγει, στα φωνογραφήματά τους, ε) εισάγει τους ως άνω υλικούς φορείς που παρήχθησαν στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεσή του Γ) Χωρίς την άδεια των παραγωγών οπτικοακουστικών έργων (παραγωγών υλικών φορέων εικόνας ή ήχου και εικόνας) : α) αναπαράγει άμεσα ή έμμεσα, προσωρινά ή μόνιμα με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, το πρωτότυπο και τα αντίτυπα των ταινιών τους, β) προβαίνει σε διανομή στο κοινό των ως άνω υλικών φορέων συμπεριλαμβανομένων και των αντιγράφων τους ή κατέχει με σκοπό διανομής, γ) εκμισθώνει τους ως άνω υλικούς φορείς, δ) διαθέτει στο κοινό, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στο πρωτότυπο και τα αντίτυπα των ταινιών τους, όπου και όταν ο ίδιος επιλέγει, ε) εισάγει τους ως άνω υλικούς φορείς που παρήχθησαν στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεσή του, στ) μεταδίδει ραδιοηλεκτρονικά τους ως άνω υλικούς φορείς με οποιονδήποτε τρόπο συμπεριλαμβανομένης και της δορυφορικής μετάδοσης ή καλωδιακής αναμετάδοσης, καθώς και της παρουσίασης στο κοινό Δ) Χωρίς την άδεια των ραδιοηλεκτρονικών οργανισμών: α) αναμεταδίδει τις εκπομπές τους με οποιονδήποτε τρόπο, β) παρουσιάζει στο κοινό τις εκπομπές τους σε χώρους όπου η είσοδος επιτρέπεται με εισιτήριο, γ) εγγράφει τις εκπομπές τους σε υλικούς φορείς ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, είτε οι εκπομπές αυτές μεταδίδονται ενσυρμάτως είτε ασυρμάτως, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης, δ) προβαίνει σε άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, της υλικής ενσωμάτωσης των εκπομπών τους, ε) προβαίνει σε διανομή στο κοινό των υλικών φορέων με την εγγραφή των εκπομπών τους, στ) εκμισθώνει τον υλικό φορέα με την εγγραφή των εκπομπών τους, ζ) διαθέτει στο κοινό, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση, όπου και όταν ο ίδιος επιλέγει, στην υλική ενσωμάτωση των εκπομπών τους (άρθρο 8 παρ. 1 Οδηγίας 2001/29).

3. Αν το όφελος που επιδιώχθηκε ή η ζημία που απειλήθηκε από τις πράξεις των παρ. 1 και 2 είναι ιδιαίτερα μεγάλα, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστο δύο ετών και χρηματική ποινή έξι χιλιάδων (6.000) έως τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ. Αν ο υπαίτιος τελεί τις παραπάνω πράξεις

κατ' επάγγελμα ή σε εμπορική κλίμακα ή αν οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες έγινε η πράξη μαρτυρούν ότι ο υπαίτιος είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας ή των συγγενικών δικαιωμάτων, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι 10 ετών και χρηματική ποινή δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, καθώς και αφαίρεση της άδειας λειτουργίας της επιχείρησης στα πλαίσια της οποίας εκτελέστηκε η πράξη. Θεωρείται ότι η πράξη έχει τελεσθεί κατ' επάγγελμα και όταν ο δράστης έχει καταδικασθεί για αδικήματα του παρόντος άρθρου ή για παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας που ίσχυαν πριν απ' αυτό με αμετάκλητη απόφαση σε ποινή στερητική της ελευθερίας. Η προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων σε μορφή κακουργήματος εκδικάζεται από το αρμόδιο Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. α) του ν. 4481/2017).

4. Με την ποινή των παραγράφων 1, 2 και 3 τιμωρείται όποιος δεν κατέβαλε σε οργανισμό συλλογικής διαχείρισης την αμοιβή που προβλέπεται στο άρθρο 18 παρ. 3 του παρόντος νόμου. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και ο οφειλέτης ο οποίος μετά την έκδοση της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου δεν υποβάλλει την υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 παρ. 6 του παρόντος νόμου.

5. Με την ποινή της παρ. 1 τιμωρείται όποιος: α) χρησιμοποιεί ή διανέμει ή κατέχει με σκοπό διανομής συστήματα ή μέσα που έχουν ως μοναδικό σκοπό να διευκολύνουν τη χωρίς άδεια αφαίρεση ή εξουδετέρωση τεχνικού συστήματος που προστατεύει ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή, β) κατασκευάζει ή εισάγει ή χρησιμοποιεί ή διανέμει ή κατέχει με σκοπό διανομής συσκευές ή άλλο υλικό αναπαραγωγής έργου που δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές που θα έχουν καθοριστεί κατά το άρθρο 59 του παρόντος νόμου, γ) κατασκευάζει, εισάγει ή χρησιμοποιεί ή διανέμει ή κατέχει με σκοπό διανομής αντικείμενα ή ενεργεί πράξεις που μπορούν να ματαιώσουν το αποτέλεσμα των παραπάνω προδιαγραφών, δ) αναπαράγει ή χρησιμοποιεί έργα χωρίς χρησιμοποίηση των συσκευών ή χωρίς εφαρμογή των συστημάτων που θα έχουν καθοριστεί κατά το άρθρο 60 του παρόντος νόμου, ε) διανέμει ή κατέχει με σκοπό να διανείμει υλικούς φορείς ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας χωρίς το ειδικό επίσημα ή την ταινία ελέγχου που θα έχει προβλεφθεί κατά το άρθρο 61 του παρόντος νόμου.

6. Κατ' εξαίρεση της διάταξης του άρθρου 82 παράγραφος 10 εδάφιο β' του ΠΚ, σε περίπτωση μετατροπής της στερητικής της ελευθερίας ποινής, το ποσό μετατροπής ορίζεται στο

πενταπλάσιο των ορίων του ποσού μετατροπής που προβλέπεται κάθε φορά στον Ποινικό Κώδικα (όπως αντικαταστάθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. β) του ν. 4481/2017).

7. Αν συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις, η χρηματική ποινή δεν μπορεί να μειωθεί κάτω από το ήμισυ του ελάχιστου ορίου που προβλέπεται κατά περίπτωση στον παρόντα νόμο.

8. Όποιος χωρίς δικαίωμα προβαίνει σε προσωρινή ή διαρκή αναπαραγωγή της βάσης δεδομένων, σε μετάφραση, προσαρμογή, διευθέτηση και οποιαδήποτε άλλη μετατροπή της βάσης δεδομένων, σε διανομή της βάσης δεδομένων ή αντιγράφων της, σε ανακοίνωση, επίδειξη ή παρουσίαση της βάσης δεδομένων στο κοινό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. γ) του ν. 4481/2017).

9. Όποιος προβαίνει σε εξαγωγή ή/και επαναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης δεδομένων χωρίς άδεια του κατασκευαστή τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) έως δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. γ) του ν. 4481/2017).

10. Όταν το αντικείμενο της προσβολής αφορά σε προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή, η, κατά τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 65Α και υπό τους προβλεπόμενους όρους, ανεπιφύλακτη καταβολή του διοικητικού προστίμου από τον δράστη συνεπάγεται τη μη άσκηση της ποινικής δίωξης και την κατάργηση της τυχόν αρξαμένης όταν η προσβολή αφορά σε ποσότητα μέχρι πενήντα (50) προγράμματα (όπως τροποποιήθηκε με το α.54 παρ. 9 περ. δ) του ν.4481/2017 και αναριθμήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. ζ) του ν. 4481/2017).

11. Όταν το αντικείμενο της προσβολής αφορά σε υλικούς φορείς ήχου, στους οποίους έχει εγγραφεί έργο που αποτελεί αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας, η, κατά τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 65Α και υπό τους προβλεπόμενους όρους, ανεπιφύλακτη καταβολή του διοικητικού προστίμου από τον δράστη συνεπάγεται τη μη άσκηση της ποινικής δίωξης και την κατάργηση της τυχόν αρξαμένης όταν η προσβολή αφορά σε ποσότητα μέχρι πεντακόσιους (500) παράνομους υλικούς φορείς ήχου (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. δ) του ν.4481/2017 και αναριθμήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. ζ) του ν. 4481/2017).

11.Α. Όταν το αντικείμενο της προσβολής αφορά φωνογραφήματα (μουσικές συνθέσεις) αποθηκευμένα σε οποιοδήποτε τεχνικό μέσο αποθήκευσης ή ηλεκτρονικό υπολογιστή, η κατά

την παράγραφο 2 του άρθρου 65Α και υπό τους προβλεπόμενους όρους ανεπιφύλακτη καταβολή του διοικητικού προστίμου από το δράστη συνεπάγεται τη μη άσκηση της ποινικής δίωξης και την κατάργηση της τυχόν αρξάμενης, όταν αντικείμενο προσβολής είναι μέχρι 1.000 μουσικές συνθέσεις (όπως προστέθηκε με το α.54 παρ. 9 περ. ε) του ν. 4481/2017).

12. Η καταβολή του προστίμου καθώς και η μη άσκηση ή η κατάργηση της ποινικής δίωξης δεν απαλλάσσουν τους δράστες από την υποχρέωση καταβολής των αναλογούντων πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων, αποζημιώσεων και λοιπών επιβαρύνσεων στους δικαιούχους αυτών κατά τις διατάξεις των σχετικών νόμων (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. στ) ν.4481/2017 και αναριθμήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. ζ) του ν. 4481/2017).

13. Σε περίπτωση υποτροπής εντός του αυτού οικονομικού έτους το διοικητικό πρόστιμο που προβλέπεται στο άρθρο 65Α διπλασιάζεται (όπως αναριθμήθηκε με το α. 54 παρ. 9 περ. ζ) του ν. 4481/2017).

Άρθρο 66Α: Τεχνολογικά μέτρα

1. Ως τεχνολογικά μέτρα νοούνται κάθε τεχνολογία, μηχανισμός ή συστατικό στοιχείο που, με το συνήθη τρόπο λειτουργίας του, αποσκοπεί στο να εμποδίσει ή να περιορίσει πράξεις, σε σχέση με έργα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, που δεν έχουν επιτραπεί από τον δικαιούχο πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικού δικαιώματος, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων. Τα τεχνολογικά μέτρα θεωρούνται αποτελεσματικά όταν η χρήση του προστατευόμενου έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου ελέγχεται από τους δικαιούχους μέσω της εφαρμογής διαδικασίας ελέγχου της πρόσβασης ή προστασίας, όπως κρυπτογράφηση, διατάραξη της μετάδοσης ή άλλη μετατροπή του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου ή προστατευτικού μηχανισμού ελέγχου της αντιγραφής, ο οποίος επιτυγχάνει το στόχο της προστασίας (άρθρο 6 παρ. 3 Οδηγίας 2001/29).

2. Απαγορεύεται, χωρίς την άδεια του δικαιούχου, η εξουδετέρωση κάθε αποτελεσματικού τεχνολογικού μέτρου, την οποία πραγματοποιεί κάποιος εν γνώσει του ή έχοντας βάσιμους λόγους που του επιτρέπουν να γνωρίζει ότι επιδιώκει αυτόν το σκοπό (άρθρο 6 παρ. 1 Οδηγίας 2001/29).

3. Απαγορεύεται, χωρίς την άδεια του δικαιούχου, η κατασκευή, η εισαγωγή, η διανομή, η πώληση, η εκμίσθωση, η διαφήμιση για πώληση ή εκμίσθωση ή η κατοχή για εμπορικούς σκοπούς, συσκευών, προϊόντων, συστατικών στοιχείων ή η παροχή υπηρεσιών που: α) αποτελούν αντικείμενο προώθησης, διαφήμισης ή εμπορίας με σκοπό την εξουδετέρωση της προστασίας, ή β) πέρα από την εξουδετέρωση της προστασίας έχουν σκοπό εμπορικό ή χρήση περιορισμένης σημασίας ή γ) έχουν πρωτίστως σχεδιασθεί, παραχθεί, προσαρμοσθεί ή πραγματοποιηθεί για να επιτρέψουν ή να διευκολύνουν την εξουδετέρωση της προστασίας, οποιονδήποτε αποτελεσματικών τεχνολογικών μέτρων (άρθρο 6 παρ. 2 Οδηγίας 2001/29).

4. Η άσκηση δραστηριοτήτων κατά παράβαση των ανωτέρω διατάξεων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 2.900 - 15.000 ευρώ και συνεπάγεται τις αστικές κυρώσεις του άρθρου 65 του Ν. 2121/1993. Το Μονομελές Πρωτοδικείο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με τον Κ.Πολ.Δ. εφαρμοζομένης και της ρύθμισης του άρθρου 64 του Ν. 2121/1993, όπως ισχύει. (άρθρο 6 παρ. 1 και 2 Οδηγίας 2001/29) 5. Για τους περιορισμούς (εξαιρέσεις) που προβλέπονται στο τέταρτο κεφάλαιο του Ν. 2121/1993, όπως ισχύει, και αφορούν τη φωτοτυπική αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση (άρθρο 18), την αναπαραγωγή για διδασκαλία (άρθρο 21), την αναπαραγωγή από βιβλιοθήκες και αρχεία (άρθρο 22), την αναπαραγωγή για σκοπούς δικαστικών ή διοικητικών (άρθρο 24), καθώς και την αναπαραγωγή προς όφελος προσώπων με αναπηρίες (άρθρο 28 Α), η έννομη προστασία που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δεν θίγει την υποχρέωση των δικαιούχων να παρέχουν στους επωφελούμενους από τις ανωτέρω εξαιρέσεις τα μέσα, προκειμένου αυτοί να επωφεληθούν από τις εν λόγω εξαιρέσεις στον αναγκαίο βαθμό, εφόσον έχουν εκ του νόμου πρόσβαση στο προστατευόμενο έργο ή αντικείμενο. Εάν οι δικαιούχοι δεν λάβουν εκούσια μέτρα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι συμφωνίες μεταξύ δικαιούχων και τρίτων που επωφελούνται από τις εξαιρέσεις, τόσο οι δικαιούχοι όσο και οι τρίτοι που επωφελούνται από τις παραπάνω εξαιρέσεις ζητούν τη συνδρομή ενός ή περισσότερων μεσολαβητών που επιλέγονται από πίνακα μεσολαβητών τον οποίο καταρτίζει ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας. Οι μεσολαβητές υποβάλλουν προτάσεις προς τα ενδιαφερόμενα μέρη. Θεωρείται ότι όλα τα μέρη αποδέχονται την πρόταση αυτή, εάν κανένα από αυτά δεν προβάλλει αντίρρηση μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από την κοινοποίηση της πρότασης. Στην αντίθετη περίπτωση η διαφορά επιλύεται από το Εφετείο Αθηνών, το οποίο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Οι ρυθμίσεις αυτές δεν εφαρμόζονται σε έργα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα που διατίθενται στο κοινό βάσει όρων που έχουν συμφωνηθεί συμβατικά, κατά τρόπο ώστε το κοινό να έχει πρόσβαση σε αυτά όπου και όταν θέλει (άρθρο 6 παρ. 4 Οδηγίας 2001/29).

Άρθρο 66B: Πληροφορίες για το καθεστώς των δικαιωμάτων

1. Ως πληροφορία για το καθεστώς των δικαιωμάτων νοείται κάθε παρεχόμενη από τον δικαιούχο πληροφορία, η οποία επιτρέπει την αναγνώριση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου με συγγενικό δικαίωμα ή με το δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων, καθώς και την αναγνώριση του δημιουργού ή οποιουδήποτε άλλου δικαιούχου. Νοούνται επίσης οι πληροφορίες σχετικές με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης του έργου ή άλλων προστατευόμενων αντικειμένων, καθώς και κάθε αριθμός ή κωδικός που αντιπροσωπεύει τις πληροφορίες αυτές (άρθρο 7 παρ. 2 Οδηγίας 2001/29).

2. Απαγορεύεται σε κάθε πρόσωπο να προβαίνει εν γνώσει του χωρίς την άδεια του δικαιούχου σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες ενέργειες: α) αφαίρεση ή αλλοίωση οποιασδήποτε πληροφορίας με ηλεκτρονική μορφή σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων, β) διανομή, εισαγωγή προς διανομή, ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, παρουσίαση στο κοινό ή διάθεση στο κοινό έργων ή άλλων προστατευόμενων αντικειμένων με συγγενικό δικαίωμα ή με το δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων, από τα οποία έχουν αφαιρεθεί ή αλλοιωθεί άνευ αδείας οι πληροφορίες ηλεκτρονικής μορφής σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων, αν το πρόσωπο αυτό γνωρίζει ή έχει βάσιμο λόγο να γνωρίζει ότι με την ενέργεια αυτή προτρέπει, επιτρέπει, διευκολύνει ή συγκαλύπτει προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού ή των συγγενικών δικαιωμάτων ή του δικαιώματος ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων (άρθρο 7 παρ. 1 Οδηγίας 2001/29).

3. Η παράβαση των ανωτέρω διατάξεων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 2.900 -15.000 ευρώ και συνεπάγεται τις αστικές κυρώσεις του άρθρου 65 του Ν. 2121/1993, όπως ισχύει. Το Μονομελές Πρωτοδικείο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με τον Κ.Πολ.Δ., εφαρμοζομένης και της ρύθμισης του άρθρου 64 του Ν. 2121/1993, όπως ισχύει (άρθρο 7 Οδηγίας 2001/29).

Άρθρο 66Γ: Δημοσιότητα αποφάσεων

Αποφάσεις αστικών ή ποινικών δικαστηρίων που αφορούν σε δικαιώματα του παρόντος νόμου μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενάγοντος και με δαπάνες του παραβάτη, να διατάσσουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της ανάρτησης της απόφασης, καθώς και της πλήρους ή μερικής δημοσίευσής της στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή στο διαδίκτυο.

Άρθρο 66Δ: Κώδικες δεοντολογίας και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρηματικές ή επαγγελματικές ενώσεις, καθώς και οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας καταρτίζουν κώδικες δεοντολογίας με σκοπό να συμβάλουν σε εθνικό, κοινοτικό ή διεθνές επίπεδο στην επιβολή των δικαιωμάτων του παρόντος νόμου, συνιστώντας ειδικότερα τη χρήση κωδικού στους οπτικούς δίσκους για τον προσδιορισμό της προέλευσης της κατασκευής τους. Οι κώδικες δεοντολογίας και η ενδεχόμενη αξιολόγηση της εφαρμογής τους διαβιβάζονται στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Εθνικός ανταποκριτής για τα δικαιώματα του παρόντος νόμου ορίζεται ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας.

Άρθρο 66Ε: Κυρώσεις για προσβολές δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο

1. Αν προσβάλλεται στο διαδίκτυο δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικό δικαίωμα, ο δικαιούχος μπορεί να ακολουθήσει την περιγραφόμενη στις επόμενες παραγράφους διαδικασία. Ως δικαιούχος για τις ανάγκες του παρόντος άρθρου νοείται ο δικαιούχος του οποίου το δικαίωμα προσβάλλεται στο διαδίκτυο, καθώς και οποιοσδήποτε οργανισμός συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας, στον οποίο έχει ανατεθεί η διαχείριση ή η προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων. Η παρούσα διαδικασία δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις προσβολών που τελούνται από τελικούς χρήστες με την τηλεφόρτωση έργων (downloading) ή με τη ρευμάτωση δεδομένων συνεχούς ροής (streaming) ή σε περιπτώσεις ανταλλαγής αρχείων μέσω ομότιμων δικτύων (peer to peer), οι οποίες

επιτρέπουν την απευθείας ανταλλαγή μεταξύ τελικών χρηστών έργων σε ψηφιακή μορφή ή σε περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών αποθήκευσης δεδομένων με την τεχνική υπολογιστικού νέφους (cloud computing). Η παρούσα διαδικασία δεν θίγει τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Κανονισμό Διαχείρισης και Εκχώρησης Ονομάτων Χώρου (domain names) με κατάληξη .gr της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), ο οποίος καταρτίζεται με απόφαση της ΕΕΤΤ.

2. Για την εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο παρόν άρθρο συνιστάται, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, Επιτροπή για τη γνωστοποίηση διαδικτυακής προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, η οποία συνεπικουρείται από το προσωπικό του ΟΠΙ. Η Επιτροπή είναι τριμελής και αποτελείται από τον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΠΙ με αναπληρωτή του τον αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΠΙ, έναν εκπρόσωπο της ΕΕΤΤ και τον αναπληρωτή του, που τους ορίζει ο πρόεδρος της ΕΕΤΤ, έναν εκπρόσωπο της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και τον αναπληρωτή του, οριζόμενους από τον Πρόεδρο της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο πρόεδρος του ΟΠΙ και γραμματέας είναι ο εκπρόσωπος της ΕΕΤΤ. Η Επιτροπή έχει τριετή θητεία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής. Για τον καθορισμό της αμοιβής των συμμετεχόντων στην Επιτροπή ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως τροποποιήθηκαν με τις όμοιες του άρθρου 52 του ν. 4369/2016 (Α' 33). Στην απόφαση του πρώτου εδαφίου καθορίζεται και το τέλος που καταβάλλει ο ενδιαφερόμενος υπέρ του ΟΠΙ μαζί με την αίτησή του στην Επιτροπή ως τέλος εξέτασης της υπόθεσής του. Το τέλος αυτό προκαταβάλλεται και αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση έναρξης της διαδικασίας.

4. Ο δικαιούχος υποβάλλει στην Επιτροπή αίτηση είτε αυτοπροσώπως είτε ηλεκτρονικά για άρση της προσβολής. Συμπληρώνει την ειδικά προδιατυπωμένη και αναρτημένη στην ιστοσελίδα του ΟΠΙ αίτηση προς την Επιτροπή, στην οποία επισυνάπτει κάθε έγγραφο που αναφέρεται σε αυτήν ως υποχρεωτικό, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο πρόσφορο να αποδείξει το δικαίωμά του. Προϋπόθεση του παραδεκτού υποβολής της αίτησης είναι ο δικαιούχος να έχει κάνει χρήση της αντίστοιχης διαδικασίας που προβλέπεται από τον πάροχο και η διαδικασία αυτή, ενώ έχει ολοκληρωθεί εντός εύλογου χρόνου, να μην έχει τελεσφορήσει.

5. Η Επιτροπή εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της αίτησης αποφασίζει είτε:
α) να θέσει την υπόθεση στο αρχείο είτε β) να συνεχίσει τη διαδικασία.

α) Η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με πράξη της Επιτροπής, στην οποία αναφέρονται τουλάχιστον ένας από τους ακόλουθους λόγους:

αα) μη χρήση της προδιατυπωμένης αίτησης,

ββ) έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης,

γγ) ύπαρξη εκκρεμοδικίας μεταξύ των ίδιων μερών ή έκδοση οριστικής απόφασης επί της εξεταζόμενης διαφοράς,

δδ) έλλειψη αρμοδιότητας,

εε) έλλειψη λόγων και επαρκών αποδεικτικών στοιχείων (προδήλως αβάσιμη),

στστ) απόσυρση της αίτησης πριν από την εξέτασή της,

ζζ) μη καταβολή του τέλους εξέτασης της υπόθεσης σύμφωνα με την παράγραφο 3 και,

ηη) λήψη άδειας χρήσης δικαιωμάτων.

β) Αν συνεχιστεί η διαδικασία, η Επιτροπή ενημερώνει ταυτόχρονα εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της αίτησης τους παρόχους πρόσβασης στο διαδίκτυο και, όπου είναι εφικτό, τον πάροχο υπηρεσίας φιλοξενίας και τους διαχειριστές ή/και τους ιδιοκτήτες των αναφερόμενων στην αίτηση ιστοσελίδων. Η γνωστοποίηση αυτή περιλαμβάνει τουλάχιστον τον ακριβή προσδιορισμό των δικαιωμάτων που υποστηρίζεται ότι προσβάλλονται, τις διατάξεις του νόμου που κατά δήλωση του δικαιούχου παραβιάζονται, περίληψη των γεγονότων και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των αποδεικτικών στοιχείων, το αρμόδιο πρόσωπο προς το οποίο μπορεί να υποβληθούν αντιρρήσεις, τους όρους τερματισμού της διαδικασίας και αναφορά της δυνατότητας εκούσιας συμμόρφωσης των εμπλεκομένων. Ο αποδέκτης της ως άνω γνωστοποίησης μπορεί να συμμορφωθεί εκουσίως στο αίτημα του αιτούντος ή να λάβει από αυτόν τη σχετική άδεια εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της λήψης της γνωστοποίησης. Εναλλακτικά μπορεί να υποβάλει αντιρρήσεις στην Επιτροπή εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της λήψης της γνωστοποίησης αποστέλλοντας ταυτόχρονα όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, από τα οποία προκύπτει, ιδίως, ότι δεν υφίσταται προσβολή. Οι προθεσμίες αυτές μπορούν να παραταθούν ως το διπλάσιο με απόφαση της Επιτροπής. Στην περίπτωση της εκούσιας συμμόρφωσης του

αποδέκτη της γνωστοποίησης εκδίδεται απόφαση της Επιτροπής στην οποία αναφέρεται ρητά η οικειοθελής συμμόρφωσή του. Στην περίπτωση της λήξης άδειας χρήσης δικαιωμάτων η υπόθεση τίθεται στο αρχείο. Μετά τη λήξη της προθεσμίας για υποβολή αντιρρήσεων και όπου κρίνεται απαραίτητο, η Επιτροπή αιτείται από οποιοδήποτε μέρος την προσκόμιση επιπλέον στοιχείων εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών.

6. Η Επιτροπή εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη λήξη των ανωτέρω προθεσμιών εξετάζει την υπόθεση και το αργότερο εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης κοινοποιεί στους αποδέκτες της γνωστοποίησης και στον αιτούντα απόφαση με την οποία:

α) είτε θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη της, αν δεν διαπιστωθεί προσβολή δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή/και συγγενικών δικαιωμάτων,

β) είτε, αν διαπιστωθεί προσβολή, εκδίδει αιτιολογημένη απόφασή της, με την οποία καλεί τους αποδέκτες αυτής να συμμορφωθούν με αυτήν εντός προθεσμίας όχι μεγαλύτερης των τριών (3) εργάσιμων ημερών από την επίδοσή της προς αυτούς. Σε περίπτωση που οι προθεσμίες της παραγράφου 5 παραταθούν με απόφαση της Επιτροπής βάσει του έβδομου εδαφίου της, η προθεσμία των σαράντα (40) εργάσιμων ημερών του πρώτου εδαφίου της παρούσας επεκτείνεται σε εξήντα (60) εργάσιμες ημέρες. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή το συγγενικό δικαίωμα προσβάλλεται, καλεί τους αποδέκτες της γνωστοποίησης να απομακρύνουν το περιεχόμενο που προσβάλλει το δικαίωμα από την ιστοσελίδα στην οποία αυτό έχει αναρτηθεί παράνομα ή να διακόψουν την πρόσβαση σε αυτό. Εάν η ιστοσελίδα στην οποία βρίσκεται το περιεχόμενο φιλοξενείται σε διακομιστή (server) που βρίσκεται εντός της ελληνικής επικράτειας, η Επιτροπή καλεί τους αποδέκτες της γνωστοποίησης να απομακρύνουν το συγκεκριμένο περιεχόμενο. Σε περίπτωση προσβολών μεγάλης κλίμακας, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει αντί για την απομάκρυνση του περιεχομένου διακοπή της πρόσβασης σε αυτό. Αν η ιστοσελίδα φιλοξενείται σε διακομιστή εκτός της ελληνικής επικράτειας, η Επιτροπή καλεί τον πάροχο πρόσβασης στο διαδίκτυο να διακόψει την πρόσβαση στο περιεχόμενο.

7. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς το διατακτικό της απόφασης, η Επιτροπή επιβάλλει πρόστιμο ποσού πεντακοσίων (500) έως χιλίων (1.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης. Μεταξύ των κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη είναι η βαρύτητα της προσβολής και η επανάληψή της. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και

Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζονται η διαδικασία επιβολής και είσπραξης του προστίμου, οι αρμόδιες υπηρεσίες είσπραξης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

8. Η έναρξη της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής δεν αναστέλλει ούτε επηρεάζει την άσκηση αξιώσεων για την ίδια διαφορά ενώπιον των δικαστηρίων. Αν όμως έχει ασκηθεί προσφυγή από τον ίδιο αιτούντα με το ίδιο αίτημα ενώπιον των δικαστηρίων, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο από την Επιτροπή. Επίσης, η έκδοση απόφασης από την Επιτροπή δεν στερεί από τα εμπλεκόμενα μέρη το δικαίωμα να διεκδικήσουν την προστασία των έννομων συμφερόντων τους ενώπιον των δικαστηρίων (όπως προστέθηκε με το α. 52 παρ. 1 του ν. 4481/2017).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ: ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 67: Εφαρμοστέο δίκαιο

1. Η πνευματική ιδιοκτησία στα δημοσιευμένα έργα διέπεται από το δίκαιο του κράτους όπου το έργο έγινε για πρώτη φορά νομίμως προσιτό στο κοινό. Η πνευματική ιδιοκτησία στα αδημοσίευτα έργα διέπεται από το δίκαιο της ιθαγένειας του δημιουργού τους.

2. Τα συγγενικά δικαιώματα διέπονται από το δίκαιο του κράτους όπου πραγματοποιήθηκε η ερμηνεία ή η εκτέλεση ή όπου παρήχθησαν οι υλικοί φορείς ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας ή από όπου έγινε η ραδιοτηλεοπτική εκπομπή ή όπου έγινε ή έντυπη έκδοση.

3. Σε κάθε περίπτωση διέπεται από το κατά τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου εφαρμοστέο δίκαιο ο καθορισμός του υποκειμένου του δικαιώματος, το αντικείμενό του, το περιεχόμενό του, η διάρκειά του και οι περιορισμοί πλην των τυχόν προβλεπομένων από το δίκαιο αυτό μη εκουσίων αδειών εκμετάλλευσης. Η ένδικη προστασία διέπεται από το δίκαιο της χώρας όπου ζητείται η προστασία.

4. Οι προηγούμενες παράγραφοι εφαρμόζονται εφόσον δεν ορίζουν άλλως διεθνείς συμβάσεις κυρωμένες από την Ελλάδα. Προκειμένου για κράτη που δεν συνδέονται με την Ελλάδα με διεθνείς συμβάσεις για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας ή ορισμένου αντικειμένου της ή ορισμένου συγγενικού δικαιώματος, οι προηγούμενες παράγραφοι εφαρμόζονται εφόσον το κράτος του οποίου το δίκαιο πρέπει να εφαρμοστεί παρέχει ανάλογη προστασία στην

πνευματική ιδιοκτησία σε έργα που έγιναν στην Ελλάδα για πρώτη φορά προσιτά στο κοινό ή σε συγγενικά δικαιώματα που απορρέουν από πράξεις που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα.

Άρθρο 68: Μη αναδρομικότητα του νόμου

1. Έργα των οποίων έχει λήξει η διάρκεια της προστασίας κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου παραμένουν εκτός προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας.
2. Η προστασία που προβλέπεται από τα άρθρα 2 παράγραφος 3 και 40 έως 53 παρέχεται από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου σε προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών που δημιουργήθηκαν ή σε συγγενικά δικαιώματα από πράξεις που έγιναν στο παρελθόν.
3. Συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διέπονται από το προγενέστερο δίκαιο για ένα χρόνο από την έναρξη ισχύος του νόμου.

Άρθρο 68Α: Διαχρονικό Δίκαιο

1. Η διάρκεια προστασίας που προβλέπεται στα άρθρα 29, 30 παρ. 1, 31 και 52 εφαρμόζεται σε όλα τα έργα και αντικείμενα προστασίας με συγγενικά δικαιώματα, τα οποία προστατεύονταν σε ένα τουλάχιστον κράτος-μέλος την 1.7.1995 κατ' εφαρμογή εθνικών νομοθεσιών για την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα. Οι τρίτοι οι οποίοι ανέλαβαν την εκμετάλλευση έργων ή αντικειμένων συγγενικών δικαιωμάτων, που είχαν γίνει κοινό κτήμα πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου μπορούν να συνεχίσουν την εκμετάλλευση αυτή με τους ίδιους τρόπους, με τα ίδια μέσα και στην ίδια έκταση μέχρι 1.1.1999. Η διάρκεια προστασίας που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2 εφαρμόζεται στις μουσικές συνθέσεις με στίχους, εφόσον είτε η μουσική σύνθεση είτε οι στίχοι προστατεύονταν σε ένα τουλάχιστον κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1η Νοεμβρίου 2013 και στις μουσικές συνθέσεις με στίχους που δημιουργήθηκαν μετά την ημερομηνία αυτή, υπό την επιφύλαξη οποιωνδήποτε πράξεων εκμετάλλευσης που έχουν διενεργηθεί πριν από την 1η Νοεμβρίου 2013 και κεκτημένων δικαιωμάτων από τρίτους. Σε περίπτωση που λόγω της παρούσας διάταξης αναβιώσουν δικαιώματα, τα οποία έχουν μεταβιβαστεί ή άλλως εκχωρηθεί σε τρίτους βάσει άδειας ή σύμβασης εκμετάλλευσης, από την επέκταση αυτή της διάρκειας προστασίας επωφελείται ο τελευταίος δικαιούχος ή ειδικός διάδοχος αυτού. Σε αντίθετη περίπτωση

επωφελείται ο κληρονόμος του δημιουργού. Η διάρκεια προστασίας που προβλέπεται στις περιπτώσεις γ' και δ' του άρθρου 52 εφαρμόζεται για τις υλικές ενσωματώσεις των ερμηνειών ή εκτελέσεων και για τα φωνογραφήματα σε σχέση με τα οποία ο ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης και ο παραγωγός φωνογραφήματος προστατεύονται ακόμα, δυνάμει των διατάξεων αυτών με τη μορφή που είχαν στις 30 Οκτωβρίου 2011, όπως αυτές ίσχυαν την 1η Νοεμβρίου 2013, καθώς και για τις ενσωματώσεις των ερμηνειών ή εκτελέσεων και των φωνογραφημάτων που δημιουργήθηκαν μετά την ημερομηνία αυτή (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 10 του ν. 4481/2017).

1α. Ελλείπει σαφών ενδείξεων στη σύμβαση περί του αντιθέτου, μια σύμβαση εκμετάλλευσης της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης δ' του άρθρου 52, η οποία έχει συναφθεί πριν την 1η Νοεμβρίου 2013 θεωρείται ότι συνεχίζει να παράγει αποτελέσματα και μετά το χρονικό σημείο κατά το οποίο ο ερμηνευτής ή εκτελεστής καλλιτέχνης δεν θα προστατευόταν πλέον, σύμφωνα με την περίπτωση γ' του άρθρου 52, όπως ίσχυε πριν την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/77/ΕΕ στο εθνικό δίκαιο (άρθρο 1 παράγραφοι 3 και 4 της Οδηγίας 2011/77/ΕΕ).

2. Οι συμφωνίες που αφορούν την εκμετάλλευση έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας, οι οποίες ίσχυαν πριν από την 1.1.1995, υπάγονται από 1.1.2000 στις διατάξεις του άρθρου 35 παρ. 3 του νόμου αυτού, εφόσον λήγουν μετά την ημερομηνία αυτή. Εφόσον μια διεθνής συμφωνία συμπαραγωγής που είχε συναφθεί πριν από την 1.1.1995 μεταξύ συμπαραγωγού από ένα Κράτος - Μέλος και ενός ή περισσότερων συμπαραγωγών από άλλα Κράτη - Μέλη ή τρίτες χώρες, προβλέπει ρητά σύστημα κατανομής σε γεωγραφικές περιοχές των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης μεταξύ των συμπαραγωγών για όλους τους τρόπους παρουσίασης στο κοινό, χωρίς διάκριση της ρύθμισης που ισχύει για την παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου από τις διατάξεις που εφαρμόζονται στους άλλους τρόπους παρουσίασης, και εφόσον η παρουσίαση στο κοινό μέσω δορυφόρου θα έθιγε την αποκλειστικότητα, και ιδίως τη γλωσσική αποκλειστικότητα, ενός των συμπαραγωγών ή των εκδοχέων του σε συγκεκριμένο έδαφος, για την παροχή άδειας παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου από έναν συμπαραγωγό ή τους εκδοχείς του απαιτείται η συναίνεση του δικαιούχου της εν λόγω αποκλειστικότητας είτε πρόκειται για συμπαραγωγό είτε για εκδοχέα.

3. Οι ρυθμίσεις για τα ορφανά έργα που προβλέπονται στο άρθρο 27Α εφαρμόζονται σε όλα τα έργα και φωνογραφήματα που προστατεύονται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικά δικαιώματα για πρώτη φορά από τις 29.10.2014 και εφεξής, ενώ δεν επηρεάζουν το κύρος πράξεων που έχουν συναφθεί και δικαιώματα που έχουν αποκτηθεί πριν από την ως άνω ημερομηνία (άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/28/ΕΕ).

Άρθρο 69: Σύσταση Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με έδρα την Αθήνα και επωνυμία Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Ο.Π.Ι.), που εποπτεύεται από το Υπουργείο Πολιτισμού, με σκοπό την προστασία των πνευματικών δημιουργών και δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων, την εποπτεία των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, την εφαρμογή του παρόντος νόμου και των συναφών διεθνών συμβάσεων, τη νομοπαρασκευαστική εργασία σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων και γενικά την εκπροσώπηση της Ελλάδας σε όλους τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, καθώς και στα Όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ο Ο.Π.Ι. μπορεί, επίσης, να διοργανώνει κάθε είδους σεμινάρια με σκοπό την επιμόρφωση και ενημέρωση των δικαστών, δικηγόρων, διοικητικών υπαλλήλων, δημιουργών, δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων, εκπαιδευτικών, φοιτητών και σπουδαστών, για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, αλλά και να παρέχει υπηρεσίες διαμεσολάβησης, σε ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας, συγγενικών δικαιωμάτων και συλλογικής διαχείρισης, καθώς και υπηρεσίες χρονοσήμανσης, δηλαδή υπηρεσίες παροχής βεβαίας χρονολογίας σε σχέση με έργα ή αντικείμενα προστασίας, που ενδέχεται να προστατεύονται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας ή/και συγγενικό δικαίωμα (υπηρεσίες χρονοσήμανσης). Ο ΟΠΙ δεν μπορεί να έχει ως σκοπό τη συλλογική διαχείριση πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση ανάκλησης άδειας λειτουργίας οργανισμού συλλογικής διαχείρισης ή ανεξάρτητης οντότητας διαχείρισης του άρθρου 50 του ν. 4481/2017 (Α' 100), μπορεί σύμφωνα με το άρθρο 51Α του ν. 4481/2017 να ανατίθεται στον ΟΠΙ, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού κατόπιν γνώμης του Δ.Σ. του ΟΠΙ, εκτάκτως και προσωρινά, με σκοπό τη διασφάλιση της είσπραξης και διανομής των δικαιωμάτων των δικαιούχων και την τήρηση της νομιμότητας χρήσης πνευματικών έργων, η διαχείριση των δικαιωμάτων των δικαιούχων - μελών του οργανισμού ή της οντότητας του άρθρου 50 του ν. 4481/2017 (Α' 100), η άδεια του οποίου ανακλήθηκε, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τα δύο (2) έτη, έως ότου τη συλλογική διαχείριση αναλάβει άλλος οργανισμός συλλογικής διαχείρισης (όπως τροποποιήθηκε με το α. 45 της παρ. 1 του ν. 4531/2018).

2. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας επιχορηγείται με εισφορά ύψους 1% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων εκάστου οργανισμού συλλογικής διαχείρισης που καταβάλλεται το αργότερο μέχρι την 31η Οκτωβρίου εκάστου έτους με βάση τον ισολογισμό του

προηγούμενου έτους και εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων. Οι ετήσιοι ισολογισμοί των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης κατατίθενται στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας και στο Υπουργείο Πολιτισμού. Τα παραπάνω ισχύουν και για τους οργανισμούς συλλογικής προστασίας οι οποίοι υποχρεούνται να συντάσσουν ετήσιο ισολογισμό ο οποίος κατατίθεται στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας και στο Υπουργείο Πολιτισμού. Ως ακαθάριστα έσοδα λαμβάνονται τα έσοδα, όπως αυτά ορίζονται από το Ενιαίο Λογιστικό Σχέδιο. Επιχορηγείται επίσης από διεθνείς οργανισμούς, από Όργανα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, από δωρεές, κληροδοτήματα και κάθε άλλη επιχορήγηση από τρίτους όπως επίσης και από τα έσοδα που προκύπτουν από παροχή υπηρεσιών. Ο Ο.Π.Ι. για την έναρξη λειτουργίας του επιχορηγείται εφάπαξ με ειδική χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό του ΥΠ.ΠΟ. ύψους είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) δραχμών. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας μπορεί επίσης να επιχορηγείται από τις πιστώσεις του Υπουργείου Πολιτισμού ή από τα έσοδα των αριθμολαχείων ΛΟΤΤΟ και ΠΡΟ-ΤΟ.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Πολιτισμού, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζονται το αντικείμενο και οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Οργανισμού στο πλαίσιο του σκοπού του, ο τρόπος και η διαδικασία ασκήσεως των αρμοδιοτήτων αυτών, τα της διοίκησης και ελέγχου διαχείρισης του Οργανισμού, τα του προσωπικού και της οργάνωσής του, τα ποσά των αμοιβών για την παροχή υπηρεσιών που μπορεί εκάστοτε να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και γενικά ο τρόπος επιλογής του αναγκαίου για τη στελέχωση Οργανισμού επιστημονικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού, η μισθοδοσία αυτού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας αποτελεί κοινωφελές νομικό πρόσωπο. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας δεν υπάγεται στο δημόσιο τομέα ούτε στις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού ούτε στις διατάξεις για τις δημόσιες προμήθειες και τα δημόσια έργα και σε άλλες συναφείς διατάξεις. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο.

5. Ο Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας απολαμβάνει όλων των διοικητικών, οικονομικών και δικαστικών ατελειών, καθώς και όλων των δικονομικών και ουσιαστικών προνομίων του Δημοσίου.

6. Ο Κανονισμός Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών, Προμηθειών και παροχής Υπηρεσιών προς τον Ο.Π.Ι. καταρτίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Π.Ι. (όπως προστέθηκε με το άρθρο 46 παρ. 9 του ν. 3905/2010).

Άρθρο 70: Οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν

1. Οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης που λειτουργούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου υποχρεούνται, μέσα σε δώδεκα μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να υποβάλουν στο Υπουργείο Πολιτισμού την κατά το άρθρο αυτό δήλωση συνοδευόμενη από το σχετικό Κανονισμό και γενικά να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες για την προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Σωματεία δημιουργών που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν διαχειριστική δραστηριότητα σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 του ν. 4301/1929 και 43 του ν. 1597/1986 μπορούν να συνεχίσουν τη δραστηριότητα αυτή για είκοσι τέσσερις ακόμη μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 71: Εφαρμογή Κοινοτικών Οδηγιών

1. Τα άρθρα 2 παρ. 3 και 40 έως 45 του παρόντος νόμου αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 91/250/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 14ης Μαΐου 1991 για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών.

2. Τα άρθρα 3 παρ. 1, περίπτωση δ', 9, 34,46, 47, 48, 49, 52 και 53 αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 92/100/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 19ης Νοεμβρίου 1992 σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διάνοιας.

3. Τα άρθρα 35 παρ. 3 και 4, 35 παρ. 5 έως 8, 52 η και 68Α παρ. 2 του νόμου αυτού, αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 93/83/Ε.Ο.Κ. του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 1993 περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και

την καλωδιακή αναμετάδοση (όπως τροποποιήθηκε με το α. 54 παρ. 12 περ. α) του ν. 4481/2017).

4. Τα άρθρα 11, 29 παράγραφος 1, 30 παράγραφος 1, 31, 51A, 52 γ, δ, ε, στ και ζ, καθώς και 68A παράγραφος 1 του νόμου αυτού αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 93/98/Ε.Ο.Κ. του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1993 περί εναρμονίσεως της διάρκειας προστασίας του δικαιώματος, καθώς και πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων (όπως αντικαταστάθηκε με το α. 54 παρ. 12 περ. β) του ν. 4481/2017).

5. Τα άρθρα 2α, 3 παρ. 3, 45A, 64 τελευταίο εδάφιο, 65 παρ. 6, 65 παρ. 9 και 10, 72 παρ. 8 του νόμου αυτού, θεσπίζονται σε εφαρμογή της Οδηγίας 96/9/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 1996 σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων.

6. Τα άρθρα 3 παρ. 1, 28A, 28B και 28Γ, 46 παρ. 2, 47 παρ. 1 και 2, 48 παρ. 1, 52 στοιχείο δ', 64A, 66 παρ. 1 και 2, 66A και 66B του νόμου αυτού αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2001 για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας.

7. Το άρθρο 5 αποτελεί εφαρμογή της Οδηγίας 2001/84/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2001 σχετικά με το δικαίωμα παρακολούθησης υπέρ του δημιουργού ενός πρωτοτύπου έργου τέχνης.

8. Τα άρθρα 10 παρ. 3, 63A, 63B, 64, 65 παρ. 1, 66Γ και 66Δ αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 2004/48 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

9. Τα άρθρα 30 παράγραφος 2, 52 περίπτωση γ' δεύτερο εδάφιο, 52 περίπτωση δ' δεύτερο και τρίτο εδάφιο, 52 περίπτωση δ' υποπεριπτώσεις αα' έως ζζ', 68A παράγραφος 1 τρίτο έως έκτο εδάφιο και 68A παράγραφος 1α αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 2011/77/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2011 για τροποποίηση της Οδηγίας 2006/116/ΕΚ για τη διάρκεια προστασίας του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων (όπως αντικαταστάθηκε με το α. 54 παρ. 12 περ. γ) του ν. 4481/2017).

10. Τα άρθρα 27Α και 68Α παράγραφος 3 αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 2012/28/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορφανών έργων.
(Όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 9 του ν.4212/2013)

Άρθρο 72: Κατάργηση διατάξεων και ρύθμιση άλλων θεμάτων

1. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στο νόμο αυτόν ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται με το νόμο αυτόν. Ειδικότερα καταργούνται οι νόμοι ΓΥΠΠ/1909 και 2387/1920, το ν.δ. 12/15 Ιουνίου 1926, οι νόμοι 4186/1929, 4301/1929 και 4489/1930, το άρθρο 2 παρ. 1 του ν.δ. 619/1941, το ν.δ. 2179/1943, οι νόμοι 703/1943, 1136/1944 και 56/1944, το άρθρο 12 του ν. 3188/1955, το ν.δ. 4264/1962, το άρθρο 4 του ν. 1064/1980, τα άρθρα 5 και 10 έως 22 του ν. 1075/1980, το άρθρο 19 του ν. 1348/1983 και τα άρθρα 3, 40, 43 και 46 του ν. 1597/1986.

2. Διατηρείται σε ισχύ ο ν. 988/1943.

3. Παραλείπεται ως μη ισχύον (καταργήθηκε από τη θέση σε ισχύ του α. 54 παρ. 1 ν. 4481/2017).

4. Μέχρι την 1η Ιουλίου 1994 δεν εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 49, όταν υλικός φορέας ήχου χρησιμοποιείται για παρουσίαση στο κοινό σε καφεενία ή εστιατόρια, που βρίσκονται σε δήμους ή κοινότητες κάτω από 5.000 κατοίκους.

5. Το άρθρο 38 παράγραφος 4 εδάφιο α' του παρόντος νόμου εφαρμόζεται για τη δημοσίευση οποιασδήποτε φωτογραφίας.

6. [Καταργήθηκε από τη θέση σε ισχύ του ν.3524/2007].

7. Το σωματείο υπό την επωνυμία ΕΝΩΣΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣΥΝΘΕΤΩΝ ΣΤΙΧΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Σ.Ε.) μπορεί να συνεχίσει να ασκεί τη διαχειριστική δραστηριότητά του ως οργανισμός συλλογικής διαχείρισης μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1999.

8. Οι ρυθμίσεις που αφορούν το δικαίωμα του δημιουργού βάσης δεδομένων, καθώς και το δικαίωμα ειδικής φύσης του κατασκευαστή βάσης δεδομένων δεν θίγουν τις διατάξεις που διέπουν ιδίως το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, τα συγγενικά δικαιώματα ή άλλα

δικαιώματα ή υποχρεώσεις που υφίστανται επί των δεδομένων, των έργων ή άλλων στοιχείων ενσωματωμένων σε βάση δεδομένων, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα σήματα, τα σχέδια και υποδείγματα, την προστασία των εθνικών θησαυρών, πολιτιστικών αγαθών και αρχαίων έργων, το δίκαιο του ανταγωνισμού, το εμπορικό απόρρητο, την ασφάλεια, την εμπιστευτικότητα, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, καθώς και την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα ή το ενοχικό δίκαιο.

9. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, μπορεί να κωδικοποιείται διοικητικά στο σύνολό της η νομοθεσία για την πνευματική ιδιοκτησία, τα συγγενικά δικαιώματα και τη συλλογική διαχείριση, να αλλάζει η σειρά και η αρίθμηση των διατάξεων και να συνενώνονται ομοειδείς διατάξεις και γενικά να επέρχεται κάθε τροποποίηση αναγκαία για τη διοικητική κωδικοποίηση της νομοθεσίας αυτής (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 54 παρ. 13 του ν. 4481/2017).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Τα άρθρα 73 έως 76 δεν αναπαράγονται καθώς δεν αφορούν την πνευματική ιδιοκτησία και τα συγγενικά δικαιώματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 77: Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός από το άρθρο 69, η ισχύς του οποίου αρχίζει έξι μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεση του ως Νόμου του Κράτους.